Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (1398) 1976 LAPKRITIS - NOVEMBER 18 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275 - 4672

Kovotojų diena

Lietuvos kariuomenės šventė — lapkričio 23-ji dar vadinama ir Vyčio kryžiaus kovotojų švente. Vyčio kryžius buvo karinis Lietuvos ordinas, duodamas pasižymėjusiems kovose ar panašiose aplinkybėse: už paruošimą gerų karinių planų, sumanų vadovavimą kovose, drąsą, ištvermę, sumanumą. Tuo ordinu apdovanojimas rodė asmens pasitarnavimą savo kariuomenei, tautai. Neįmanoma visus karius, tautiečius apdovanoti pasižymėjimo ženklais, ypač šiais laikais. Gali būti gerų, vertingų tautiečių ir be tų ženklų. Pasitaiko, kad ir su uniformomis bei ženklais nevisi lietuviai yra vertingi. Taip buvo Lietuvoje laisvės laikais, taip yra dabar laisvajame pasaulyje. Pvz. 1920 m. Lietuvoje iš karo mokyklos tiesiog į frontą atvyko keliolika jaunų karininkų. Vienas jų greitai pasižymėjo kautynėse ir buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus ordinu, bet, kai pasibaigė karas, greitai buvo paleistas į atsargą, nes netiko tarnauti kariuomenėje. Panašių dalykų matome ir dabar laisvajame pasaulyje. Pvz. prieš keliolika metų Toronte įvyko lietuvių šaulių suvažiavimas. Kaip vienas tautietis spaudoje rašė, tame suvažiavime dalyvavo per 100 uniformuotų ir net su įvairiais ženklais apdovanotų šaulių, bet iš jų tik 4 tebuvo Lietuvių Fondo nariai.

Kanados kariuomenės majoras R. V. Paukštaitis savo paskaitoje yra pasakęs, kad prie Kanados profesinės kariuomenės išlaikymo visi prisideda savo mokesčiais valstybei. Kokius mokesčius mes atiduodame savo tautai? Jei vertinama kariuomenė — tautos dalis, juo labiau reikia vertinti visą tautą ir prie jos reikalų prisidėti atitinkama auka. Dostojevskio duktė sako, kad Dostojevskis iš tėvo pusės buvo lietuvių kilmės. O kur Galicinai, Trubeckai ir kiti Rusijos didikai, kilę iš Gedimino dinastijos? Daug lietuvių didikų (bajorų) nuėjo antilietuviškais keliais ir atidavė auką ne savo tautai, bet svetimiesiems. Ir dabar laisvajame pasaulyje yra daug lietuvių, kurie nueina antilietuviškais keliais, atiduodami dideles aukas svetimiesiems savo krauju, darbu, talentu, mokesčiais. Lojalumas gyvenamam kraštui įpareigoja mokėti valstybinius mokesčius, bet reikia neužmiršti mokesčių ir savo tautai. O dabar mokestis savo tautai yra labiau reikalingas, negu betkada.

E. Juciūtė knygoje "Pėdos mirties zonoje" rašo: "Nepailstanti išeivijos veikla Lietuvos labui palaiko pavergtųjų viltis, o taip pat padėjo materialiai ir politiškai". Ar visi laisvojo pasaulio lietuviai prie to prisidėjo darbais ir aukomis? Lietuvoje religija glaudžiai siejama su tautiškumu. Tautybė ir ta pati religija vienai kitai jungia tautą, o okupantams rūpi juk ne rusus nutautinti. Jie kerta tautos jungtį — religiją. Nukirtus šią jungtį, lengviau pasiduoda ir tautiškumo saitas. Religija yra moralinė žmonių atrama: jei nori sunaikinti tautą, sunaikink jos moralę. Britanijoje anglų kalba leidžiamame žurnale "Religija Komunistų Valdomuose Kraštuose" rašo: "Religinės ir tautinės vertybės pavergtoje Lietuvoje yra labai glaudžiai susijusios. Lietuvių tauta, nežiūrint sunkių priespaudos sąlygų, yra išlaikiusi stiprią tautinę tapatybę ir likusi ištikima savo tikėjimui. Nežiūrint persekiojimų, tiek tikintieji, tiek intelektualai Lietuvoje priešinasi religinės ir kultūrinės laisvės varžtams, kovodami už sąžinės laisvę ir lietuvių tautinio charakterio apsaugojimą".

Jei mūsų pavergta tauta kovoja už lietuviško charakterio išlaikymą, kodėl laisvojo pasaulio lietuviai neturėtų kovoti už tuos pačius idealus? Iš pavergtos tėvynės atvykę A. J. Jurašai sako: "Darykime tai, ko negali padaryti lietuviai pavergtame krašte". Ar mes visi tai darome? Kovokime už savo pavergtą Tėvynę žodžiu, raštu, auka, kad tik tas žodis bei raštas būtų plačiau paskleistas. Nesakykime, kad daug svetimtaučių nežino, kur yra Lietuva. Stenkimės jos vardą paskelbti plačiau pasaulyje. **J. Vaičeliūnas**

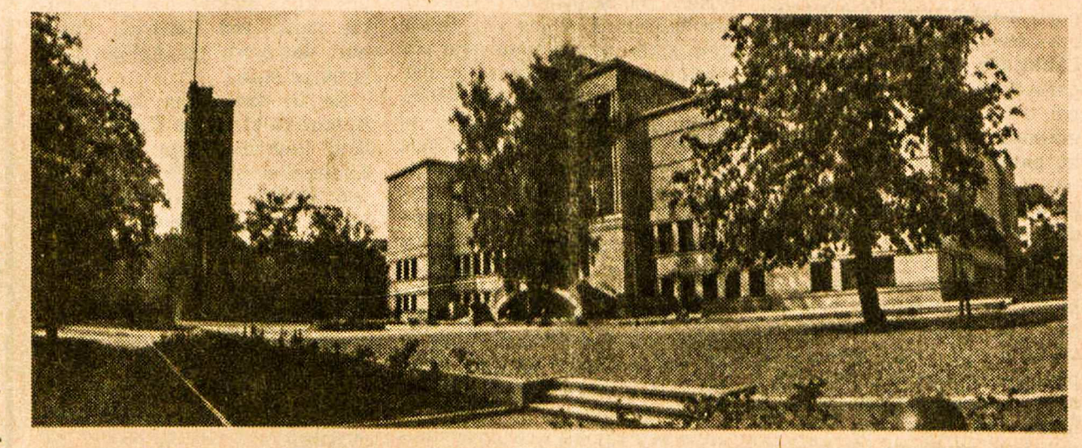

Buvęs nepriklausomos Lietuvos karo muzėjus, kuris liudijo savo tėvynės žmonių kovas už laisvę ir jų sudėtas aukas. Sovietinės okupacijos metu jis vadinamas istoriniu muzėjumi, tarnaujančiu pavergėjams

Komunisto laiškas Brežnevui

ARNOSHT KOLMAN, buvęs 58 metus kompartijos narių, atvykęs Švedijon pas dukterį, grąžino partijos kortelę, pasiliko Stockholme ir spaudoje paskelbė savo raštą, skirtą L. Brežnevui. Čia spausdiname jo vertimą. RED.

Pranešu Jums, kad pasitraukiu iš sovietinės komunistų partijos. Esu 84 metų amžiaus. Partijos nariu išbuvau 58-rius metus. Aš įsijungiau jon, pasiryžęs kovoti už socialinį teisingumą, už laimingą žmonijos ateitį. Dabar, po ilgo ir skausmingo galvojimo, padariau šį sunkų sprendimą.

Gimiau Prahoje ir patekau Rusijon kaip I D. karo belaisvis. Kerenskio valdymo metu šešis mėnesius buvau izoliuotas kalėjimo vienutėje už antikarinę propagandą ir buvau išlaisvintas Spalio revoliucijos. Kaip Raudonosios Armijos kareivis kariavau keturiuose frontuose už sovietinės valdžios įvedimą.

Nuo 1920 m. nelegaliai veikiau Vokietijoje, buvau Vokietijos komunistų partijos centrinio komiteto narių. Likau nubaustas penkeriem metam sunkiųjų darbų kalėjimu, bet po pusmečio buvau iškeistas į Sov. Sąjungos kalinius.

II D. karo metu tarnavau politiniame sovietinės armijos skyriuje, kurio uždavinys buvo kelti nepasitenkinimą priešo daliniuose. Kaip tik tuo metu mano sesuo buvo sudeginta dujų krosnyje vienoje Hitlerio koncentracijos stovykloje, o mano brolis, vienas Čekoslovakijos Komunistų Jaunimo Lygos steigėjų, buvo nužudytas Stalino.

1945 m. buvau paskirtas Čekoslovakijos komunistų partijos propagandos skyriaus vedėju, bet po trejų metų buvau suimtas, išgabentas atgal į Maskvą, kur išbuvau Lubiankos kalėjime be tesimo trejus su puse metų (trejus metus izoliuotoje vienutėje).

Tame laikotarpyje mano žmona su dukrele buvo ištremtos į Uljanovską, kur turėjo gyventi baisiose sąlygose. Po rehabilitacijos buvau paskirtas filosofijos instituto direktoriumi Prahoje. Nuo 1963 m. pasitraukiau į pensiją ir gyvenau Maskvoje.

* * *

Po Chruščiovo pareiškimų apie kruvinus Stalino nusikaltimus, kurie buvo pavadinti švelniu terminu — "asmenybės kultu", aš pradėjau suvokti, kaip labai iškreipta sovietinės komunistų partijos ir sovietinės valdžios galia ir kad aš, kaip partijos narys, esu už tai atitinkamai atsakingas.

Tikras mano posūkis įvyko 1968 m., kai turėjau progą stebėti "Prahos pavasarį" ir pamatyti savo akimis, su kokiu entuziazmu Čekoslovakijos gyventojai rėmė partijos pastangas atgaivinti socialistinius idealus ir kovą už socializmą su humanišku veidu. Kai Jūsų tankai ir armijos okupavo Čekoslovakiją, įvedė politinę diktatūrą ir beatodairišką ekonominį išnaudojimą ir, trumpai sakant, padarė savo koloniją, — sudužo visos mano iliuzijos, kurias turėjau apie Jūsų režimą. Tada supratau, kad sovietinė komunistų partija seniai nebėra politinė partija, kad ji buvo transformuota į "tarpusavio sąjungą ankstyvam penkmečio plano įvykdymui." Partijos nariai, jos suvažiavimai, net centrinis komitetas iš tikro neturi įtakos į formavimą partijos politikos, kurią nustatote Jūs iš augšto savo sosto.

* * *

Kaip ten bebūtų, apie kokį socializmą Sov. Sąjungoje galime kalbėti, jeigu buvusio išnaudotojo kapitalisto ir žemės savininko vietos liko užimtos privilegijuoto partijos luomo ir valstybės biurokratų? Jie skęsta turtuose, gyvena toli nuo liaudies, žiūri į ją iš augšto, nenori ir nesugeba suprasti jos poreikių ir kančių.

Apie kokį socializmą galime kalbėti, jeigu tęsiate totalistinę diktatūrą viduje ir siekiate vis didesnės galios užsieniuose?

Sov. Sąjungoje nėra elementariausių demokratinių teisių: vietoje laisvų rinkimų tėra balsavimai už kandidatus, primestus iš viršaus; nėra viešo politinio gyvenimo; streikai uždrausti, darbininkų unijos pajungtos valstybės interesams; politinės diskusijos uždraustos ir viskas cenzūruojama; informacija pajungta melo propagandai.

Pagrindinės žmogaus teisės Sov. Sąjungoje yra žiauriai mindžiojamos; disidentai aršiai persekiojami — dešimtys tūkstančių jų kenčia kalėjimuose, koncentracijos stovyklose, psichiatriniuose kalėjimuose - ligoninėse. Daugelis jų yra nubausti vien už religinius įsitikinimus. Šešiasdešimt metų trunkančiame sovietų režime nėra nei elementarios intelektualinės, nei kūrybinės laisvės.

Tautybių politikoje Sov. Sąjungos istorija tėra nepertraukiama grandinė teritorinių užgrobimų, priverstinis "sujungimas" svetimų šalių, priespauda bei diskriminacija daugelio šalies tautybių, jų tarpe — Krymo totorių, Volgos vokiečių, žydų, Baltijos valstybių, Kaukazo, Vidurio Azijos tautų ir t.t. Tai daro Sov. Sąjungą nemažesniu tautų kalėjimu už caristinę Rusiją.

Pamokslaudama apie "tarptautinį atolydį" bei "taikią koegzistenciją", Sov. Sąjunga spartėjančiu tempu telkia atominius ginklus ir raketas, rengia naujas masinio naikinimo ginklų rūšis ir ruošiasi agresiniams karams. Ji laiko dideles armijas už savo ribų, įrengia vis daugiau karinių bazių Europoje, Azijoje, Afrikoje ir ruošiasi okupuoti Rumuniją bei Jugoslaviją.

Prisidengusi "nesavanaudiška pagalba" tautiniams laisvės sąjūdžiams ir besivystantiems kraštams, Sov. Sąjunga nuolat bando įsiskverbti į jų eiles, įtvirtinti savo karinę bei politinę įtaką įvairiuose žemės kampuose. Ji taip pat tiekia ginklus ir karinę pagalbą daugumai reakcinių režimų bei tarptautinių teroristų.

Politinė bei socialinė šalies struktūra yra visiškai sustingusi. Sov. Sąjunga turi konservatyviausią pasaulio režimą su senstančia vadovybe.

Dėlto visiškai suprantama, kodėl tokiomis aplinkybėmis, kur milžiniškos sumos išleidžiamos ginklams, KGB tinklo išlaikymui, partijos ir valstybės aparatui, — ekonominė krašto būklė eina vis blogyn. Infliacija ir kylančios kainos, nors oficialiai paneigiamos, didėja. Pramonės produktyvumas yra nepaprastai mažas, o jos gaminiai — menkos kokybės.

* * *

Neneigiu pasiektų Sov. Sąjungos laimėjimų neraštingumo nugalėjime, švietimo, mokslo, technologijos ir gyvenimo lygio pakėlime nemažos gyventojų dalies. Tačiau žmogus negyvena tik viena duona.

Žmogus turi būti įgalintas pasakyti garsiai ką galvoja, parašyti ką mąsto, skaityti ką nori, laisvai pasirinkti gyvenvietę ir keliauti kur pageidauja. Bet mes ir vėl esame pilni baimės: kaip ir Stalino laikais, slepiame rankraščius, nepasitikime vieni kitais, rašome bereikšmius laiškus bijodami cenzūros ir nutraukiame ryšius su draugais.

Argi humaniška atimti vaikus iš tėvų, kliudyti šeimų sujungimą, neleisti lankyti giminių užsieniuose, drausti metų metais politinių kalinių giminėms pasimatyti su jais ir net susirašinėti? Argi galima gyventi tokiose sąlygose? Ir kaip ilgai žmogus gali taip gyventi? Aš daugiau nebegaliu taip gyventi.

Mano apsisprendimas išstoti iš komunistų partijos jokiu būdu nereiškia, kad aš atsisakau socializmo idealų, kuriuos įsisa-

(Nukelta į 2-rą psl.)

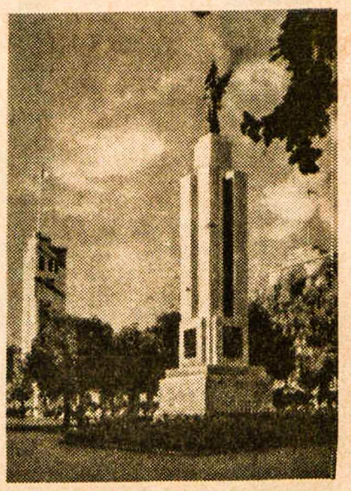

Nepriklausomos Lietuvos laisvės paminklas Kaune, kurio dabar nebėra. Kai nėra laisvės, nėra nė paminklo

KANADOS ĮVYKIAI — Doleriniai rūpesčiai

Federacinio iždo tarybos pirm. R. Andras pateikė parlamentui papildomą $594 milijonų išlaidų sumą šiemetiniam biudžetui, kurio baigminė data yra 1977 m. kovo 31 d. Biudžetinių išlaidų buvo numatyta $39,5 bilijono, bet su parlamento patvirtintais papildymais jos pasieks $42,2 bilijono. Ši suma yra net 16% didesnė už pernykštį biudžetą. Nors premjero P. E. Trudeau vyriausybė, kovodama su infliacija, įvedė 8-10% atlyginimų didinimo ribą, pati savo išlaidų neįstengė išlaikyti tokiame lygyje.

Kanados statistikos duomenimis, nedarbas spalio mėnesį pasiekė 7,6%, matuojant jį sezoniniu masteliu. Toks nuošimtis paskutinį kartą buvo tik 1961 m. gegužės mėnesį. Šio rekordo pakartojimas po penkiolikos metų privertė finansų ministerį D. Macdonaldą pripažinti nepakankamą pramonės augimą bei naujų darbų parūpinimą. NDP socialistų vadas E. Broadbentas pareikalavo tuojau pat sumažinti pajamų mokesčius žemesnius ir vidutinius uždarbius turinčiai kanadiečių grupei. Šį pasiūlymą D. Macdonaldas atmetė, pagrindinį rūpestį palikdamas infliacijos sumažinimui. Kanados darbo kongreso vadas J. Morrisas, gindamas augščiausius atlyginimus gaunančių unijų narių reikalus, šia proga vėl prabilo apie kainų bei atlyginimų kontrolės atšaukimą, kuris duotų impulsą naujai infliacijos bangai. Spalio mėnesį Kanadoje buvo 679.000 bedarbių — 9.000 daugiau nei rugsėjyje. Anksčiau federacinė vyriausybė su provincinėmis vyriausybėmis paskelbdavo žiemos darbų programas, bet šiemet jų buvo atsisakyta, matyt, dėl perdidelių biudžetinių išlaidų.

Antiinfliacinės tarybos vadovas J. L. Pepinas atsisakė sumažinti pašto paslaugų pabranginimą užsienin siunčiamiems savaitraščiams ir žurnalams. Ligi 1976 m. sausio 1 d. už keturių uncijų svorį reikėjo mokėti penkis centus, o dabar jau mokama 20 centų ir nuo sekančių metų sausio 1 d. reikės mokėti 25 centus. Taigi, per vienerius metus pašto paslaugos savaitraščiams ir žurnalams bus pakeltos net 400%, kai tuo tarpu uždarbiams ir kainoms yra nustatyta metinė 10% didinimo riba. Nors pašto paslaugos pabrangs 400%, bet iš Kanados užsienin siunčiamos spaudos pristatymas skaitytojams nepagreitėjo. Naujasis pašto ministeris J. J. Blaisas įspėjo paštininkus, kad jų darbo sulėtinimai bei nutraukimai paštui gali atnešti visišką bankrotą. Vis daugiau ir daugiau pašto siuntų perima privatūs kurjeriai, laiškus pakeičia telegramos ir telefoniniai pasikalbėjimai. Šį pareiškimą jis padarė nuo pašto paslaugų priklausančių firmų atstovų konferencijoje.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

MASINES ŽUDYNES KOMUNISTŲ VALDOMOJE ANGOLOJE atskleidė pabėgėlių banga į kaimyninę Namibiją, kurios pasienį su Angola saugo P. Afrikos respublikos kariuomenė. Apie 10.000 pabėgėlių daugiausia sudaro moterys ir vaikai, kurių nemaža dalis yra sužeisti. Žudynes vykdo pilietinį karą Angoloje laimėjęs Populiarusis Išlaisvinimo Sąjūdis su F. Castro atsiųstais kubiečiais kariais. Jos yra nukreiptos prieš ukvanijamos negrų gentį, rėmusią Visuotinės Nepriklausomybės Sąjūdžio partizanus. Kubiečiai su komunistais kariais degina kaimus, naikina pasėlius, šaudo ukvanijamos genties vyrus ir vaikus nuo 8 metų amžiaus. Žudynes patvirtino ir P. Afrikos karininkai, pro žiūronus stebintis Angolos pasienį. Jiems teko matyti automatinių ginklų ugnį, nukreiptą į pabėgėlius. Nušautų pabėgėlių lavonai surenkami ir sunkvežimiais nuvežami į masinėms laidotuvėms iškastas duobes. Visuotinės Nepriklausomybės Sąjūdžio atstovas Zambijos sostinėje Lusakoje teigia, kad sovietinės gamybos tankais kubiečiai triuškina mažąsias kaimų šventoves. Provakarietiški partizanai, vadovaujami Jono Savimbio, iš pietinės Angolos traukiasi į rytinę, kur yra daugiau miškų ir palankesnės sąlygos partizaniniam karui. Šia akcija prieš Visuotinės Nepriklausomybės Sąjūdžio partizanus ir ukvanijamos genties negrus komunistinė Angolos vyriausybė paminėjo pirmąsias nepriklausomybės metines. Angolos radijas skelbia, kad po susidorojimo su partizanais Angolos kariuomenė ir kubiečiai turės laisvas rankas išlaisvinti Namibijai, kurią valdo P. Afrikos respublika.

STOVYKLOS LAOSE

Komunistinė prez. Souvanoufongo ir premjero K. Fomvihano vyriausybė, pernai gruodžio mėnesį perėmusi valdžią iš princo S. Foumos, 50.000 buvusių Laoso karių uždarė į darbo stovyklas. Gaudami labai menką maisto davinį, jie kerta miškus ir kasa kanalus. Mirtingumas tokiose stovyklose esąs labai didelis. Salose prie sostinės Vientiano yra įsteigtos perauklėjimo stovyklos nepaklusniems paaugliams, kuriuos laimėti komunizmui stengiasi kompartijos propagandistai. Ypatingai žiauriomis sąlygomis pasižymi trys stovyklos, kuriose yra internuoti buvusieji nekomunistinės Laoso vyriausybės augštieji pareigūnai ir karininkai, nesuskubę pasitraukti užsienin.

KOVA SU INFLIACIJA

Premjero G. Andreotti vyriausybė paskelbė kovą su infliacijai, kuri Italijoje siekia net 20%. Padidintas prekybos mokestis pabrangino beveik visus maisto ir pramonės gaminius, įvairias paslaugas. Žemės ūkio ministeris G. Marcora specialiu potvarkiu planuoja sustabdyti šviežios mėsos pardavimą kiekvieno mėnesio pirmąją savaitę. Mėsininkams tada bus leidžiama pardavinėti tik šaldytą mėsą. Prekybiniuose santykiuose su užsieniu Italija turi net $17 bilijonų metinį deficitą. Premjeras G. Andreotti davė mėnesį laiko pramonininkams ir unijoms surasti būdą gamybos išlaidoms sumažinti. Trys didžiosios unijos sutiko sekančiais metais nereikalauti atlyginimų padidinimo papildo jau pasirašytoms sutartims. Jos betgi nori, kad Italijos vyriausybė ir toliau padengtų pragyvenimo pabrangimą. Tokiu atveju susidaro užburtas infliacijos ratas. Papildomas liras, surinktas prekybos mokesčio padidinimu, valdžia išleidžia kaip kompensaciją unijų nariams už gaminių pabrangimą.

VIENO BALSO DAUGUMA

Britanijos parlamento narių perrinkimai darbiečių premjerą J. Callaghaną paliko tik su vieno atstovo dauguma. Lordų rūmuose vyrauja konservatoriai, kurie dabar su dideliu vargu parlamente pravestus įstatymus pataiso ir su pataisom vėl grąžina parlamentan. Tokiu būdu jie sudaro progą parlamento konservatoriams ir jų vadovei M. Thatcher dar kartą išmėginti jėgas balsavime. Atrodo, anksčiau ar vėliau premjeras J. Callaghanas bus priverstas skelbti naujus parlamento rinkimus. Ekonominės atsvaros jis bandė ieškoti pas Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingą, pažadėjusį remti Britanijos prašymą Tarptautiniame Pinigų Fonde, iš kurio ji nori gauti naują $3,9 bilijono paskolą. Problemą sudaro ankstesnė $6 bilijonų paskola, kuri turi būti grąžinta iki š.m. gruodžio 9 d. Prez. V. G. d'Estaingas ir premjeras J. Callaghanas taipgi sutarė siekti abiejų kraštų bendradarbiavimo geležies ir plieno pramonėje, laivų statyme, elektronikos ir automobilių pramonėje. Kad tas bendradarbiavimas nevisada yra praktiškas, liudija Britanijos ir Prancūzijos bendromis jėgomis pagamintas greitesnis už garsą keleivinis lėktuvas "Concorde". Šiam projektui buvo išleista $1,92 bilijono, bet "Concorde" lėktuvų nepavyko įsiūlyti amerikiečių orinio susisiekimo bendrovėms, nes vienas lėktuvas kainuoja beveik 50 milijonų dolerių, pareikalauja žymiai daugiau kuro, kelia perdidelį triukšmą aerodromuose. Dėl šios priežasties bus pagaminta tik 16 "Concorde" lėktuvų, o po to jų gamyba bus sustabdyta. Buvo galvota keleivinį "Concorde" lėktuvą paversti transportiniu, bet teko atsisakyti ir šios minties. Investuoto kapitalo neįmanoma atgauti. Nuostolis ypač skaudus Britanijai, kuriai bilijonas dolerių yra didelė suma.

PROTESTO DEMONSTRACIJOS

Darbiečių šalininkai pagrindiniuose Australijos miestuose specialiomis demonstracijomis paminėjo buvusio pramjero G. Whitlamo atleidimo metines. Jį liberalų vadu M. Fraseriu pakeitė Australijos gubernatorius J. Kerr, kai pinigų valdžios išlaidoms paskyrimą senate užblokavo daugumą turintys liberalai su savo sąjungininkais. G. Whitlamas tokį gubernatoriaus sprendimą laiko nedemokratišku ir dabar atvirai kalba apie Australijos paskelbimą respublika. Parlamento rinkimus didele balsų persvara laimėjo liberalų vadas M. Fraseris, sudaręs koalicinę vyriausybę su krašto partija. Australiją jis tuir teisę valdyti iki 1978 m. gruodžio mėnesio. Darbiečių demonstracijos Melburne baigėsi demonstrantų susikirtimu su policija prie Viktorijos valstijos gubernatoriaus rūmų. Demonstrantai jų vartus norėjo papuošti didžiule lenta su nepriklausomybės paskelbimo reikalaujančiu užrašu.

PABĖGO VIETNAMIEČIAI

Trisdešimt penkių pėdų ilgumo žvejybos laivu iš Vietnamo pabėgo 18 vyrų, 13 moterų ir 19 vaikų. Po du mėnesius trukusios kelionės jie laimingai pasiekė Darwino uostą šiaurinėje Australijoje ir pasiprašė politinės globos. Australijos vyriausybė jiems davė laikines įvažiavimo vizas. 2.000 mylių kelionėje laivas buvo sustojęs Singapūre, Jakartoje, Balyje, Kupange ir Timore.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **KONKRETŪS EKONOMINIAI AR POLITINIAI SPRENDIMAI** negali būti daromi vardan Evangelijos ir tikėjimo — pareiškė Paulius VI savo laiške, atsiųstame Montrealyje vykstančiam ketvirtajam Tarptautinio Nepriklausomų Socialinių Klasių Apaštalavimo suvažiavimui. Nei K. Bendrijai, nei jos sąjūdžiams nedera pasisakyti griežtai už ar prieš betkokią ekonominę ar politinę programą, kuri gali būti įvairiai krikščionių vertinama. Visdėlto tokia pasirinkimo galimybė nereiškia, kad K. Bendrija turi atsiriboti nuo *politinės ar ekonominės plotmės*. Evangelija nėra abejinga dalykams, kurie tose plotmėse pasireiškia. Popiežius suminėjo kelis socialinius principus, kuriais katalikai turėtų vadovautis: 1. apsauga ir pagalba vargšams bei silpniesiems, 2. pagarba žmogiškai gyvybei kiekvienoje jos apraiškoje bei laipsnyje, 3. asmens teisių pirmenybė prieš ekonominius interesus, 4. visiems prieinama turtų nuosavybė, draudžianti mažumai juos susigrobti, kai dauguma skursta.

★ **LOTYNŲ APEIGŲ K. BENDRIJOS TEISYNO** naujasis projektas peržiūrimas paskutinį kartą. Tai pareiškė popiežiškos Teisyno Peržiūrėjimo bei Pakeitimo komisijos pirm. kard. Pericle Felici susirinkusiems 500 delegatų į III K. Bendrijos teisių kongresą Pamplona mieste, Ispanijoje. Naujasis teisyno projektas yra suskirstytas į 7 knygas, turinčias 1,440 paragrafų. Komisija šio teisyno parengimui buvo sudaryta prieš 13 metų, tačiau savo darbą pradėjo tik prieš 11 metų, kai pasibaigė II Vatikano santaryba. Šiuo metu peržiūrima ir tariamasi sakramentų tvarkos, baudžiamųjų nuostatų ir administracinės eigos klausimais.

★ **RODEZIJOJE NUTEISTAS** vysk. Donal Lamont, 65 m. amžiaus karmelitas vienuolis, už nepranešimą valdžiai apie jam žinomus negrus partizanus ir už skatinimą savo kunigų panašiai elgtis. Jis teisme pareiškė, kad dabartinė Rodezijos santvarka esanti neteisinga ir todėl jis yra priverstas tai santvarkai priešintis, nes turi klausyti labiau Dievo nei žmonių. Teisme dalyvavo iš Romos atsiųstas karmelitų vienuolijos atstovas kun. Benitius Egberink, tuo išreikšdamas visos vienuolijos solidarumą su vykupu. Taipgi solidarumo laišką vyskupui pasiuntė JAV *vyskupų konferencijos pirm. arkiv.* Joseph Bernardin bei JAV prezidentinis kandidatas Jimmy Carter.

★ **JAV EPISKOPALAI (ANGLIKONAI)** oficialiai priėmė įstatymą, leidžiantį į kunigus bei vyskupus šventinti moteris. Už šį įstatymą jau anksčiau buvo pasisakę episkopalų vyskupai, tačiau reikėjo taipgi ir visos Bendrijos atstovų pritarimo. Oficialus atstovų suvažiavimas įvyko Minneapolyje. Kiekvienai vykupijai atstovavo 4 dvasiškiai ir 4 pasauliečiai, tačiau balsavimo metu kiekviena vyskupija turėjo tik po du balsus: vieną — dvasiškių, kitą — pasauliečių. Dvasiškiai pasisakė už moterų šventinimą kunigėmis 64 balsais prieš 37; 12 balsų buvo pasidalinusių. Pasauliečiai pasisakė 60 balsų prieš 38 ir 16 balsų buvo pasidalinusių. Naujasis įstatymas įsigalios 1977 m. sausio 1 d. Prieš balsavimą šiame suvažiavime vyko gana ilgos diskusijos. Pasisakantieji prieš moterų šventinimą kunigėmis argumentavo, kad tokio sprendimo vieni anglikonai negali daryti, o turi tartis su katalikais, senkatalikiais ir *ortodoksais. Kitaip Anglikonų Bendrija* nebegalėsianti save vadinti katalikiška bei apaštaline. Kristus esą buvo vyras ir toks turi būti asmuo, stovintis Jo vietoje prie altoriaus. Tai esanti šimtmečių tradicija, kurios negalima keisti be "visos Bendrijos" (katalikų, senkatalikių ir ortodoksų, pripažįstančių apaštalinį Kunigystės tęstinumą) sutikimo. Pasisakantieji už moterų šventinimą kunigėmis tvirtino, kad Anglikonų Bendrija bus praturtinta šiuo naujumu ir galės būti modeliu vėlesniems katalikų bei ortodoksų svarstymams tuo reikalu.

★ **KARDINOLAS GIACOMO LERCARO**, buvęs Bolonijos miesto arkivyskupas, mirė nespėjęs sulaukti 85-jo gimtadienio. Jis buvo žymus K. Bendrijos atsinaujinimo skatintojas dar prieš II Vatikano santarybą. Jis buvo vienas iš pirmininkų per visas 4 sesijas ir liturgijos atnaujinimo komisijos pirmininkas. Buvo geras Šv. Rašto žinovas ir santarybos metu dažnai skatindavo pasitarimuose vyskupus daugiau dėmesio kreipti į Šv. Raštą ir Bendrijos Tėvus, negu į filosofinius viduramžių aiškinimus. Jis buvo gimęs neturtingoje devynių vaikų šeimoje. 1952 m. Pijus XII paskyrė jį Bolonijos arkivyskupu, kuri buvo ir yra didžiausia italų komunistų tvirtovė. Jis pasižymėjo kaip tvirtas an*tikomunistas*, suorganizavęs jaunų kunigų grupę, kuri keliaudavo po apylinkes, aiškindama žmonėms komunizmo žalą. Bolonijos katedroje jis kiekvienais metais rengdavo pamaldas prisiminimui visų tikinčiųjų, kenčiančių komunizmo priespaudą. Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos klierikai iš Romos, kardinolo pakviesti, daug kartų yra dalyvavę bei giedoję tose pamaldose. Iš kitos pusės, kardinolas buvo ir labai tolerantiškas komunistų atžvilgiu, todėl ir komunistai jį gerbė: komunistinė miesto taryba 1966 m. jį paskelbė Bolonijos miesto garbės piliečiu. Kardinolas ypatingai rūpinosi našlaičiais ir beturčiais. Jo visas namas buvo pilnas benamių berniukų, kurie buvo jo išlaikomi ir mokslinami gimnazijose bei universitetuose. Nors paskutiniu metu sirgo ligoninėje, bet prieš mirtį pasiprašė parvežamas į namus, kur mirė savo auklėtinių tarpe.

★ **IŠLAISVINIMO TEOLOGIJA** išsaukė labai gyvas, kartais net karštas diskusijas Popiežiškosios Tarptautinės Teologinės Komisijos narių tarpe, kurie praleido net 5 dienas Romoje, diskutuodami šią temą. Tai teologinė kryptis, kuri Evangelijos centrine mintimi laiko žmogiškąją laisvę. Kritikai yra nepatenkinti, daugelis šios teologinės linkmės minčių labai sutampa su marksistinėmis mintimis, kaip pvz. klasių kova. Kun. Bonaventūra Kloppenburg, OFM, iš Brazilijos, pareiškė pokalbyje per Vatikano radiją, kad P. Amerikoje susiduriama su įvairiomis išlaisvinimo teologijos rūšimis. Viena jos rūšis, supolitinta ir susieta su marksistinėmis idėjomis bei metodais, jau yra padariusi ir daro žalos K. Bendrijai. Ji skaldo dvasiškiją, vienuolines bendruomenes ir visus tikinčiuosius. Kitas Tarptautinės Teologinės Komisijos narys suskirstė išlaisvinimo teologiją į tris pagrindines kategorijas. Pirmoji pažiūra: žmonių išlaisvinimas iš nežmogiškų sąlygų yra vienintelis krikščioniškosios Evangelijos tikslas ir pagrindinė K. Bendrijos užduotis. Antroji pažiūra: išlaisvinimas žmonių iš blogų medžiaginių sąlygų yra kartu išlaisvinimas iš nuodėmės, ypač tokios, kuri yra įsikūnijusi priespauda paremtos bendruomenės santvarkose. Trečioji pažiūra: išlaisvinimas yra išgelbėjimas iš nuodėmės per atpirkimą. Tokiu atveju, galima sakyti, visa krikščioniškoji teologija yra išlaisvinimo teologija. Daugelis teologinės komisijos narių bijo kad vien toks pavadinimas teologijoje neprivestų prie pirmosios minėtos rūšies pažiūrų įpilietinimo, kuris vėliau pripažintų smurtą ir perversmą.

★ **KUN. JOHN OGILVIE, SJ**, 1615 m. Skotijoje pakartas už nesutikimą pripažinti karaliaus kaip augščiausio autoriteto religinėje srityje, oficialiai paskelbtas Vatikane šventuoju. Jis yra pirmasis skotas 700 metų laikotarpyje paskelbtas šventuoju po to, kai Skotijos karalienė Margarita *buvo paskelbta šventąja*. Apie 4,000 skotų dalyvavo iškilmėse (daugelis vyrų su skotiškais sijonėliais). Dalyvavo ir šventojo giminės palikuonys. Karalienės Elzbietos pusseserė Aleksandra iškilmių metu sėdėjo pirmajame suole su savo vyru Angus Ogilvy, kuris taipgi yra šventojo giminės palikuonis. Skotijos Episkopalų Bendrija ir Anglijos *Anglikonų Bendrija buvo atsiuntusios* savo atstovus. Popiežius iškilmių metu pareiškė, kad šis šventasis neturėtų būti laikomas simboliu dvasinės ar pilietinės nesantaikos, bet kaip nemalonus prisiminimas smurto bei jėgos piktnaudžiavimo religijos vardu. Jo laikysena turinti mus mokyti spręsti tikėjimo skirtumus meilėje.

★ **KARDINOLAS PAUL YU PIN** buvo pagerbtas Niujorke 40 metų vyskupystės sukakties proga. Prisiminta ir 65 metų Kinijos respublikos įsteigimo sukaktis. Niujorko burmistras Abraham Beame paskelbė tą dieną "Laisvosios Kinijos Diena". Kard. Yu Pin savo padėkos kalboje apgailestavo, kad iš 40 vyskupavimo metų tik 4 tegalėjo darbuotis savo vyskupijoje Nanking mieste. Dabar jis gyvena laisvojoje Taiwano saloje ir yra rektorius katalikiškojo Fu-Jen universiteto. Prisimindamas neseniai mirusį Mao Tse-tungą, kardinolas pareiškė, kad kiniečiai dabar turi daugiau vilčių savo krašto laisvei, nes atsakingojo už 60 milijonų kiniečių iššudymą jau nebėra gyvųjų tarpe.

KUN. J. STŠ.

Lomžos vyskupo laiškas "Tėviškės Žiburiams"

Jo Ekselencija vysk. M. Sasinowski, atsiliepdamas į "TŽ" straipsnį apie Suvalkų trikampio lietuvių rūpesčius, atsiuntė laišką "TŽ" redakcijai ir pridėjo nuorašą laiško kun. K. Pugevičiui, "Pasaulio Lietuvių Katalikų Žinyno" redaktoriui. Čia spausdiname abu laiškus, parašytus lietuvių kalba, pastarosios netaisydami. "TŽ" redakcijos atsakymą išspausdinsime sekančiame numeryje.
RED.

Labai nemalonų įspūdį, padarė man "Tėviškės Žiburių" lektura (nr. 34-35, 1976-VIII-26), kur redakcijos straipsnyje "Trikampis pavojuje" autorius nori pamokyti lenkų dvasininkus katališkumo ir užmeta jiems "nacionalinį agresyvumą". Ar "Tėviškės Žiburių" redaktoriai nori išreikšti savo katalikiškumą šmeižtais? Rašoma, kad Lenkijoje "grynai lietuviškose parapijose dirba lenkai kunigai, o lietuviai nukelti Lenkijos gilumon". Juk grynai lietuviškų parapijų visai nėra. Yra tik trys parapijos Suvalkų trikampyje, kur yra lietuviai ir kur dirba lietuviškai mokantieji kunigai. Mūsu vyskupijoje trūksta kunigų lietuvių ir dėl to kunigai lenkai mokosi lietuvių kalbos, kad galėtų patarnauti lietuviams jų gimtąja kalba, kaip pav. kun. Jonas Macekas, kuris nors budamas grynas lenkas išmoko lietuviškai tiek, kad niekas jam neužmeta, kad netaisyklingai išsireiškia lietuviškai. Kitose vyskupijose Lenkijos gilumoje yra porą kunigų lietuvių, kurie ten įstojo į kunigų seminarijas, ten jas baigė, ten dirba ir niekada nesiprašė, kad priimčiau juos į Lomžos vyskupiją dirbti Suvalkų trikampyje ir taip pat iš lietuvių pusės niekas iš jų to nereikalavo, nes jie patenkinamai yra aptarnaujami *lietuvių kalba mūsų vyskupijos* kunigų. Idomu. ar demagogai iš "Tėviškės Žiburių" galėtų įrodyti nors vieną kunigą lietuvį dirbantį Suvalkų trikampyje, kuris buvo nukeltas Lenkijos gilumon?

Kas liečia Seinų parapijos, reikia pripažinti, kad Seinų bazilikoje *būtų vieta lietuviams*, bet sielovados duomenimis rėmiantis paskiriau lietuviams atskirą bažnyčią, kad galima butų išvengti ginčų tarp lietuvių ir lenkų vienoje bažnyčioje, kaip tai kartais būna Punske ir Smalenuose ir kuriuos kelia ne visada lenkai. Dėja, Seinų *parapijos lietuvių dalis*, ateistų kurstoma nenori dalyvauti lietuviškose pamaldose ir verčiau nori dalyvauti lenkiškose pamaldose bazilikoje, arba (yra ir tokie) per Mišias gera alkoholį restorane ir po Mišių girti ateina į baziliką ir ten daro demonstraciją giedodami lietuviškas giesmes. Aš negaliu rimtai elgtis su ta lietuvių dalimi, kuri eina paskui ateistų aktyvistus ir girtuoklius.

Reikia dar pastebėti, kad Seinų parapijoje lietuvių daugumas gyvena toli nuo Seinų (apie 6-18 km.). Sunku jiems atvykti į Seinų bažnyčią. Dėlto aš norėjau *jiems pastatyti bažnyčią* Vidugirių kaime, bet lietuviai man pareiškė, kad nenori bažnyčios arti. Tai yra aiški ateistų propaganda. Sunku įsivaizduoti, kad tikrai tikintis žmogus reikalautų pamaldų bažnyčioje, kuri *yra keliolika kilo*metrų, jeigu jis gali turėti bažnyčią arti.

Taip pat yra sena bažnytėlė, dabar atnaujinta Žagarų kaime (6 km. nuo Seinų). Ten irgi gali buti lietuviškos pamaldos, kada tik lietviai to panorės. Dar nepradėjome pamaldų toj bažnytėlėj, *nes* tarp lietuvių iškylo propaganda (žinoma ne iš tikinčiųjų pusės) bojkotuoti ten lietuviškas pamaldas, kada tik prasidės.

Reikia dar pridėti, kad lietuviškos pamaldos nėra uždraustos bazilikoje ir jos yra visada ten, kada tik yra sielovadai reikalingos o ne politiniai propagandai. Per Šventuosius Metus, kada tik lietuviai ateidavo su šventkelione i baziliką, visada buvo lietuviškos pamaldos. Kada buvo didelė iškilmė — Seinų Dievo Motinos stebuklingos figuros vainikavimas, lietuviai turėjo savo Mišias bazilikoje, o per iškilminga suma giedojo lietuviškas giesmes taip pat kaip ir lenkai ir procesijoje visi vyskupai buvo apsupti vainiku, kurį padarė ir nešė lietuvių jaunimas.

Aš esu ramus, kad lietuviams skriaudos nedarome. Jie yra patenkinami aptarnaujami sielovada savo gimtąja kalba, o politiniais jų reikalais nesirupinsime ir neturime tokios pareigos.

† M. Sasinowski

Paduodama žinioms:
1. Kun. Kazimieras Pugevičius
"Pasaulio Lietuvių Katalikų Žinyno" Redaktorius
213 S. 4th Street,
Brooklyn, N.Y. 11211, USA

2. Lithuanian American Communities
70 South Chesnut Street
Aurora, Illinois 60506, U.S.A.

* * *

Prieš porą dienų pasitaikė man matyti Jūsų "Pasaulio Lietuvių *Katalikų Žinyną*". *Esu la*bai ir nemaloniai nustebęs, kad šiame leidinyje nėra ne vieno žodžio apie lietuvių sielovadą Lenkijoje. Lomžos vyskupijoje yra Suvalkų trikampis, kur gyvena lietuviai. Visi lietuviai mūsų viskupijoje yra aptarnaujami savo gimtąja kalba. Lom*žos viskupijoje yra trys* parapijos, kuriose gyvena lietuviai: Punskas, Smalėnai ir Seinai. Jose yra vedama sielovada lietuvių kalba, yra kunigai, kurie moka lietuviškai:

1. Punskas — virš keturių tukstančių tikinčiųjų, apie 70% lietuvių. Klebonas: kun. Ignotas *Dziermejka gim.* 1927-VIII-30, šventinimai 1953-VI-21, nuo 1967 m. Sekmadieniais ir šventėmis yra 2 Mišios lietuviškai, šokiomis dienomis — 1 Mišios kasdien. Klebonas moka lietuviškai. Vikarai, kurie dažnai keičiasi ne visada gerai moka lietuviškai, bet visi mokosi ir iš*moksta tiek, kad galėtų* klausyti išpažinti lietuviškai.

2. Smalėnai — apie 1100 tikinčiųjų, apie 45% lietuvių. Sekmadieniai ir šventėmis yra 1 Mišios lietuviškai, šokiomis dienomis — kada tik lietuviai prašo. *Klebonas:* kun. Jonas Jurgis Macekas gim. 1934-VI-6, švent. 1957-IX-8, nuo 1975 m. Klebonas moka lietuviškai, vikaro nėra.

3. Seinai — apie 8 tukstančius tikinčiųjų, apie 20% lietuvių. Sielovadą lietuvių kalba veda Seinų vikaras mokąs lietu*viškai, kuris yra Švenčiausios* Mergeles Marijos bažnyčios rektorius: kun. Zenonas Parakevičius gim. 1947-V-3, švent. 1972-V-28, nuo 1975 m. Seinuose lietuviškoms pamaldoms yra skirta atskira bažnyčia, kurią lanko visi lietuviai, kurie nori dalyvauti pamaldose savo gimtąja kalba.

Be to dar moka lietuviškai Koletniko klebonas (buvęs Smalenų klebonas) kun. Henrikas Kvaterskis (gim. 1925-III-4, šv. 1953-IV-21), kuris budamas Punsko ir Smalėnų parapijų kaimynystėje — dažnai padeda tose parapijose lietuvius aptarnauti.

Prie to reikia pridėti, kad lietuviškos pamaldos yra, kaip girdėjau, Varšuvoje ir Vroclave, bet tai galima tiksliau sužinoti Varšuvos ir Vroclavo arkivyskupų.

Tokie yra faktai ir labai nuostabu, kad "Pasaulio Lietuvių Katalikų Žinyno" redaktoriai to nežino. Jūsų leidinyje yra paminėtas tik kun. Macekas su pakeista pavarde ir vardu anglų kalba. Tai yra skriauda tiems, mūsų vyskupijos kunigams, kurie lietuviams tarnauja, kaip tik moka ir daro tai su didžia meile. Sunku įtikėti, kad "Pasaulio Katalikų Žinyno" redaktoriai galėtų nežinoti apie lietuvių sielovadą Lenkijoje ir minėdami savo leidinyje Lenkiją, stato prie jos klaustuką. Jūk dažnai aplanko Suvalkų trikampį lietuviai, taip pat ir kunigai iš užsienio. Pav. šiais metais aplankė mūsų kraštą kun. Kmita iš JAV ir kun. Kazlauskas iš Vatikano radijo. Be to "Immaculata Press" kas mėnesį siunčia Punsko, Smalėnų ir Seinų kunigams savo leidinį "Sekmadienių Mišios" ir kitas lietuviškas knygas. Iš to matyt, kad Amerikos lietuviai nenori paduoti tiesos apie lietuvių sielovadą Lenkijoje.

† M. Sasinowski

Paduodama žinioms:
1. Kun. Pranas Gaida
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, Ont.
Canada, L5C 1T3

2. Lithuanian American Communities
70 South Chestnut St.
Aurora, Illinois 60506, U.S.A.

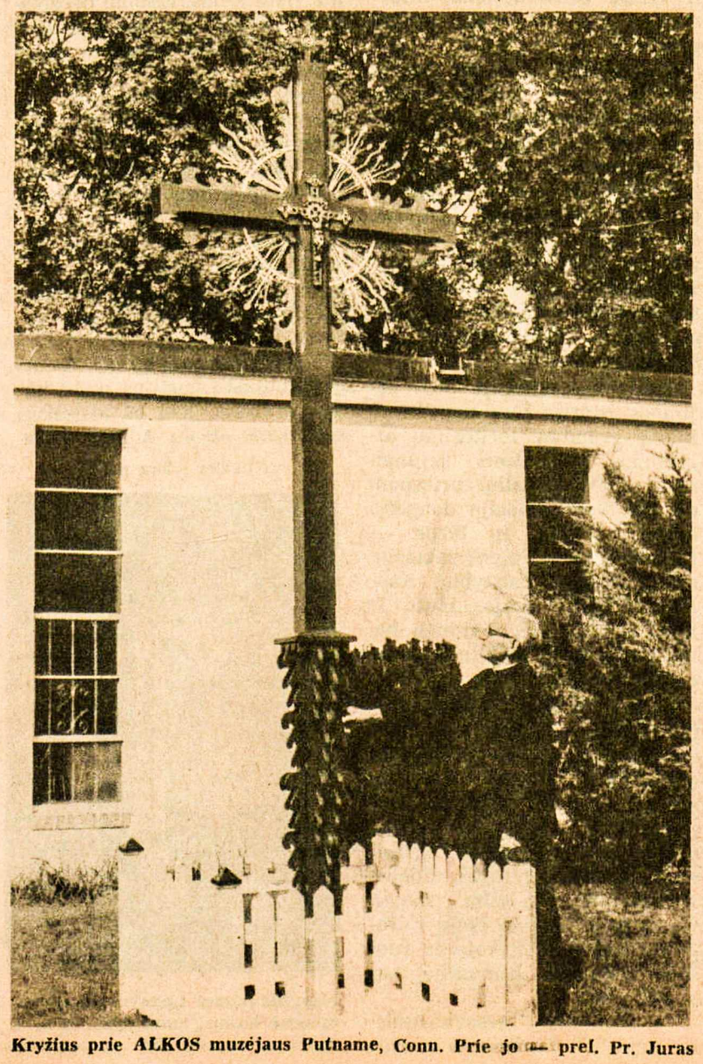

Kryžius prie ALKOS muzėjaus Putname, Conn. Prie jo — prel. Pr. Juras

Komunisto laiškas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vinau 1910 m. ir kurie sudarė ilgo mano gyvenimo turinį. Priešingai, aš tvirtai įsitikinau, kad mano pasilikimas sovietinėje komunistų partijoje reikštų išdavimą socialinio teisingumo i d e a l ų, humanizmo ir kovos už naują, humaniškesnę visuomenę, kurios siekiau, nežiūrint nuklydimų, ir kurios sieksiu iki paskutinės savo gyvenimo dienos.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
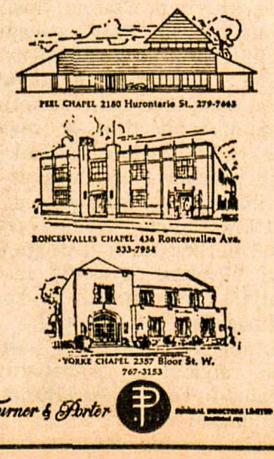
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

Dviejų metų mirties sukaktis

A†A Juozas Gulbinas

Jau suėjo dveji metai, kai negailestinga mirtis atskyrė mylimą vyrą ir senelį. Mirė 1974 m. lapkričio mėnesio 4 dieną. Palaidotas Vankuveryje, Crematorie, Ocean View Garden Chapel. Ta proga kun. Iz. Grigaitis už jo vėlę atnašavo šv. Mišias, o po jų buvo gausiai susirinkę lietuvių pietums.

Velionis gimė 1902 m. Lietuvoje, Kėdainių apskr., Sriubių km. Tarnavo Lietuvos geležinkeliuose, buvo Šaulių Sąjungos narys, dalyvavo chore ir vaidinimo būreliuose. Kanadoje išgyveno 28 metus.

Ilsėkis ramybėje, mes Tavęs niekuomet neužmiršime, anksčiau ar vėliau pas tave ateisime.

Giliai liūdinti žmona Ona ir Šmitų šeima

PADĖKA

Mūsų mielam vyrui, tėveliui

a†a Aleksui Armolavičiui

mirus 1976 m. spalio 15 d., iš daugelio tautiečių susilaukėm nuoširdžios pagalbos bei paguodos.

Nuoširdžiai dėkojam: Toronto Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui ir kun. Antanui Prakapui už maldas bei laidotuvių apeigas.

Ypatinga padėka J. M. Tarvydams, R. H. Simanavičiams, V. B. Biretoms už pagalbą šioje sunkioje valandoje.

Taip pat dėkojam visiems karsto nešėjams, visiems atsilankiusiems laidotuvių namuose ir palydėjusiems į kapus.

Liekam visiems nuoširdžiai dėkingi —
žmona Petrė, sūnūs Romas ir Edis

A†A
mylimai
Onutei Stonkienei

iškeliavus į amžinybę, giliame liūdesyje likusius — močiutę VERONIKĄ KESIŪNIENĘ, vyrą JUOZĄ STONKŲ ir brolį ANTANĄ KESIŪNĄ nuoširdžiai užjaučiame —

S. P. Eismantai *J. J. Štarai*
E. J. Kazickai *A. S. Blusiai*

A†A
Onai Stonkienei

mirus, vyrą JUOZĄ, motiną VERONIKĄ KESIŪNIENĘ, brolį ANTANĄ KESIŪNĄ ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. A. Patamsiai
K. H. Baronai

A†A
Onai Stonkienei

mirus, vyrą JUOZĄ, motiną ir brolį bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

V. V. Treigiai

Mūsų kredito unijos nariui
Petrui Lapenat
tragiškai mirus, jo tėvams VILIUI ir ONAI, broliui DOVYDUI, seseriai RENATAI bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" Valdyba

Mohawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbimo mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Rašytoja BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ, seniau gyvenusi Montrealyje, dabar — Čikagoje. Ji atliks literatūrinę programą lapkričio 23, sekmadienį, Toronto Prisikėlimo salėje, kur N. Pr. Marijos seserų vienuolijos rėmėjai rengia metinį vakarą Nuotr. V. Noreikos

Masinis žygis už Kristų

AL. GIMANTAS

Mano kaimynystėje, vos už poros mylių, Pontiac miesto naujajame Silverdome stadijone spalio pabaigoje vyko 10 dienų užtrukę populiaraus amerikiečio pamokslininko Billy Graham religinio susikaupimo vakarai. Laikraštiniam smalsumui skatinant, teko dalyvauti ir stebėti vieno tokio vakaro eigą. Iki šiol tą neblogą kalbėtoją buvo tekę girdėti tik per radiją ar matyti ekrane. Tad buvo gera proga pačiam išgyventi ir vietoje susipažinti su kitų krikščioniškų religijų pastangomis bei metodais pasiekti keliasdešimt tūkstančių auditoriją ir ją uždegti Kristaus Evangelijos liepsna. Besiplečiančio ekumeninio sąjūdžio šviesoje ir katalikai gali rasti iškalbingojo Billy Graham žodžiuose uždegančių paskatų.

Tvarkingai besiveržiančią stadijonan publiką pasitiko daugybė *tvarkdarių ir trijų tūkstančių* asmenų choro giedamos religinės giesmės. Dalinama spausdinta programa, kurioje nurodomos giedotinos giesmės, supažindinama su kalbėtojais, solo himnų atlikėjais, duodama kita smulki informacija.

Stadijono viduryje, kur vyksta *sporto rungtynės, įrengta* didoka pakyla, sustatyta eilė kėdžių, pulpitas, pianinas ir kitoje pusėje vargonai. Prožektorių sruogos apšviečia estradą. Dar keletas mažesnių pakylų spaudai, televizijai ir rekordavimui. Vienoje pusėje, beveik palubėje, įtaisytas didelis spalvotas televizijos ekranas leidžia sekti visą eigą estradoje ir publikoje. Salės gale kiek mažesnis nespalvotas ekranas, elektroniniu būdu perteikiąs vaizdus iš salės ar cituojąs išrašus iš Šv. Rašto.

Apžvelgi didžiulę areną ir matai gausią visokio amžiaus *abiejų lyčių minią*. Ypač daug jaunų veidų. Nemažai susirinkusiųjų laiko rankose Šv. Raštą ir giesmių knygas, daug kas bando kartu giedoti su choru.

Punktualiai pradedama programa. Supažindinama su *žymiaisiais to vakaro svečiais*. Jų tarpe — daug įvairių indėnų genčių vadų, su spalvingomis plunksnomis ant galvų. Kalbėti kviečiamas Charles Colson, buvęs buvusio prezidento Niksono teisinis patarėjas, patyręs daug nemalonumų Watergate byloje, sėdėjęs kalėjime ir grįžęs *į Kristaus kelią. Jis pasakoja* savo gyvenimo istoriją, kaip pagaliau atradęs Išganytoją bei dvasios ramybę. Kalbų protarpiais, vargonams ar pianinui palydint, po vieną ar dvi giesmes sugieda dvi solistės, žinomos iš televizinių Lawrence Welk programų (sekanti vakarą *solistu buvo populiarusis* Johnny Cash).

Pagaliau be jokio supažindinimo prabyla ir pats Billy Graham. Platūs, tikslūs ir energingi rankų mostai. Dažnai laiko atverstą Šventraštį, skaito vieną kitą ištrauką, paprastais žodžiais duoda būdingesnių gyvenimo įvykių pavyzdžių. Kiekvienas jo sakinys liudija Dievo meilę bei Kristaus šviesą. Kviečia melstis, dažnai, visur ir visada, atgailoti už kasdienines mūsų pačių ir pasaulio nuodėmes. Ragina pripažinti Kristų savo Išganytoju ir tapti Jo sekėju.

Įspūdingas buvo momentas, kai, B. Graham pakvietus, tūkstančiai žmonių pakilo iš savo vietų ir artėjo prie centrinės *pakylos, viešai išpažindami* Kristų, chorui giedant padėkos himnus bei psalmes. Buvo vežami ligonys ratukuose, ėjo ramentais pasiramsčiuodami luošieji ir už parankių vedami ligoniai.

Tikrai stipri krikščioniškoji manifestacija, liudijanti kaip *labai žmonija yra ištroškusi* Dievo tiesos ir meilės.

Lietuviai vengrų demonstracijoje

Tarp daugelio grupių mūsiškiai gražiai pasirodė • Ten sužinota ir apie komunisto Genriko Zimano lankymąsi Kanadoje

J. SARAPNICKAS

ST. CATHARINES, Ont. Niagaros pusiasalio vengrai š.m. spalio 24 d. Wellande paminėjo 20 metų sukaktį nuo sukilimo prieš okupantą Sovietų Sąjungą. Tame minėjime organizuotai dalyvavo KLB St. Catharines apylinkės valdyba, LVS "Ramovė" ir Povilo Lukšio šaulių kuopa su vėliavomis.

St. Catharines prieš kelerius metus susiorganizavus Rytų Europos pavergtų tautų išlaisvinimo komitetui, visi svarbesni minėjimai rengiami talkinant šiai organizacijai. Jai priklauso lietuviai, latviai, estai, čekai, vengrai, ukrainiečiai ir lenkai. Šiais metais R. Europos pavergtų tautų komiteto pirmininku yra inž. Steponas Šetkus, *kuris yra vienas iš pirmųjų šio* komiteto organizatorių. Jis vengrų minėjime R. Europos pavergtų tautų vardu pasakė taiklią kalbą, už kurią vengrai ir kitų sovietų pavergtų kraštų dalyviai audringai plojo.

Vengrų minėjime lietuviai sudarė vieningą grupę su Lie*tuvos vėliava, "Ramovės" ir* šaulių vėliavomis. Lietuvos vėliavą lydėjo ponios, apsirengusios tautiniais drabužiais, šauliai buvo uniformuoti, ramovėnai — juodomis eilutėmis. Už tai lietuvių grupė buvo susodinta pirmose kėdėse. Buvo valdžios atstovų kalbėtojų, kurie *pripažino, kad čia atvykę nepamiršta* savo tautinių tradicijų, ir rankos mostu nurodė kaip pavyzdį lietuvių grupę. Padėka priklauso A. Ališauskienei, V. Alonderienei, P. Kalainienei ir F. Janušonienei, dalyvavusioms minėjime su tautiniais drabužiais, šauliams — A. Šetikui, P. *Baronui ir J. Girevičiui*, dalyvavusiems su šaulių uniforma.

Lietuviams pasiruošus su vėliavomis žygiuoti į salę, priėjo nepažįstamas asmuo ir paklausė kokios tautybės ši grupė. Pasakiau, kad lietuviai. Nepažįstamasis pasakė, kad iš Sovietų Sąjungos lankosi Kanadoje 12 *asmenų delegacija susipažinti* su pramone ir žemės ūkiu. Toje grupėje esąs ir Lietuvos atstovas. Paklausiau, ar žino jo pavardę. Atsakė — Zimanas. Kadangi buvau ramovėnų vėliavos palydovu, negalėjau daugiau išsikalbėti apie sovietų delegaciją — reikėjo su vėliavomis žygiuoti į minėjimo salę.

Pertraukos metu suradau tą nepažįstamą asmenį, prisistačiau kaip laikraščio korespondentas ir paklausiau iš kur žino, kad iš Sov. Sąjungos yra atvykusi delegacija į Kanadą. Atsakė esąs parlamento atstovas Wm. Andres. Jis Otavoje su ta delegacija buvo susitikęs. Ji spalio 23 d. lankėsi Niagara Falls. Ta proga Wm. Andres pakvietė "Lietuvos atstovą" Zimaną aplankyti savo ūkį šalia Niagara Falls — Niagara on the Lake. Wm. Andres pasisakė esąs vokiečių kilmės ir iš Ukrainos atvykęs į Kanadą. Jo tėvas kalba rusiškai, tad "Lietuvos atstovui" G. Zimanui teko proga plačiau išsikalbėti apie Kanados ūkį.

Paklausiau Wm. Andres, kodėl apie Sov. Sąjungos delegaciją nebuvo rašoma spaudoje. Atsakė, kad tai priklauso nuo Otavos. Ta proga informavau Wm. Andres, kad Lietuva yra sovietų okupuota, kad G. Zimanas yra senas komunistas, kuris, sovietams okupavus Lietuvą, tapo dienraščio redaktorium ir garbino Stalino komunizmą. Taip pat minėjau, kad G. Zimanas yra žydų kilmės. Kaip nusipelnęs sovietiniam komunizmui ir patikimas Maskvai, *atvyko su sovietų delegacija* kaipo "Lietuvos delegatas", kuriam pramonės ir žemės ūkio reikalai yra svetimi. Jo sritis — komunizmo propaganda.

Be kitko, 1943. IV. G. Zimanas atvyko į Gudiją ir Kazėnų miškuose, Naročiaus ežero apylinkėse, su partizanais užpuldinėjo vokiečius. 1943. X. Rūdninkų girioje, Alytaus apskrityje, partizanavo. 1944. VI. 3 d. Rūdninkų girios partizanai prie Pirčiupio apšaudė vokiečių autovežimius, ir du vokiečiai buvo nukauti. Ta pačią dieną vokiečiai pasiuntė į Pirčiupio kaimą baudžiamąjį būrį, apsupo kaimą ir iššudė 119 žmonių. Už Pirčiupio kaimo tragediją yra atsakingi iš Sov. Sąjungos partizanai, jų tarpe ir G. Zimanas. Jei Rūdninkų girios partizanai nebūtų užpuolę vokiečių, Pirčiupio kaimo gyventojai nebūtų nukentėję.

Rūdninkų girios partizanai taip pat šaudė lietuvius ūkininkus ir plėšikavo. Nuo jų rankos žuvo ramus ūkininkas Statšauskas ir kiti, kurie nerėmė komunistų partizanų, nesutiko būti šnipais.

Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą, G. Zimanas vėl buvo paskirtas vyriausiu "Tiesos" redaktorium 1945-70 m. Nuo 1971 m. redaguoja žurnalą "Komunistas".

Vargiai G. Zimanas būtų iškilęs, jei Kremlius nebūtų turėjęs žinių, kad G. Zimanas, gyvendamas Kaune, ateidavo į Ožeškienės gatvėje esantį saugumiečiams žinomą 6-tą kambarį ir susitikdavo su P. Spiridonof-Lašu, kuris už suteiktas priešvalstybines žinias neblogai sumokėdavo. P. Spiridonof-Lašas jau miręs, bet jo pavaldiniai gyvena laisvajame pasaulyje ir, reikalui esant, apie tokius dviveidžius gali suteikti žinių.

25 metai be vainikų

Dabartis yra sensacijų amžius. Mūsų dėmesys įprato sustoti tik prie akį ir ausį stipriai sukrečiančių įvykių. Arba ieškome kas kur pagarsėjo, kas kur nors yra pirmasis arba pajėgė vienokiu ar kitokiu būdu nustebinti ne tik *savo apylinkę*, bet ir platesnę visuomenę.

Kun. Jonas Petrošius, gyvenąs Paryžiuje, visada vengė to, kas pergarsiai skamba ir pergražiai blizga, bet tyliai, ramiai eina žmogaus ir kunigo keliu. O tas kelias — tarnauti ir aukotis kitiems. Kun. J. Petrošius *nėra pirmasis. Tokių yra buvę* šimtai ir tūkstančiai.

Kun. J. Petrošiaus jieško seni ir jauni, ligoniai ir pakeleiviai (ne tie, kurie pravažiuoja pro Paryžių su storom piniginėm). Gyvenimo išvarginti jieško paguodos. Vienam reikia pastogės, kitam pagalbos sutvarkyti dokumentus, trečiam — pavalgyti. Žodžiu, kam tik reikia dvasinės arba materialinės pagalbos — kreipiasi į Petrošių ir ją suranda. Dažnai jis pats ją atneša motoriniu savo dviračiu.

Prieš porą metų mačiau, kaip jis per lietų atvažiavo iš Paryžiaus į Briuselį (tuo metu buvau Briuselyje). Dviratis slydo ant šlapių tramvajaus bėgių, ir kun. Petrošius stipriai susidaužė kelius. Kruvinais keliais kelionę tęsė toliau, skubėjo, nes *jo laukė. Jam yra pavesta rūpintis* ne tik Prancūzijos, bet ir Benelux kraštų lietuviais.

KUN. J. PETROŠIUS, Paryžiuje paminėjęs 25 metų kunigystės sukaktį

Kun. J. Petrošiui šiemet suėjo 25 metai kunigystės, o amžiaus — 55. Nežinia kaip kunigas jaučiasi ir kaip žmogus. Tai turbūt neatskiriami dalykai, kurie reiškiasi brolio pavidalu tiems, kurie tokio žmogaus laukia.

Antanas Mončys

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

Pasinaudokite rudens grožiu FLORIDOJE ir pigiomis vasaros kainomis lietuviškuose viešbučiuose! Kreipkitės į:
NORWYN Apts.
126 Ocean Dr.,
Miami Beach, Fla. 33139, USA
arba
TOWN & SURF Apts.
9024 Collins Ave.,
Miami Beach, Fla. 33154, USA
Skambinti vakarais B. Sergaučiui 1-305-672-4903

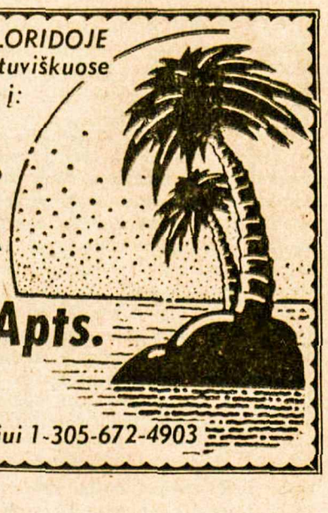

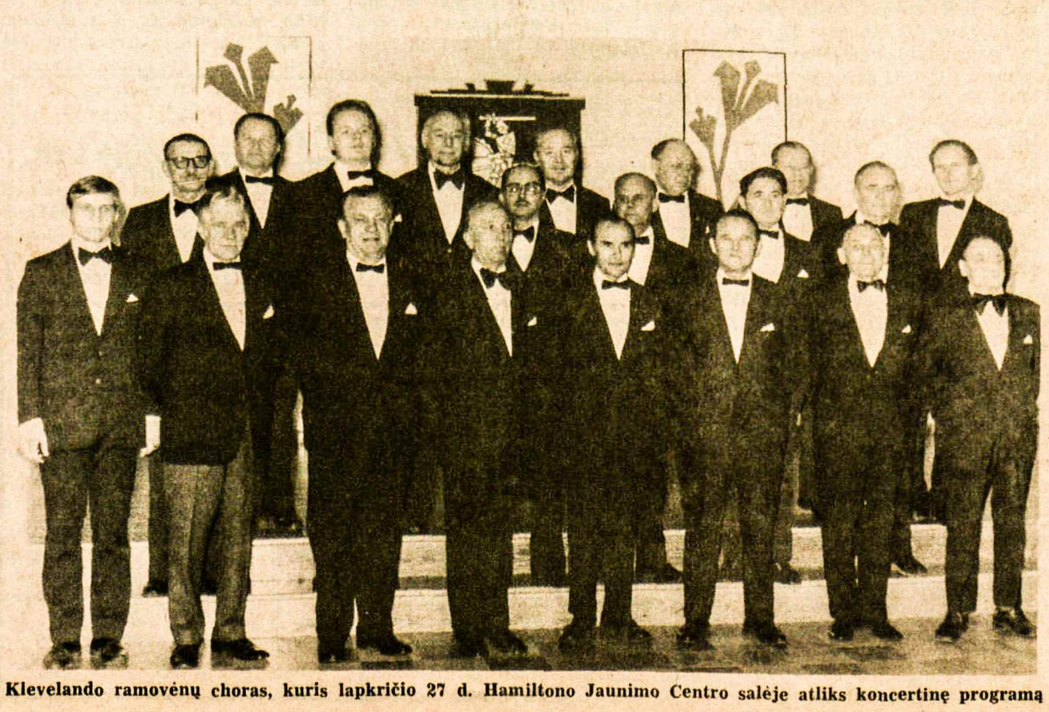

Klevelando ramovėnų choras, kuris lapkričio 27 d. Hamiltono Jaunimo Centro salėje atliks koncertinę programą

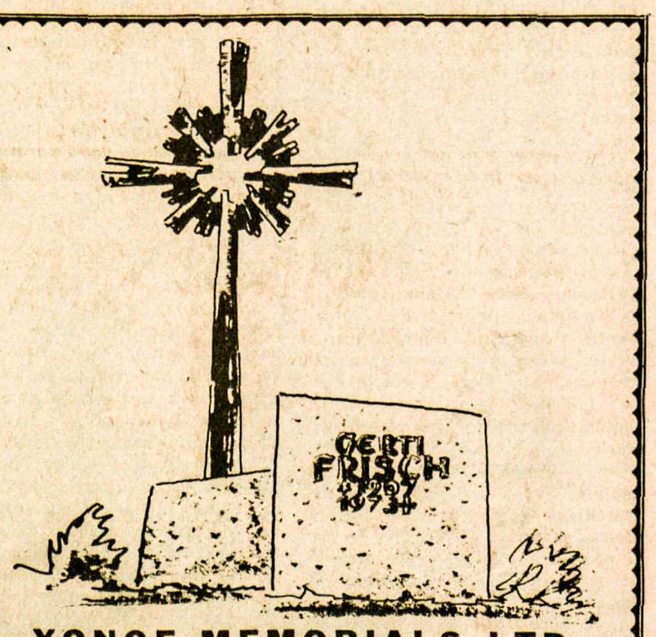

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

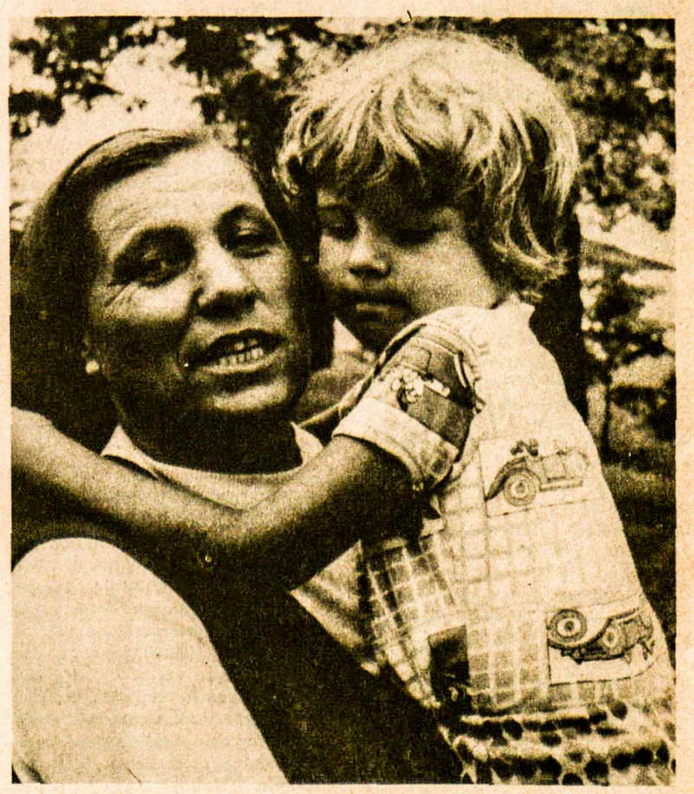

SESUO PAULĖ-ZITA SAVICKAITĖ, kuriai montrealiečiai surengė šaunias pagerbtuves 25-rių metų vienuolinės veiklos sukakties proga. Nuotraukoje sukaktuvininkė laiko rankose mažiausią stovyklautoją Lilę Geležiūtę Dainavoje Nuotr. V. Bacevičiaus

Džiaugsmo diena

Sidabrinė seselės Paulės — Zitos Savickaitės vienuoliško gyvenimo sukaktis

Sesuo Paulė — Zita Savickaitė gimė 1930 m. vasario 16 d. gausioje ūkininko Kosto ir Onos (Kurliandskaitės) Savickų šeimoje, Smilgių valsč., Valdaikių k. Rusų okupacijos metais baigė Pakalniškių pr. mokyklos 6 skyrius ir įstojo Panevėžio mergaičių gimnazijon. 1944 m. baigė 4 klases. Visa šeima karo audros buvo nublokšta į Vokietiją. Hanau lietuvių stovykloje įstojo į V gimnazijos klasę. Buvo aktyvi skautė ir ateitininkė, gera artistė. Dainavo gimnazijos mergaičių oktete kartu su Gina Butkute-Čapkauskiene. 1949 m. baigė gimnaziją ir su šeima emigravo į JAV. Liepos 30 d. atvažiavo į Putnamą ir įstojo į N. Pr. M. Marijos seserų vienuolyną. Dvejus metus ruošėsi šiam rimtam žygiui ir 1951 m. rugpjūčio 15 d. atliko vienuoliškus įžadus.

Būdama vienuolyne, įsijungė į stovyklų darbą ir po kelerių metų pradėjo vadovauti Putnamo ir Dainavos *jaunimo stovykloms*. Keletą metų buvo Putnamo mergaičių bendrabučio vadovė ir "Eglutės" redaktorė. Studijavo sociologiją ir 1960 m. gavo bakalaurės diplomą. Tais pačiais me*tais buvo paskirta Putnamo vienuo*lyno vyresniąja. Nuo 1963 m. tas pareigas ėjo Toronte. 1966 m. vėl grįžo į Putnamą vyresniosios ir stovyklų vadovės pareigoms. 1971 m. atvy*ko į Montrealį. Vadovauja "Baltijos"* stovykloms, dirba su ateitininkais, lituanistinėje mokykloje, moko vaikučius pirmajai Komunijai, organizuoja pensininkų klubą, lanko ligo*nius, skaito paskaitas.*

Buvo pradėjusi ruoštis pedagogikos magistro laipsniui, bet dėl pirmosios pasaulio lietuvių jaunimo stovyklos ir kitų lietuviškų darbų te*ko atsisakyti studijų.*

Š.m. spalio 31 d. Montrealio Aušros Vartų šventovėje įvyko sidabrinės vienuoliško gyvenimo sukakties paminėjimas ir įžadų atnaujinimas. Klebonas kun. J. Kubilius prie šventovės durų pasitiko sukaktuvininkę, nešančią Kristaus šviesos simbolį — degančią žvakę ir lydimą vienuolijos atstovės seselės Felicijos Rogalskytės, seselės Olivetos, motinos — Onos Savickienės, šventės iniciatorės D. Staškevičienės, vyr. šventės rengėjos J. Adamonienės, J. Adamonytės, L. Staškevičiaus ir Vidos Morkūnaitės — moksl. ateitininkų pirmininkės. AV choras sutiko gie*dome "Veni Creator". Mišias atnašavo* J. Kubilius, kuris pasakė ir turiningų minčių pamokslą. Giedojo sol. G. Čapkauskienė. Kai sukaktuvininkė skaitė vienuoliškų įžadų atnaujinimo aktą, balsas lūžo ašarose. Šventovė buvo pilnutėlė tautiečių, kaip per didžiąsias šventes.

Po pamaldų salėje įvyko pagerbimas ir meninė dalis. Programą labai gražiai pranešinėjo Vida Žitkutė — studentų ateitininkų pirmininkė.

Pirmąjį sveikinimo žodį tarė sesuo Felicija Rogalskytė, vienuolijos atstovė iš Putnamo, Montrealio seselių skyriaus įsteigėja ir pirmoji vyresnioji. Pasidžiaugė, kad gali dalyvauti toje reikšmingoje šventėje, apgailestaudama, kad kitos sukaktuvininkės — sesuo Margarita ir sesuo Klementina negalėjo dalyvauti.

Žodžiu sveikino ir dovanas vokais įteikė Izidorius Mališka, Aušros Vartų komiteto pirmininkas, kun. dr. F. Jucevičius — Šv. Kazimiero parapijos klebonas, J. Šiaučiulis — apylinkės valdybos pirmininkas, Pr. Ru*dinskas — "Lito" banko vardu*, D. Staškevičienė — KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus pirmininkė, K. Ūsienė — Šv. Onos Draugijos pirmininkė, Pr. Paukštaitis — "N. Lietu*vos" red., ateitininkų atstovai* — V. Morkūnaitė ir L. Staškevičius.

Raštu su dovanomis sveikino: lituanistinės mokyklos mokytojai ir tėvų k-tas, skautų tuntas, šaulių kuopa, skaučių tuntas. S. J. Kęsgailos, Efertai, P. I. Lukoševičiai, Mickai, Beniai, Morkūnai, Vitai, Pusarauskienė, O. Žilinskaitė ir Julius Jurėnas. Visų susirinkusiųjų vardu dovaną — voką įteikė Petras Adamonis.

Sesuo Paulė savo padėkos žodyje pareiškė: "Žmogaus širdis permaža sutalpinti šios dienos džiaugsmui". Ji savo gyvenime didžiausia dovana laiko draugystę. Esą matant tiek daug susirinkusių su ja pasidžiaugti ir padėkoti Dievui, širdis iš džiaugsmo veržiasi *ašaromis*. Ji dėkojo Dievui už Jo draugystę nuo pat kūdikystės, už šeimos draugystę, nes augo šešių vaikų būryje. Ji dėkojo Dievui, kad rado daug draugų skautų, ateitininkų ir kitų *draugijų organi*zacijose. Ji visur rasdavusi draugų, kurie padėdavo tamsius gyvenimo šešėlius pakeisti į šviesos spindulius. Su jauniausia savo skyriaus mokine *Vilija Bujūnaite sesuo Paulė gau*tąją rožę iš ateitininkų jaunimo prisegė "vyriausiai draugei" Montrealyje, buvusiai pedagogei Julijai Lipčiūtei-Gečienei kaip simbolinę pa*dėką visiems jai Dievo duotiems* draugams.

Sceną puošė įspūdingos rudens dekoracijos, padarytos Algio Jaugelio ir Vidos Žitkutės.

Meninę dalį pradėjo viešnia iš Klevelando Ingrida Bublienė savo turininga paskaita: "Gyvenimo krypties bejieškant". Visus labai sudomino Izabelė Žmuidzinienė, Paulės *sesuo iš Ročesterio, įdomiomis dekla*macijomis. Sol. Gina Butkutė-Čapkauskienė, seselės Paulės Hanau gimnazijos mokslo draugė, žavėjo visiškai nauju repertuaru ir mielu, *stipriu balsu*. Akompanavo muzikė M. Roch.

Vaišes paruošė p. Kasperavičienė su visa eile padėjėjų. Svečius aptarnavo moksleivės ateitininkės ir skautės. Garbės stalą puošė gėlės ir skanus, puošnus E. Kardelienės napoleonas. Salė buvo pilnutėlė dalyvių. Tai patvirtino seselės Paulės žodžius, kad jai Dievas davė daug draugų. A. A.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEVISI SUMINĖTI

"T2" *45 nr. kultūrinės veiklos* skyriuje išspausdinta žinutė apie Britanijoje išleistą knygą "International Who's Who in Art and Antiques". Esą tarp 5.000 asmenų minimi *trys JAV lietuviai. Abejonę sukėlė* ar tikrai ten paminėti tik trys lietuviai? Jei jau pradėta apie tą brangią knygą (kainuoja apie $40) ir jos lietuvius kalbėti, tai vertėjo paminėti ne tik JAV lietuvius dailininkus, bet ir visus, kurie ten yra. Pvz. torontietis dail. Dagys 1976 m. gegužės mėn. gavo tos knygos redaktoriaus laišką, kuriame rašoma: "You will be pleased to learn that... Who's Who in Art and Antiques, in which your detailed biography appears, is being printed..." Taigi, ten minima ir daugiau lietuvių. Reikėtų atidžiau tą knygą peržiūrėti ir surasti visus lietuvius. Krd.

PARAMA LAIKRAŠČIUI

Siunčiu nors mažutę, bet nuoširdžią auką — $5 Jūsų laikraščiui paremti. Mane stebina, kaip Jūs išsiverčiate, leisdami visapusiškai tokį puikų, įdomų laikraštį už tokią menkutę prenumeratą! Be to, esate gal perdaug kuklūs — visiškai neprašote aukų, o esate labai verti jų. Tenka taip pat pasigėrėti, kad "nebizniaujate" kalendoriais ir atvirutėmis, nes tai šiek tiek dvasiškai "blaško" skaitytojus.

Duok, Dievuli, Jums ryžto ir sėkmės, kad tie žiburiai niekad neužgestų. Petras Pajaujis

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RELIGIJA IR TIKINTIEJI

Filosofijos kandidatas Juozas Baužys "Komjaunimo Tiesos" 203 nr. paskelbė straipsnį "Krizės augimas", pateikiantį nemažai žinių apie religiją ir tikinčiuosius Lietuvoje. Pirmiausia jis pripažįsta, kad didžiausios įtakos vaikų bei paauglių tikėjimui ar netikėjimui turi jų tėvai. Dėl šios priežasties tikinčių jaunuolių, ypač merginų, dar yra ir augštesnėse vidurinės mokyklos klasėse. J. Baužys mini vieną paauglę, kuri savo tikėjimą yra susiėjusi su meile motinai: jei myli mamą, reikia laikytis ir jos įsitikinimų. Kompartijos peršamas ateizmas daugiausia yra palietęs miestų darbininkus, kur giliai tikinčiųjų, pagal komunistines statistikas, tėra apie 10%. Tuo tarpu Lietuvos kaime ryšius su religija yra nutraukę vos 30% gyventojų. Toliau J. Baužys teigia, kad 85% visų Lietuvos tikinčiųjų dabar sudaro vyresnės ir senosios kartos žmonės, pradedant 45 metų amžiumi, augę ir mokęsi nepriklausomybės laikotarpyje. Iš bendro tikinčiųjų skaičiaus net 70% yra moterys, daugiausia vyresniosios ir senosios kartos atstovės. Šiam teiginiui įrodyti J. Baužys mini Vilniaus šventoves, kur sekmadieniais 85-90% visų besimeldžiančių sudarančios moterys. Panašus vaizdas esąs ir kaimo vietovėse. Pavyzdys — Marijos Dangun Žengimo šventė Kartenos šventovėje 1974 m. rugpjūčio 15 d., susilaukusi 250 dalyvių, kurių tarpe buvo tik trys senyvo amžiaus vyrai. Tikinčiųjų skaičių J. Baužys bando sumenkinti, įvesdamas net 75% abejojančių ir svyruojančių, kurie, esą, daro nuolaidas religijai, nenorėdami gadinti santykių su artimaisiais. Šiuo atveju dažniausiai aktyviai tiki žmonos ir verčia savo vyrus lankyti šventoves. Be to, kaikurie tikintieji religiją yra suplakę su lietuvybe. Pvz. kolchozininkas A. D., 67 metų amžiaus, gyvenantis Šiaulių rajone, yra pareiškęs: "Kaip netikėsi, jeigu esi lietuvis . . ." Esą, Katalikų Bendrija katalikybę stengiasi laikyti neatskiriama tautinio charakterio dalimi. Pasak J. Baužio, ji "spekuliuoja nacionalistiniais tikinčiųjų jausmais". Būdamas ištikimas komunistas, J. Baužys nutyli "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri šiandien yra priešakinėse fronto linijose ir religinėje, ir tautinėje kovoje už mūsų tautos išsilaikymą sovietinėj okupacijoj. Jau pats faktas, kad sovietinis KGB tinklas neįstengia susekti "LKB Kronikos" leidėjų, liudija jų tvirtą užnugarį, visos lietuvių tautos pritarimą.

NAFTININKŲ MOKYKLA

Mažeikiuose, naujajame Ventos mikrorajone, išaugo 50-toji šio miesto profesinė technikos mokykla, kuri ruoš darbininkus naftos perdirbimo įmonei. Jos pastatai sudaro nedidelį miestelį su trimis bendrabučiais po 200 vietų, kultūriniu buitiniu bloku, klasėmis teoriniams užsiėmimams, gamybinėmis dirbtuvėmis ir net šalia jų įrengtu stadijonu.

KURŠIŲ NERIJA

Nidoje, Juodkrantėje, Pervalkoje ir Preiloje šiemetinio kurortinio sezono mėnesiais ilsėjosi apie 100.000 vasarotojų. 1963 m. Kuršių Nerijoje dirbo tik trys specialistai su augštuoju išsilavinimu, o dabar jų yra jau beveik pusšimtis, įskaitant visus gydytojus, inžinierius, miškininkus, ekonomistus. Veikia keturi muzėjai — istorijos-etnografijos, vokiečių rašytojo T. Manno, žvejo sodybos ir Juodkrantės miniatiūrų. Prie jachtklubo kasmet matyti vis daugiau burlaivių. Nidos jaunimas nemažą dėmesį skiria naujai vandens sporto šakai — slidinėjimui su lentomis ant bangų. Kadangi Baltija ir Kuršių marios negali pasigirti didesnėmis bangomis, lentos yra aprūpintos burėmis.

AUGALAI IR GYVŪNAI

Retų ir nykstančių rūšių augalams bei gyvūnams apsaugoti ministerių taryba įsteigė "Lietuvos TSR Raudonąją knygą" ir patvirtino jos vedimo nuostatus. Gamtos apsaugos komitetas su Mokslų Akademija turės paruošti tokių augalų bei gyvūnų apskaitą ir knygon įtraukti rūšis, kurioms gresia išnykimas, bei jas išbraukti, pavojui praėjus. Gamtos apsaugos komitetas taipgi įpareigojamas metodiniu ir praktiniu požiūriu talkinti priemonių įgyvendinime, kad jų dėka būtų išsaugotos bei pagausintos nykstančios augalų ir gyvūnų rūšys.

PIRMAUJA GITAROS

Populiariausias muzikos instrumentas Lietuvoje dabar yra gitara. Tokią išvadą daro "Komjaunimo Tiesa", 201 nr. paskelbusi rašinį "Gitaros autoritetas". Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Palangoje ir Druskininkuose 1975 m. buvo parduota 17.200 paprastų gitarų, o tai sudaro net 60,7% visų parduotų muzikos instrumentų. Koncertines gitaras su nailoninėmis stygomis įsigijo apie 600 muzikos mėgėjų. Spėjama, kad dabar Lietuvoje yra apie 20.000 pianinų ir rojalių, 50.-60.000 akordeonų. bajanų, armonikų ir nemažiau kaip 100.-120.000 gitarų. Vilniuje gitaros mėgėjų būrelį prieš keletą metų įsteigė šio instrumento entuziastas Sigitas Šilinskas. Jo iniciatyva praėjusią vasarą Trakuose buvo surengtas gitaristų susitikimas, susilaukęs 71 dalyvio iš 30-ties Sovietų Sąjungos miestų. Net 20 dienų specialiuose seminaruose buvo svarstomos įvairios gitaristų problemos. Vilniškis klasikinės gitaros mėgėjų būrelis dabar jau yra tapęs gitaristų klubu.

50.000 GYVENTOJŲ

Spalio pradžioje Alytus pasiekė apvalų 50.000 gyventojų skaičių. Tuo 50.000-tuoju gyventoju tapo Onos ir Zigmo Radzevičių naujagimis sūnus, trečias vaikas šioje šeimoje. Z. Radzevičius dirba meistru mechanizacijos valdyboje, O. Radzevičienė — brigadininke mėsos kombinate ir mokosi Kauno maisto pramonės technikume. 1940 m. Alytus turėjo 9.900 gyventojų, 1970 m. — 27.000, o š.m. sausio 1 d. — 47.800. Gyventojų skaičių didina intensyvus pramonės plėtimas. Šiandien jos įmonėse dirba jau beveik 15.000 alytiškių. Didžiausia pramonės įmonė yra medvilnės kombinatas su puspenkto tūkstančio darbininkų. Neseniai atidarytame eksperimentiniame namų statybos kombinate darbą gavo apie 1.500 Alytaus gyventojų.

"LIETUVA" SARDINIJOJE

Liaudies dainų ir šokių ansamblis "Lietuva" spalio 2-10 d.d. gastroliavo Sardinijos saloje, kur buvo surengtos Sovietų Sąjungos dienos. Šios išvykos įspūdžius "Tiesos" 255 nr. pateikia Janina Pacevičienė ir Adolfas Paulius. Rašinys iliustruotas dviem nuotraukom, kurių vienoje matyti spalio 9 d. skelbimas italų kalba, kviečiantis visus į akademinio tautinio liaudies dainų ir šokių ansamblio "Lietuva" koncertą. "Lietuva" šį kartą buvo įrašyta lietuviškai, tačiau džiaugsmą užtemdo antroji nuotrauka. Joje trys ansamblio nariai, pasipuošę tautiniais drabužiais, neša specialiai šiai išvykai išaustą lietuviškų raštų rankšluostį su jin įaustais dviem žodžiais: "AMICIZIA — DRUŽBA". Pirmasis žodis "draugystė" — itališkas, o antrasis — jau rusiškas, lyg ta "Lietuva" neturėtų savo kalbos. Lietuviškam rankšluosčiui būtų buvęs geresnis derinys — "AMICIZIA — DRAUGYSTĖ". Be to, italų žiūrovams šalia vardo "Lietuva" turėtų būti itališkasis pavadinimas "Lituania". Be jo italams ta "Lietuva" nesuprantama ir nežinoma.

V. Kst.

Hamiltono aukuriečiai vaidina R. Spalio komediją "Batai" daugiakultūriame teatrų festivalyje Toronte. Sėdi — Dalia Jonikaitė, vaidinusi Birutę Skirmuntaitę, stovi — Kazys Bungarda, vaidinęs moterį Nuotr. B. Tarvydo

Mergaičių choras "AIDAS" ir KLVS-gos "RAMOVĖ" Hamiltono skyriaus valdyba

š. m. lapkričio 27 d. Jaunimo Centre rengia

Lietuvos kariuomenės **MINĖJIMĄ -**

Klevelando ramovėnų vyrų choro

KONCERTĄ

- *Po koncerto — smagūs šokiai, grojant geram orkestrui.*
- Veiks baras, šilti užkandžiai ir laimei išmėginti loterija.
- Visi kviečiami dalyvauti.
- Pradžia — 6.30 val. vakaro.

Rengėjai

Visi kviečiami į Andriaus Norimo 2v. komediją

"Klevų alėja",

režisuotą Elenos Dauguvietytės-Kudabienės,

ir į Romo Spalio 1 v. nutikimą **"Batai",** *režisuotą Algio Ulbino.*

Spektaklis bus Hamiltono Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N., **lapkričio 28 d., sekmadienį, 4 v.p.p.**

Įėjimas: $3 asmeniui, pensininkams ir moksleiviams — $2

Hamiltono Dramos Teatras "Aukuras"

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

Lietuvos kariuomenės šventės

MINĖJIMAS

1976 m. lapkričio 20, šeštadienį, 7 v.v., Delhi lenkų salėje, 234 Main St.

PROGRAMOJE:

- *žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas, trumpa paskaita*
- KONCERTAS, *kurį atliks sol. Justina Sriubiškienė, akompanuojama Eugenijaus Krikščiūno, ir Delhi jaunimo tautiniai šokiai.*
- *Po to — muzika, šokiai, užkandžiai, bufetas*

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir punktualiai atvykti.

DLK Gedimino šaulių kuopa

Lapkričio 21, sekmadienį, šauliai su vėliavomis dalyvauja 10 v. pamaldose

HAMILTON, ONT

LITERATŪROS VAKARAS. Rašytoja, įvairių literatūros premijų laimėtoja **Birutė Pūkelevičiūtė** atvyksta į Hamiltoną. Savo kūrinius ji skaitys lapkričio 20, šeštadienį, 4 v.p.p., parapijos salėje. Kadangi autorė yra ir aktorė, kūrinių perdavimas bus tikrai gražus ir įvairus. Ji su savo kūrybos rečitaliais yra aplankiusi daugelį JAV vietovių, kurie visur praėjo su dideliu pasisekimu. Kviečiame visus hamiltoniečius praleisti popietę su Birute Pūkelevičiūte ir jos kūryba. **"Aukuras"**

"GYVATARO" *organizuotas "Folk-a-thon"* spalio 30 d. praėjo labai sėkmingai. Eastgate Shopping Centre, prie didžiulio laikrodžio, ant specialiai paruoštos scenos mūsų šokėjai *šoko numatytas 15 valandų be* pertraukos. Nuo 8 v.r. iki 11 v.v. visame centre skambėjo lietuviška muzika, o ant scenos nuolat sukėsi poros. Keitėsi žiūrovai, šiek tiek ir *šokėjai, bet tautinio šokio* pynė nenutrūko. Kai 11 v.v. "Gyvatarą" sveikino Hamiltono Folk Art Council pirm. D. Banting, pabrėžė, kad yra pasiektas dvigubas rekordas; esą jis *nėra girdėjęs, kad Kanadoje iki šiol* kas nors tai būtų suorganizavęs ir kad grupė 15 valandų būtų šokusi tautinius šokius su tokiu entuziazmu ir energija.

Dienos metu šokančius aplankė ir kartu šoko Hamiltono miesto burmistro pareigas einantis Vince Agro, kontrolierius Bob Morrow, parlamento narys Lincoln Alexander ir kiti. Visi jie sveikino jaunimo pastangas ir entuziazmą, pabrėždami, kad jie didžiuojasi mūsų jaunimu ir linki jiems sėkmės ateities planuose. Sekančią dieną Hamiltono dienraštis "Spectator" įdėjo didelę dviejų šokėjų nuotrauką ir šio įvykio aprašymą. Daug moralinės paramos šokėjai susilaukė iš kaikurių tėvų, kurie irgi 15 valandų praleido kartu globodami, maitindami, keldami entuziazmą. Puikiais sumuštiniais šokėjus aprūpino A. Kybarto maisto krautuvė, gėrimus aukojo "Pope Shoppe", o šiltą maistą parūpino "Mother's Pizza". Visiems esame dėkingi. Ypatingai dėkojame visiems tiems, kurie sutiko paremti jaunimo pastangas tokiu būdu sutelkti dalį lėšų kelionei į Australiją. Sunkus ir ilgas, bet malonus tai buvo darbas, ir kiekvienas surinktas centas bus pelnytai uždirbtas kartu gražiai atstovaujant lietuvių jaunimui.

Ta proga "Gyvatarą" parėmė $25 auka Br. Venslovas, $20 Vince Agro ir $5 Vyt. Aušrotas (Toronte). Visiems nuoširdžiai dėkojame. **Inf.**

JAUNAS MUZIKAS JONAS ČEGYS atidarė Hamiltone savo pianino ir bendro muzikos kurso studiją.

MOKSLEIVIAI ATEITININKAI jau antrą kartą po pamaldų davė progos parapijiečiams nusipirkti kavos ir pyragaičių. Artėjant šaltesniam orui, būtų gera žmonėms turėti kiekvieną sekmadienį tokį patogumą, kuris organizacijai ar kam kitam to parūpintojui visada gali duoti ir pelno.

SVEČIAS IŠ PUNSKO — Juozas Agurkis, D. Mačienės ir Ald. Apanavičienės *brolis, atvyko į Kanadą* trijų mėnesių viešnagei.

ALB. IR ALF. PILIPAVIČIAI, nuo Atvelykio gyvenę Hamiltone, išvyko vėl į savo namus Floridoj, Juno Beach.

E. G. JASEVIČIAI išskrido dviem savaitėm atostogų į Bahamas. I. Zubienė su savo mama M. Stankevičiene atostogauja Floridoj.

Į T. J. POVILAUSKŲ namus naktį įsibrovę vagys pavogė pinigų ir įrankių. **K. M.**

TAUTOS FONDO valdybos posėdyje *aptarti einamieji reikalai ir pa*sidžiaugta piniginio vajaus vaisiais. Nors vajus dar nepilnai baigtas, tačiau centrui nutarta pasiųsti $3.000 Lietuvos laisvės kovai. Valdyba prašo *visus hamiltoniečius, vietoj kalė*dinių atvirukų, sveikinimus perduoti per Tautos Fondą, pranešant pirm. A. Patamsiui tel. 664-5804 iki gruodžio 6 d. Visų pavardės bus paskelbtos dar prieš Kristaus gimimo šventę lietuviškoje spaudoje.

Sveikiname naują valdybos narį M. Joniką, įsijungusį į T. Fondo darbą.

N. METŲ SUTIKIMO bilietai jau platinami kiekvieną sekmadienį po Mišių parapijos salėje. Visi stalai yra numeruoti, tad prašoma iš anksto užsisakyti vietas. Toliau gyvenantieji bilietus gali gauti pas apyl. valdybos ižd. J. Bajoraitį, 86 Melrose So., tel. 549-3483. Bilietų kainos: suaug. $17.50, studentams ir pensininkams — $14. Bus šilta ir šalta vakarienė, geras orkestras, įvairios staigmenos.

ATLIKIME TAUTINĘ PAREIGĄ, sumokėdami KLB nario įnašą už 1976/77 m. ižd. J. Bajoraičiui arba pirm. K. Deksniui. Į pasiųstus prašymus jau atsiliepė 75 hamiltoniečiai. *Laukiami likusieji.* **K. B.**

VYSK. M. VALANČIAUS LITUANISTINĖS MOKYKLOS mokinių tėvų susirinkimas šaukiamas lapkričio 20, šeštadienį, 9.30 v.r. mokykloje, prasidėjus pamokoms. Prašomi visi mokinių tėvai atsilankyti ir aptarti įvairius mokyklos gyvavimo klausimus.

Šiais mokslo metais mokykloje dirba šie mokytojai: L. Stungevičienė — darželis, D. Pajarskaitė — I sk., D. Lukavičiūtė — II, M. Gudinskas — III, L. Lukavičiūtė — IV, M. Kalvaitienė — V, A. Matulienė — VI, G. Repčienė — VII, J. Stanius — VIII, Ant. Mikšienė — IX, A. Volungienė — X. Mokyklos vedėjas — J. Mikšys. Mokinių skaičius padidėjo — jų turime 103.

Mokyklos Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 20 d. Jaunimo Centre. Mokytojai su savo skyriais ruošia programą. **Vedėjas**

KLEVELANDO RAMOVĖNŲ VYRŲ choras įsteigtas 1971 m., minint Lietuvos kariuomenės 55-rių metų sukaktį. Vadovauja Vilniaus operos sol. muz. Julius Kazėnas, akompanuoja pianistė G. Karsokienė. Choras savo repertuare turi apie 40 dainų ir giesmių. Per tą trumpą laiką visuomenei davė 14 koncertų ir svarbiomis progomis geidojo 12 kartų pamaldose. Koncertavo Klevelande, Ročesteryje, Čikagoje ir St. Catharines, Ont. "Dirva" po Baisiojo birželio minėjimo rašė: "Ramovėnų vyrų choras, kaip visada, savo dainomis pelnė klausytojų gražų įvertinimą. Jų nuomone, choras vis geriau ir geriau dainuoja, balsai skambūs, galingi . . . Jų repertuaras yra daugiausia patriotinių dainų, praturtinamas kituose pasirodymuose net operų ištraukomis". "Draugas" po koncerto Ročesteryje rašė: "Šv. Jurgio parapijos salė turėjo labai malonią progą išgirsti Klevelando ramovėnų vyrų chorą. Išklausius jų įdomų, gerai parinktą dainų repertuarą, susidarė tvirtas įspūdis, kad šio choro dalyviai gerai dainuoja, verti didžio dėmesio. Vyrų choras pasižymėjo balsingumu, švaria intonacija, gerais išlygintais balsais, geru tarimu ir darnia harmonija".

Hmiltoniečiai ir apylinkių lietuviai turės labai gerą progą išgirsti šį dainos vienetą lapkričio 27 d. Jaunimo Centre. Šio koncerto proga Hamiltono veteranų skyrius paminės Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktį. *Koncertą bendromis jėgomis* rengia "Aido" rėmėjų komitetas ir vietinis veteranų skyrius. Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

Šventės pradžia — 6.30 v.v. Po *trumpos oficialiosios dalies — kon*certas, smagūs šokiai. Įėjimas — $3.50, pensininkams ir studentams — $2.

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 **"TALKA"**

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) **6%**
santaupas **8½%**
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKo TARYBOS POSĖDYJE Niujorke spalio 23 d. buvo aptarti nuveikti darbai ir ateities planai. Kai praėjusią vasarą JAV lankėsi Ukrainos prezidentas išeivijoje M. Lyvyckij, su juo susitiko VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas. Jiedu sutarė 1977 m. kovo mėnesį sušaukti VLIKo ir egzilinės Ukrainos vyriausybės atstovų konferenciją abiejų kraštų išlaisvinimo kovai koordinuoti. Prieš šią konferenciją dr. K. J. Valiūnas dar kartą V. Vokietijoje susitiks su M. Lyvyckiu sausio pabaigoje. Anglų, prancūzų, vokiečių ir ispanų kalbomis VLIKas numato išleisti K. Čerkeliūno informacinį leidinėlį apie Lietuvą, M. Drungos enciklopedinio pobūdžio knygą ta pačia tema ir St. Dziko knygą apie VLIKą bei jo veiklą. Rūpinamasi ir dr. J. Pajaujo knygos apie sovietinę tautžudystę Lietuvoje paruošimu. Prano ir Algirdo Brazinskų bylai yra pasamdytas advokatas.

NIUJORKO LIETUVIAI **susilaukė jaunimo choro, kuriam vadovauja sol. Jūratė Veblaitytė-Litchfield. I choro eiles kviečiami moksleiviai ir studentai: mergaitės — nuo 13 metų *amžiaus, berniukai — nuo 15 metų.* Repeticijos vyksta Kultūros Židinyje. Jaunieji dainininkai ne tik mokomi dainuoti, bet ir supažindinami su muzikos teorijos pagrindais. Cho*ro akompaniatorė yra Dalia Sakaitė,* neseniai iš Klevelando atvykusi į Niujorką. Debiutipį savo pasirodymą naujasis choras jau turėjo Kultūros Židinyje įvykusiame Lietuvių Atletų Klubo pobūvyje.**

ELENA BRADŪNAITĖ, dirbanti asistente Indianos Bloomingtono universitete ir ten ruošianti mokslinį darbą, buvo pakviesta į JAV kongreso biblioteką, kur visą savaitę vyko posėdžiai, skirti etninių JAV grupių tautosakos ir tautinių papročių sisteminimo bei saugojimo klausimams.

JUBILĖJINIS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS, skirtas šios organizacijos septyniasdešimtmečiui, spalio 22-24 d.d. įvyko Čikagoje, Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje. Valdybos pranešimą padarė pirm. dr. J. Meškauskas, pabrėždamas federacijos jungimąsi į etninių JAV grupių sąjūdį, sekretoriato — inž. P. Narutis. Per 21 mėnesį išlaidų turėta $378, ižde liko $1.684. Dainavos stovyklavietės apyskaitą pateikė dr. A. Damušis, metinę $20.000 sąmatą — administratorė J. Damušienė. Iš tos sąmatos kasmet remontui išleidžiama apie $6.000, bet Dainava ekonomiškai išsiverčia. Jos išteklius papildys $20.000 Alfonso Petrulio palikimas. *Apie jaunimo sekcijos veik*lą kongreso dalyvius informavo S. Kuprys, apie Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą — jos vadovas kun. K. Pugevičius, apie Ateitininkų Fe*deraciją ir sekančiais metais Klevelande* įvyksiantį jubilėjinį kongresą — pirm. dr. P. Kisielius, apie katalikių moterų veiklą — E. Vilimaitė. Sveikino ALTos pirm. dr. K. Bo*belis. Simpoziumui veiklos klausi*mais vadovavo J. Pabedinskas, pasakė dr. J. Sungaila, dr. A. Damušis, kun. K. Pugevičius, juos papildė vysk. V. Brizgys. Naujon LK Fede*racijos valdybon išrinkti: dr. J. Je*rome, dr. J. Meškauskas, dr. A. Damušis, S. Kuprys, dr. A. Vygantas, A. Pakalniškis, kun. V. Rimšelis, R. Olšauskaitė, seselė Ona Marija ir E. Pauraziene. Iš 105 kongreso atstovų balsavo 102. Jubilėjiniame pobūvyje pagerbti buvusieji federacijos pirmininkai. Sekančią dieną, sekmadienį, vysk. V. Brizgys atnašavo Mišias, o kun. K. Pugevičius pasakė pamokslą apie kataliko pasauliečio vaidmenį organizuotos lietuvių išeivijos visuomenėje. Po pamaldų dr. V. Vygantas skaitė paskaitą "Žvilgsnis į ateitį".**

Argentina

BERISSO "NEMUNO" DRAUGIJA savo 67-tą metinę šventę pradėjo pamaldomis už mirusius narius. Lietuviškas Mišias atnašavo ir šiai progai skirtą pamokslą pasakė kun. J. Petraitis. Programa salėje taipgi buvo pradėta mirusių narių pagerbimu, Lietuvos ir Argentinos himnais. M. Noviko "Devynbalsę" ir keletą kitų dainų padainavo Argentinos Lietuvių Centro merginų ansamblis, paruoštas Aldonos Čikštaitės, o keletą tautinių šokių atliko taip pat iš Buenos Aires atvykusi AL Centro šokėjų grupė. Programą trim dainom su gitaros palyda papildė Diana Fonsesca, A. Bernotaitės-Fonsesca duktė. Pertraukos metu "Nemuno" draugiją sveikino: Argentinos Lietuvių Centro vicepirm. E. Rudytė, Aušros Vartų parapijos atstovas kun. J. Petraitis, "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjas Pr. Ožinskas, "Laiko" administratorius P. Gudelevičius, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje pirm. J. Deveikis ir Mindaugo draugijos vardu — J. Šišlauskas. Keletą estradinių dainų padainavo jaunoji Berisso lietuvių sol. Adriana Jocytė, o programą užbaigė savo antruoju pasirodymu AL Centro tautinių šokių *grupė.*

LIETUVIŠKĄ ŠEIMOS ŽIDINĮ spalio 9 d. Berisse sukūrė Angelė Dulksnytė ir Karolis Kemėšis.

Australija

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBO susirinkime spalio 12 d. dalyvavo 195 nariai, bet trūko sergančio ir ligoninėj gulinčio pirm. Vytauto Simniškio. Jį pavadavo laikinai šias pareigas einantis Anskis Reisgys. Pirmiausia buvo pagerbti mirusieji klubo nariai ir vienas direktorių tarybos narys — a.a. Bronius Kaufeldas. Kadangi metinė klubo apyskaita iš anksto buvo išsiuntinėta nariams, atskiro pranešimo šia tema nebuvo. Pelno per pastaruosius metus turėta $26.865. Žurnalistas Antanas Laukaitis, grįžęs iš kelionės po pasaulį, teigė, *kad jam niekur neteko matyti* didesnio ir gražesnio lietuviško klubo už Sydnėjaus, išskyrus Kanados Torontą ir JAV Klevelandą. Naujojon klubo valdybon išrinkti: Alis Mi*gus-Migevičius — 384 balsais,* Anskis Reisgys — 366, Vytautas Simniškis — 360, Vytautas Juška — 300, Rimas Skeivys — 287, Bronius Genys — 281 ir Gediminas Sauka — 246 balsais.

Britanija

MANCESTERIO LIETUVIŲ KLUBE spalio 15-17 d.d. įvykusiam rajoniniam skautų ir skaučių sąskrydžiui vadovavo skautininkai A. Gerdžiūnas, I. Gerdžiūnienė ir A. Jakimavičius. Dalyvių eilėse taipgi buvo rajono vadeivė s. J. Traškienė ir rajono vadas v.s. J. Alkis. Pašnekesius papildė dainos, praėjusios vasaros stovyklos prisiminimai, atnaujinti sk. vyčio Eimučio Šovos paruošto stovyklinio filmo. Specialiais ordinais buvo pagerbti nusipelnę skautų veikėjai kun. Valentinas Kamaitis ir rajono vietininkas s. Algis Gerdžiūnas. Sąskrydyje taipgi buvo aptarti veiklos planai, pareikštas noras turėti dažnesnius Britanijos lietuvių skautų susibūrimus.

Italija

VIENA MILANO LEIDYKLA, veikianti prie vadinamųjų Mitrionio Namų, atskira 500 puslapių knyga išleido dešimtį pirmųjų "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numerių. *Leidinio pavadinimą papildo antrinė* antraštė: "Lietuvių kova išsaugoti savo tautinei individualybei". Prel. V. Mincevičiaus įvadas italus skaitytojus supažindina su pagrindiniais istori*niais Lietuvos duomenimis,* "LKB Kronikos" gimimo aplinkybėmis, siekiais bei tikslais. Įvade pabrėžiama, kad šis pogrindžio laikraštis yra vienintelis Lietuvos katalikų balsas, at*skleidžiantis tikrąją Katalikų Bend*rijos būklę sovietų okupuotoje šalyje, norintis atkreipti pasaulio dėmesį į religinius ir tautinius persekiojimus.

Izraelis

TEL AVIVE LEIDŽIAMAS ŽURNALAS "Journal of Rural Cooperation", išeinantis keturiskart per metus, š.m. 1 nr. recenzavo J. Glemžos pastangomis išleistą knygą "Žemės ūkio gamybinė kooperacija nepriklausomoje Lietuvoje 1920-40 m." Šis kolektyvinis kelių autorių veikalas buvo išleistas 1972 m. Londone, Britanijoje, spausdintas "Nidos". Recenziją parašė JAV lietuvis Kazys Šeštokas, vienas minėto leidinio bendradarbių. Plačiausiai jis stabteli prie agr. dr. Vl. Bublio rašinio apie Lietuvos žemės ūkio istoriją bei raidą nuo seniausių laikų iki 1940 m., skaitytojus supažindindamas su organizacijų ir kooperatyvų reikšme Lietuvos ūkiui. Recenzentas paliečia ir "Lietūkį", nesusilaukusį išsamesnio nagrinėjimo londoniškiame 1972 m. leidinyje.

Prancūzija

LIETUVIŠKAS CENTRAS PARYŽIUJE yra kun. Jono Petrošiaus vadovaujama lietuvių misija šio miesto *vidury: 7, Rue des Lions — St. Paul,* 75004 Paris. Čia informacinės pagalbos bei patarimų susilaukia Paryžiun užsukę viso pasaulio lietuviai. Tiems, kurie nori susitikti su Pary*žiaus lietuviais bei jų bičiuliais* prancūzais, patartina misijon užsukti kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, nes tada atnašaujamos lietuviškos Mišios seno vienuolyno rūsyje. Po pamaldų visų laukia bendri lietuviški pietūs. Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė rūpinasi lietuviškų knygų paskleidimu bei informacija. Tarp knygų yra ir prancūzų kalba išleista Sibiro lietuvaičių maldaknygė. Informacijai atstovauja perfotografuoti kaikurie mūsų laikraščių vedamieji, memorandumų nuorašai, "LKB Kronikų" ištraukos bei jų vertimai prancūzų kalbon. Šios plačios ir gražios veiklos judintojas kun. J. Petrošius lapkričio 7 d. atšventė sidabrinę kunigystės sukaktį.

Švedija

ŠVEDIJOJE TĖRA NEPILNAS ŠIMTAS LIETUVIŲ, kai tuo tarpu latvių priskaitoma apie 5.000, estų — apie 25.000. Tačiau ir kaikurie lietuviai yra susilaukę plataus pripažinimo. Vienas tokių mūsų tautiečių — inžinierius-architektas Jonas Kriaučiūnas, daug metų dirbantis 120.000 gyventojų turinčio Vaasteras miesto planavimo įstaigoje. Pagal jo paruoštus planus išaugo net keli nauji šio miesto rajonai. Tarptautinė organizacija "Organization for Economic Co-operation and Development" pernai paprašė Stockholmą ir Vaasterą paruošti miestų aplinkos planavimo sistemos rodiklius, kurie buvo aptarti š.m. rugsėjo 21-21 d.d. Paryžiuje įvykusioje konferencijoje. Kartu su kitais Švedijos specialistais joje dalyvavo ir Vaasteros planuotojas Jonas Kriaučūnas.

Naujos redakcijos žodis

Sveikinu visus skaitytojus, atvertusius šių mokslo metų pirmą "Jaunimo Žiburių" puslapį. 1976-1977 metų "Jaunimo Žiburių" redakcija yra sudaryta iš Toronto Studentų Klubo valdybos narių: Rasos Draugelytės, Vidos Javaitės, Vyto Pacevičiaus, Andriaus Rasiulio, Neries Žulytės ir Lilijos Zenkevičiūtės.

Visi esame pasiryžę jieškoti tinkamos ir įdomios medžiagos, kad mūsų straipsniai būtų įvairūs ir su noru skaitomi.

Visų vardu norėtume padėkoti buvusiai redaktorei Gabijai Juozapavičiūtei už jos rūpestį ir daugelio valandų darbą. Seksime jos geru pavyzdžiu, lauksime patarimų. Kartu tikimės, kad ji perdaug nuo "Jaunimo Žiburių" nenutols ir kad kartas nuo karto mums padės. Taip pat norime išreikšti padėką visiems, kurie iki šiol prisidėjo prie "Jaunimo Žiburių". Norėsime jų talkos ir šiemet, mielai priimsime pagalbą patarimu ar konkrečiu darbu.

"Jaunimo Žiburiai" apima visą jaunimą, todėl norėtume visų talkos. Straipsnių temos gali būti įvairios: aprašymai asmeninių įspūdžių, kelionių į tolimesnį kraštą, laisvos temos, organizacijų veiklos aprašymai ir t.t. Kviečiame bei raginame visus — skautus, ateitininkus, šokėjus, dainininkus, studentus ir visus kitus rašyti straipsnius. Taip pat norime pabrėžti, kad "Jaunimo Žiburiai' yra skirti ne vien Toronto jaunimui, bet ir visam lietuvių jaunimui. Maloniai priimsime ir nekantriai lauksime atsiliepimų iš kitų Kanados miestų jaunimo — iš Hamiltono, Londono, Guelph, Windsoro, Otavos, Montrealio ir kitur.

Laikraštis gyvas ne vien rašytojais. Jis turi būti su noru ir skaitomas. Kaip jau žinote, "Jaunimo Žiburiai" yra spausdinami kartą į mėnesį. Kiekviename jų numeryje stengsimės įdėti jaunimo veiklos kalendorių, kuriuo painformuosime jaunimą apie ateinančio mėnesio įvykius: šokius, organizacijų išvykas, suvažiavimus, parodas, paskaitas, susirinkimus ir t.t. Organizacijų pirmininkai, vadovai bei nariai, nutarę ką nors suruošti, prašomi pranešti redakcijai, kad būtų galima išspausdinti atitinkamą informaciją.

Straipsnius, klausimus, žinias, atsiliepimus, liečiančius aprašytą medžiagą, prašome siųsti:

"Jaunimo Žiburiai",
c/o Lilija Zenkevičius,
47 King Georges Rd.,
Toronto, Ont. M8X 1L4,
Canada.

Telefonas greitesniam susižinojimui: 231-1492. Dar kartą noriu paprašyti ir paraginti, kad visi prisidėtumėte prie "Jaunimo Žiburių" ir kad nepraleistumėte neperskaitę nė vieno numerio.

Lilija Zenkevičiūtė

Toronto "Gintaro" šokėja Rasa Žemaitaitytė — Nuotrauka Aurelijos Dimskienės

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja LILIJA ZENKEVIČIŪTĖ, talkinama Toronto lietuvių studentų klubo

Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga — KLJS įsteigta per pirmąją Kolumbijos jaunimo stovyklą 1976 m. balandžio mėnesį. Kolumbijos jaunimas mano, kad nėra prasmės turėti išrinktą "pirmininką", esą jų sąlygom valdyba gali pasiskirstyti kitaip. Vyriausias Kolumbijos LJS ryšininkas yra Vincas Kęst. Slotkus iš Villavicencio miestelio (trys valandos nuo Bogotos). Valdyboje yra šeši nariai — trys iš Bogotos ir trys iš Medellino. Bogotos jaunimui atstovauja K. Slotkus, Nely Vileikytė ir Vacys Vileikis, Medellino — Olga Ralytė, Bruno Venslauskas ir Gina Gaurisaitė.

Šią vasarą KLJS valdyba suorganizavo antrą jaunimo stovyklą netoli Medellino, mažame priemiestyje La Ceja. Dalyvavo 26 jaunuoliai, atvažiavę iš tolimos Bogotos, Medellino, Baranquillos ir Cale. Stovyklavietė labai šauni — buvusi saleziečių seminarija. Patalpos buvo erdvios, patogios, daug kambarių. Mokytojai surengė lietuvių kalbos ir istorijos kursus. Be to, buvo tautinių šokių ir liaudies dainų repeticijos. Vakarais buvo rengiamos linksmos programos. Kaip ir visur, jaunimui geriausiai patiko šokiai.

Stovyklai vadovavo K. Slotkus, Gina Gaurisaitė ir dr. Antanas Mockus. Teko ir man prisidėti prie programos, duoti porą lietuvių kalbos pamokų ir prisidėti prie kitų programos dalių. Kolumbijos jaunimui buvo įdomiausia sužinoti apie Šiaurės Amerikos jaunimo veiklą, organizacijas ir vienetus, apie gyvenimą Amerikoje ir Kanadoje, apie universitetų tvarką (ji labai skirtinga) ir apie jaunimo nusistatymus.

Be stovyklų, Kolumbijos LJS prisideda ir prie bendros Kolumbijos lietuvių bendruomenės veiklos. Tautinių šokių mokytojai — K. Slotkus, Danutė Mockuvienė ir dr. A. Mackus yra suorganizavę puikią tautinių šokių grupę "Audra". Ji yra pasirodžiusi Kolumbijos Lietuvių Dienose ir kituose lietuviškuose renginiuose ir tikisi, kad šiemet gal galės pasirodyti Villavicencio etninių grupių programoje. Nors tik mažas Kolumbijos lietuvių jaunimo nuošimtis tegali susikalbėti lietuviškai, jie yra išmokę visą eilę lietuvių liaudies dainų. Visas šis kultūrinis darbas yra atliktas jaunimo pastangomis. Patys jaunuoliai iš knygų mokosi šokių, patys spausdina dainorėlius su vertimais.

Kolumbijos LJS spausdina vienintelį Kolumbijoje lietuvių laikraštėlį "Pašvaistė" ir siunčia visam jaunimui, tuo būdu jungdama išblaškytą Kolumbijos jaunimą. Laikraštėlyje straipsniai yra spausdinami lietuviškai ir ispaniškai.

Linas Kojelis

Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos steigėjas ir vyriausias ryšininkas Kęstutis Slotkus įrašo tautiniams šokiams muziką į juostelę, kad repeticijos metu ir jis galėtų šokti. Apačioje — stovyklautojai dainuoja lietuvių liaudies dainas KL Jaunimo Sąjungos stovykloje; iš kairės: A. Vileikienė, V. Karanauskaitė, K. Slotkus — Nuotr. L. Kojelio

Lietuva tarp dviejų milžinų

Lietuvai išlaikyti nepriklausomybę moderniame pasaulyje yra labai sunku. 1918 m. atstatyta Lietuvos respublika galėjo išsilaikyti tik iki 1940 metų, kai Rusija ją vėl užgrobė.

Lietuva yra tarp dviejų didelių jėgų — Vakarų ir Rytų, ir todėl ji tampa jų auka. Rusijos caras Petras Didysis norėjo turėti Lietuvą, nes ji yra langas į Europą.

Tautos natūraliai siekia jėgos, kuria galėtų užtikrinti sau apsaugą ir geresnį gyvenimą. Bet tai priklauso pagrindinai nuo karinio ir ekonominio pajėgumo. Mažesnėms tautoms yra pavojinga gyventi tarp dviejų didelių valstybių. Toks pavojus gresia ir Lietuvai, nes ji yra prie Baltijos jūros, tarp Rusijos ir Vokietijos. Aišku, abi valstybės nori turėti uostus prie Baltijos. Jeigu geografinė Lietuvos padėtis būtų kitokia, galbūt ir dabar Lietuva būtų nepriklausoma.

Pvz. Wilsonas nesutiko su sena Europos sistema, paremta jėga, ir norėjo pakeisti ją, t.y. sudemokratinti. Dėlto ir Lietuva tapo nepriklausoma. Ji buvo laiminga, nes tuo metu nei Rusija, nei Vokietija negalėjo priešintis demokratinei Versalio doktrinai. Vokietija buvo pralaimėjusi karą, o Rusija bandė tvarkyti vidinį savo gyvenimą. Tik Lenkija buvo pajėgi praplėsti savo valstybės ribas, ir tai ji padarė Lietuvos sąskaiton. Prancūzija ir Anglija šiuo atveju nesutiko su Wilsono principais ir palaikė Lenkiją, nes tikėjo, kad Lenkija buvo viena stipriausių valstybių tuo laiku priešintis Rusijos užmojui praplėsti savo valstybės ribas. Lietuva vėl pateko tarp didesnių jėgų.

Tai nereiškia, kad Lietuva neturėjo jokių kitų galimybių išlaikyti nepriklausomybę ir atsispirti prieš stiprias jėgas. Lietuva kartu su Latvija ir Estija galėjo sudaryti Baltijos Federaciją ir bendras karines pajėgas kovoti prieš užpuolikus. Bet dėl nesugebėjimo, dėl stokos įžvalgių politikų ir dėl kaimynų pasipriešinimo to nepadarė.

Tikėti, kad nepuolimo sutartys bus respektuojamos Vokietijos ar Rusijos, nebuvo pagrindo. Vokietija ir Rusija respektavo teisingumą bei moralę, kol buvo silpnos, bet Baltijos valstybės turėjo suprasti, kad tos sutartys bus sulaužytos, kai tik Rusija ir Vokietija sustiprės. Baltijos Federacija gal būt būtų po karo gavusi semiautonomiją sovietų bloke. Dabar tos trys valstybės yra visai inkorporuotos į Sovietų Sąjungą. Lietuvių ir kitų Baltijos valstybių viltys būti atskiromis bei nepriklausomomis valstybėmis tarptautinėje sistemoje, kuri pripažįsta jėgą kaip augščiausią autoritetą, susiduria su didelėmis kliūtimis.

Andrius Rasiulis

Kanados Lietuvių Diena

Šių metų spalio 9 dieną visi dainininkai, šokėjai ir orkestrantai susirinkom į Montrealio lietuvių salę repeticijai — pasiruošti Lietuvių Dienos programai. Repeticija truko kelias valandas, buvo išlieta daug prakaito, bet rezultatai buvo to verti. Penktą valandą išsiskirstėm kiekvienas į savo viešbučius išvargę, bet linksmi.

Vakare buvo šokiai — balius vienoje mokyklos salėje. Nors tai nepirmas kartas, bet visuomet labai įspūdinga, kai pamatai tokią daugybę susirinkusių senų ir jaunų žmonių. Vieni jų ateina pasilinksminti, kiti susitikti senų pažįstamų bei draugų, susipažinti su naujais. Buvo prigaminta įvairių šiltų ir šaltų valgių. Buvo galima atsigaivinti visokiais gėrimais.

Sekmadienį 12 v. vėl visi programos dalyviai su mokytojais ir programos rengėjais susirinkom koncerto salėje dar kartą parepetuoti ir galutinai viską apdailinti.

Pats koncertas prasidėjo 3 v. p.p. ir truko tris valandas. Programa buvo graži ir įvairi. Ją atliko Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Hamiltono "Gyvataras", mergaičių choras "Aidas ir Londono "Baltija". Taip pat įspūdingai padainavo solistai Gina Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis. Viskas buvo gražiai atlikta, ir visi linksmi, patenkinti išsiskirstėm.

Tą sekmadienio vakarą turėjome ir jaunimo šokius, kurie įvyko toje pačioje salėje, kur buvo pirmutinė repeticija (Šv. Kazimiero parapijos). Ir šis vakaras prabėgo lyg viena valanda — nepajutom kaip atėjo laikas atsisveikinti su visais iki kitų metų Lietuvių Dienos.

Sekantį rytą išvažiavome kiekvienas į savo namus pilni gražių prisiminimų.

S. Zenkevičiūtė

Vakaras universitete

Spalio 23 dieną Toronto Universiteto Erindale kolegijoje buvo surengtas tautybių vakaras — "International Night". Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas atstovavo lietuviam. Iš kitų tautų daylvavo kiniečiai, italai, lenkai, portugalai, slovakai ir kiti. Labai sėkmingai praėjo vakaras. Buvo įvairių dalykų parodos, tautiniai šokiai, muzika, filmai, valgiai ir t.t.

Kiekvienai tautybei buvo duotas kambarys parodai. Lietuvių parodoje turėjome dail. Dagio skulptūras ir A. Abromaitienės rankdarbius. Be to, turėjome labai daug ir įvairių dalykų, padarytų iš gintaro, visokių rankdarbių, verpimo ratelį, laikraščių, knygų ir t.t. Prie durų dalinom brošiūras anglų kalba apie Lietuvą. Turėjome ir lietuviškų muzikos plokštelių, kurias grojome visą vakarą ir net kanklių muziką.

Parodos buvo labai įdomios. Mes daug ko išmokome iš kitų tautų. O kavinėje buvo visiškai kita atmosfera: šokiai, muzika, gėrimai ir visokie valgiai.

Kiekviena tautybė paruošė savo valgius. Lietuviai gali didžiuotis savo patiekalais. Mes turėjome visokių pyragų, beržo šaką, napoleoną, raguolį, morkinį, aguoninį ir t.t. Visi svečiai labai stebėjosi mūsų iškeptais skanumynais. Net ir Erindale kolegijos rektorius dr. Fox domėjosi mūsų napoleonu. Jam buvo įdomu, kodėl mes tą pyragą pavadinome "napoleonu", nes tai yra prancūzų imperatoriaus vardas.

Kitoje salėje vyko labai įvairi programa. Pasivaišinę ten galėjo atsisėsti ir stebėti tautinius šokius, klausyti orkestro ir galbūt išmokti ko nors iš "Kung Fu" demonstravimo.

Visi labai smagiai praleido vakarą. Buvo minėta, kad mūsų paroda buvo geriausia iš visų. Tai buvo tikrai malonu mums, studentams, girdėti. Mes labai didžiavomės esą lietuviai, galį jiems atstovauti tą vakarą. Visi labai vertino mūsų kultūrą. Mūsų menas, muzika, valgiai ir visa mūsų kultūra yra mums visiems pasididžiavimas.

Vida Javaitė

BŪSIMI RENGINIAI

LAPKRIČIO 20 D. Toronto "Gintaro" ansamblis koncertuoja Baltimorėje.

LAPKRIČIO 25 - 28 — Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Bostone.

Ji pralenkė pasaulio bėgikes

Neįtikėtina Danutės Valaitytės pergalė "Springbank International" lenktynėse

ED. DANILIŪNAS

"TŽ" jau buvo rašyta, kad mūsų žymioji atletė D. Valaitytė Reginos mieste įvykusiose Kanados atletikos pirmenybėse moterų klasėje laimėjo I v. ir du aukso medalius vienos ir dviejų mylių distancijose. Po mėnesio ji dalyvavo tarptautinėse kelio lenktynėse dideliame parke netoli Londono, žinomose "Springbank International vardu. Čia ji ne tik laimėjo 4½ mylios lenktynių I v. ir taurę, bet ir pasiekė naują šių lenktynių rekordą — 22 min. 45 sek., net 31 sekunde pagerindama T. Wright rekordą. Žymiosios Kanados bėgikės Thelma Wright (šešta pasaulyje) ir veteranė Abby Hoffman šį kartą lenktynėse nedalyvavo.

Ar jos laimėjimas reikšmingas?

D. Valaitytės laimėjimo reikšmingumą įrodo du dalykai: Kanados spaudos atsiliepimai ir svarus tarptautinis Springbank lenktynių pobūdis. "The London Free Press" dienraštis įdėjo jos 5 x 8 colių nuotrauką, smulkmenišką jos laimėjimo aprašymą (apie pusę puslapio) ir ¾ colio antraštę riebiomis raidėmis: "Valaitytė triuškina senus Springbank rekordus!" Net keliose laidose skambėjo išsireiškimai: "... ji pasiekė tikrai didelį laimėjimą; ji nuėmė didžiai pažymėtiną laiką — 31 sekundę nuo senojo rekordo; pusę lektynių ji jau buvo atsiplėšusi nuo antravietės apie 200 jardų ir bėgo viena — be konkurencijos; kai Danutė pasiekė baigmę, kitų nebuvo nė matyti". Jos manė, kad ji bėga pergreitai ir nė nemėgino su ja susilyginti. "Šį kartą", tęsia laikraštis, "niekas negalėjo atimti šviesios aureolės iš Valaitytės. Rimtų varžovių buvimas jai būtų atnešęs dar didesnių laimėjimų"

Pati atletė sakėsi be konkurencijos buvę labai nuobodu bėgti ir tai žymiai lėtino greitį. Pasak jos trenerio Prokopo, pasiekusi baigmę ji atrodė visai nepavargusi ... lyg po lengvos treniruotės ... Tuo tarpu ir šį kartą oras buvo pasibaisėtinas — ištisai pylė šaltas lietus.

Sporto pasaulyje tarptautinės Springbank lenktynės yra labai reikšmingos. Tai rodo pasaulinio garso atletų dalyvavimas. Pvz. laimėtojų sąrašuose figūruoja: olimpiados maratono bėgikas Frank Shorter iš JAV, Bostono maratono čempijonai Ambrose Burfoot, Ron Hill iš Britanijos, Neil Cusack iš Airijos, pirmaeilis Kanados maratono bėgikas Jerome Drayton, Etiopijos Miruts Yifter. Ir šiose lenktynėse dalyvavo Vitale, pirmaeilis Bostono maratono bėgikas 1971 m. ir 1976 m., Bostono maratono čempijonas Jack Fultz ir kt.

Ateities planai

Ta nepaprasta Valaitytės pažanga (nuo Springbank penkioliktos vietos 1975 m. šuolis į pirmą 1976 m.) leidžia manyti, kad dar nesykį pasaulio spauda minės jos vardą. Taip neseniai ji nė nemanė, kad kada nors galės pralenkti žinomąsias Kanados bėgikės, ir sakydavo nė nesvajojanti savo gyvenime pralenkti žymiąją Francie Larrieu - Lutz. Tuo tarpu Springbanko lenktynėse ji sutriuškino visą jų eilę: K. Schilly iš Sirakūzų, šį kartą likusią septintoje vietoje; B. Webb iš Wright State universiteto, Dayton, Ohio; Schulte iš Mississauga ir pagaliau Francie Larrieu - Lutz iš Long Beach, Calif. Pastaroji buvo pirmoji šių lenktynių laimėtoja, š.m. olimpiados dalyvė, labai populiari tarptautinėje plotmėje. Springbanko lenktynėse ji liko penktoje vietoje.

Pirmoji iš Londono

Danutė įėjo ir į Londono, Ont., istoriją, nes tapo pirmąja atlete iš Londono, laimėjusia I v. betkurioje distancijoje per 9-rius šių lenktynių metus. Iki šiol tik vienas vyras yra laimėjęs kitoje distancijoje.

Tą laimėjimą Danutė pasiekė lengvai. Ji pati prisipažino, kad buvo keista savijauta, kai pažvelgusi atgal nematydavo nė vienos iš 120 garsių bėgikių — jos taip buvo atsilikusios.

Jos treneris Prokop mano, kad nepatekimas olimpiadon buvo tik nelemtas aplinkybių susidėstymas ir kad ji turi dar daug galimybių pagerinti atletinį pajėgumą. Sekantis jos užmojis — dalyvavimas Britų Bendruomenės žaidynėse 1978 m.

Neturiu pilno vaizdo apie dabartinės Lietuvos atletikos laimėjimus, bet išeivijoje Valaitytė yra žymiausia atletė. Dabartiniai jos laimėjimai yra bene patys didžiausi lengvosios lietuvių atletikos istorijoje. Neabejoju, kad visi lietuviai, išsisklaidę po platųjį pasaulį, ir toliau su dar didesniu susidomėjimu seks jos pažangą bei dalylvavimą Britų Bendruomenės žaidynėse, linkėdami jai tokios pat sėkmės ir ateityje.

SESUO TERESĖ LUKAITĖ, neseniai įstojusi į Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuoliją Putname, Conn., padarė pirmuosius įžadus

Viduryje, ant pakylos, "Springbank International" varžybų pirmosios vietos ir naujo rekordo laimėtoja DANUTĖ VALAITYTĖ. Jos kairėje — trečiavietė K. Prosser iš Brock universiteto, dešinėje — antravietė Peg Neppel iš JAV Iowa valstijos, trijų mylių pasaulio rekordininkė — Nuotr. "Free Press"

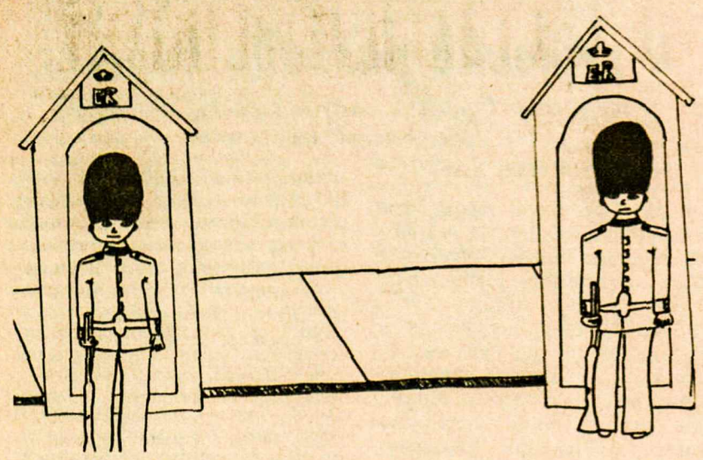

Vasaros atostogų prisiminimai: taip atrodo Kanados gubernatoriaus sargyba valstybės sostinėje Otavoje. Piešinys — Gailės Šaltmiraitės, VIII sk. mokinės

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Kuo aš galėčiau būti naudinga Lietuvai?

Jei aš būčiau gydytoja, galėčiau išgydyti žmones nuo daug ligų. *Kas vakarą nuvažiuočiau* į Lietuvą ir gydyčiau vargstančius ligonius. Taip pat, jeigu rusai leistų, nuvažiuočiau ir į Sibirą.

Jeigu aš būčiau teisėja, galėčiau išgelbėti daug nekaltų žmonių. Nuvažiuočiau į Lietuvą ir prižiūrėčiau, kad rusai teisėjai nereikalingai nenuteistų *mūsų vargšų brolių ir seserų.*

Jeigu aš būčiau mokytoja, galėčiau prižiūrėti, kad mokyklos teisingai mokytų. Aš nuvažiuočiau į Lietuvą ir prižiūrėčiau, kad mokyklos nekritikuotų lietuvybės ir katalikybės.

Jūratė Uleckaitė, VIIIa sk.

Ruduo – auksinis metas

Po šiltų, gražių vasaros dienų ateina ruduo. Rudens šaltos dienos reiškia, kad greit bus žiema. Bet ruduo gali būti ir gražus metas. Visi lapai ant medžių pasidaro raudoni, geltoni arba oranžiniai. Medžiai atrodo labai gražūs. Pagaliau lapai krenta nuo medžių, ir vėjas juos pučia į visas puses. Rudenį vaikai pradeda eiti į mokyklą, spalio mėnesį visi švenčia Padėkos Dieną. Bet šaltas vėjas pučia ir rodo, kad neužilgo kris sniegas, ir prasidės žiemos metass. Nors ir šalta, ruduo yra gražus metų laikas.

Aldona Sendžikaitė, VIIIa sk.

* * *

Šiandien yra šeštadienis, ir aš jau parėjau iš mokyklos. Pasiėmiau apisaustą ir išėjau pro duris į parką. Man atrodo, kad gražiausia yra vaikščioti parke prie upelio. Įmerkiau pirštus į vandenį ir tuojau reikėjo ištraukti, nes vanduo buvo peršaltas. Kai aš pažiūrėjau į medžius, man patiko — jų lapai buvo raudoni, geltoni ir žali. Kai atsisėdau po medžiu, pakėliau galvą ir pamačiau, kaip voverytės rinko riešutus. Vaikai žaidė, bet buvo apsirengę šiltais megztiniais arba apsiaustais. Jų nosys buvo raudonos Aš rinkau lapus, paskui dėjau į knygą. Mačiau, kaip berniukai žaidė futbolą. Aš kiekvieną šeštadienį čia ateisiu, kol ruduo pasibaigs.

Darlena Sukauskaitė, VIIIb sk.

PADĖKOS DIENA

Mes šventėme Padėkos Dieną šeštadienį savo vasarnamyje Huntsvillėje. Sukalbėję maldą, valgėme kalakutą. Maldose padėkojome Dievui už maistą, kurį jis mums yra davęs, už drabužius, už mamos ir tėvelio sveikatą, už sesers ir mano sveikatą.

Mes labai skaniai pavalgėm. Tada aš pagalvojau, jog ši diena yra labai svarbi tėvams, nes jie turbūt dėkojo Dievui, kad turi pinigų užmokėti vasarnamio mokestį.

Iš viso man atrodo, kad Padėkos Diena yra labai svarbi, nes ji mums yra paskirta padėkoti Dievui už visa, ką Jis mums yra davęs. Mes visi pamirštam ką Dievas yra mums davęs, net kartais nepagalvojam apie Dievą. Todėl manau, kad Padėkos Diena yra labai svarbi.

Algis Balsys, VIIIa sk.

* * *

Padėkos Dieną visa mūsų šeima turėjome gražią vakarienę. Visa tai buvo sekmadienį. Mes valgėme kalakutą su kimšalu ir kitus įvairius valgius. Turėjome ir vyno. Padėkos Diena reiškia, kad mums reikia būti dėkingiems Dievui už visa, ką turime. Mes laimingi, kad galim laisvai kalbėti, turime pakankamai maisto, drabužių ir kitų reikalingų daiktų, kurių kiti kraštai neturi.

Petras Tutlys, VIIIa sk.

* * *

Spalio 11 buvo Padėkos Diena. Mes turime dėkoti Dievui už brangiausius dalykus mūsų gyvenime. Tie dalykai nėra pinigai, bet sveikata, mūsų tėveliai, broliai ir sesutės — jie brangesni už viską.

Mūsų šeima šventė Padėkos Dieną sekmadienį. Mano tėvelio draugai atvažiavo, ir mes linksmai praleidome dieną. Po pamaldų šventovėje mes išvažiavome obuolių skinti, buvo labai smagu. Sugrįžus atvažiavo mūsų svečiai. Tada valgėm kalakutą, kumpį, salotas ir kitus skanius valgius. Dievas padėjo ir tiems žmonėms, kurie atvažiavo iš tolimo krašto. Jie buvo piligrimai. Jų gyvenimas buvo sunkus — jie sirgo, bet turėjo viltį. Todėl mes iki šių laikų dėkojame Dievui.

Aldona Kasperavičiūtė, VIIIa sk.

Mano draugės šuniukas

Mano draugė turi mažą, gudrų šunį. Jis yra visas baltas. Jo vardas — "Smokey".

Kai jis jaunas buvo, visą laiką voliodavosi po daržą ir gaudydavo krintančius lapus.

Vieną kartą, kai savininkai išvažiavo, jis nuėjo į siuvimo kambarį ir pradėjo siūlus tampyti iš dėžės. Kai savininkai sugrįžo, atrodė, kad jis suprato, jog blogai padarė.

Brenda Beržinaitė, VIII sk., Hamiltonas

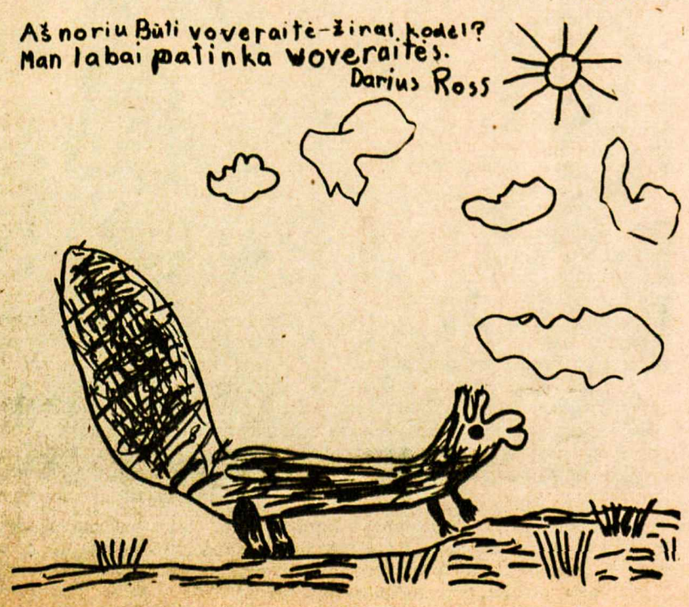

Knygų pasaulis

Mėgstamiausias mano užsiėmimas yra skaityti. Visą dieną aš galiu sėdėti ant sofos ir skaityti gerą knygą. Knygos yra įdomios ir tave pamoko. Jos gali tave apsupti pasakomis ir nunešti į stebuklingas šalis. Ten tu pergyveni visus savo didžiausius sapnus. Per knygas gali išmokti visus dalykus, reikalingus gyvenime: rašybos, matematikos, istorijos, geografijos ir, svarbiausia, skaitymo. Kai moki skaityti, naujas pasaulis tau atsidaro. Gali skaityti visokias knygas apie mėgstamiausius žmones ir jų nuotykius, problemas ir pasisekimus.

Prie tavęs turi būti knygynas, kur yra labai daug įdomių knygų. Ten nueik vieną dieną ir nukeliauk į nuostabų knygų pasaulį.

Leta Vaitonytė, VIIa sk.

Mėgstamiausias mano sportas

Aš labiausiai mėgstu krepšinį ir muštuką. Juos žaidžiu mokykloje todėl, kad jie man įdomiausi. Krepšinį taip žaidžia: sviedinį reikia įmesti į krepšį. Žaidžia penki žmonės vienoje grupėje. Krepšinis yra berniukų sportas, bet yra ir daug mergaičių grupių.

Muštukas yra irgi berniukų sportas. Mergaitės žaidžia tik juokais. Kodėl jos nevažiuoja į rungtynes? Jos komandas sudaro ir tik sau žaidžia. Vienoje komandoje yra 12 žaidėjų. Jie žaidžia su kita komanda šitaip: vienas vaikas meta sviedinį, o kitas iš kitos komandos bando atmušti jį muštuku.

Linda Keršytė, VII b. sk..

* * *

Mėgstamiausias mano sportas yra jodinėjimas arkliu. Aš jodinėju, kiek tik galiu. Jodinėju Wasagoje, kur mūsų vasarnamis. Ten yra daug arklių — juodų, baltų, rudų ir t.t. Kai einam jodinėti, aš supjaustau obuolį ir duodu arkliui. Aš duodu jam ir cukraus gabalus. Kai mes nuvažiuojame jodinėti, pirma šukuoju arklį ir tada uždedu balną. Mes jodinėjame po miškus ir didelius laukus. Aš einu jodinėti su savo pussesere. Mano arklys vadinamas "Rebel". Jis yra šviesiai rudas, 6 metų amžiaus. Valanda jodinėjimo kainuoja 5 doleriai. Kai nuvažiavome į Floridą, jodinėjau kalnuose. Ten buvo labai gražu.

Violeta Stabačinskaitė, VIIIb sk.

Rudens gėlės

Vasarą jos nežydėjo,
laukė vien tiktai rudens.
Auksaspalvės, skaisčios gėlės,
taip augintos nuo mažens.

Sypsos saulei, šypsos vėjui,
vis linguoja pamažu.
Supa džiaugsmą rudeninį
ant šakelių tarp žiedų.

Paukščiai jau lizdus palieka,
skrenda, dingsta iš akių.
Gėlės klausia: "kur jie skuba,
dar ir čia juk šilta ir gražu?!"

Paskutinės peteliškės
lanko žiedelius rudens —
auksaspalves, skaisčias gėles,
taip augintas nuo mažens.

B. Vytienė

Ruduo

Ruduo tai gražus mėnuo,
Trumpas, kaip šiauras liemuo.
Lapai nukrinta,
Saulė nušvinta.

Vaikai žaidžia,
Jeigu mama sutinka,
Per trumpus vakarus,
Per vėjus šalčiausius.
Išskrenda paukšteliai,
Lieka tušti nameliai,
Gėlės nuvysta,
Žmonės paklysta.

Moterys nepatenkintos,
Kad jų daržai numinti.
Bet aš atsiminsiu,
Kad ruduo — gražus mėnuo.

Jūratė Uleckaitė, VIIIa sk.

Mano kanarėlė

Aš turiu jūros kiaulytę,
ir geltoną kanarytę.
Kiaulytė metų jau šešių,
kanarėlė tik dvejų.
Nors mažytė, bet gudra.
Kambaryje pabėgioja
ir dainelę sugalvoja.
O kai skamba jos daina,
tai girdėti ir lauke.
Eina žmogus ir sustoja,
jis ranka paukštytei moja.
Kanarėlė vis linksma,
ji dainuoja visada.
Kai išalksta, tai sustoja,
o palaukus vėl dainuoja.
O tai mano kanarėlė.

Angelė Krivinskaitė,
VIII sk., Hamiltonas

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Nuteisti keturi lietuviai?

Italijos spauda, radijas ir televizija spalio 31 d. plačiai paskelbė žinią apie keturių lietuvių uosto darbininkų pasmerkimą priverčiamiesiem darbam už dalyvavimą Rygoje protesto streike dėl mėsos stokos. Toji žinia, — rašo įtakingas Romos dienraštis "Il Tempo", — tik dabar gauta iš rusų disidentų, kurie Politinių Kalinių Dienos proga surengė spaudos konferenciją Maskvoje. Keturi lietuviai uosto darbininkai jau gegužės mėnesį buvo suimti ir augščiausiojo sovietų teismo Lietuvoje rugpjūčio mėnesį nubausti nuo dvejų iki trejų metų priverčiamųjų darbų bausmėmis. Lietuviai uosto darbininkai, kaip įprasta oficialiai, buvę kaltinami sovietų valstybės ir jų socialinės santvarkos šmeižimu. Spaudos konferencijoje Maskvoje sovietų disidentai pranešė, kad Politinių Kalinių Dienos proga šiomis dienomis politiniai kaliniai Uralo, Mordavijos ir kitose priverčiamųjų darbų stovyklose pradėję bado streikus, reikalaudami geresnių gyvenimo sąlygų ir Helsinkio konferencijos nutarimų vykdymo.

"Laisvojo pasaulio spauda permažai kreipia dėmesio į Lietuvos jaunimo problemas! Net K. Bendrija, dešimčiai metų praslinkus po II-sios Vatikano santarybos, nespėjo išspręsti vidinio atsinaujinimo klausimų ir daug prarado jaunimo akyse! — rašo italų katalikų studijų žurnalas "Adveniat Regnum" šių metų naujausioje laidoje. Žurnalo bendradarbis Fabrizio Carli savo straipsnyje plačiai cituoja "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" ir iškelia Nijolės Sadūnaitės pavyzdį, kurios herojišką pasiaukojimą ir religinės laisvės bei žmogaus teisių gynimą taip mažai tejvertino vakariečių spauda. Jis rašo: "Nei niekšiškas Sadūnaitės pasmerkimas, nei tragiška Romo Kalantos auka, nei barbariškas ukrainiečių kunigo Mykolo Luckyj nužudymas (Vilniuje?) neatvėrė melo ir savinaudos bangose paskendusio pasaulio akių ir nesukėlė reikiamos reakcijos . . ."

Didysis Milano dienraštis "Corriere Della Sera" straipsnyje "Kremliaus kova su oro piratais" pažymi, kad pastaruoju metu ypač pagarsėjo nelegalių radijo laidų skaičius Sovietų Sąjungoje. Nemažai tų laidų lengvai pasiekia Vakarus ir perduoda įvairias žinias. Vienas "radijo piratas" Lietuvos sostinėje Vilniuje, rašo Milano dienraštis, buvo sovietų nubaustas trejų metų kalėjimo bausme už žinių registravimą ir jų perdavimą klausytojam Lietuvoje . . . **Kl. R.**

Red. pastaba. Dėl čia minimų nuteistųjų tautybės tenka suabejoti. Kitų šaltinių žiniomis, jie esą latviai ir rusai. Galimas dalykas, italai sumaišė latvius su lietuviais.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PER ANGLIJĄ GREIČIAU, GERIAU, PIGIAU!
Kalėdinės dovanos
SIUNTINYS 2, 1976

Vyriškam arba moteriškam apsiaustui vilnonė angliška medžiaga arba vilnonė labai gera medžiaga eilutei su jaudimu "All wool made in England"; krimpleno medžiaga moteriškai eilutei arba krimpleno medžiaga dviem suknelem; 1 vyriški nailono išsiginiai marškiniai; 1 vilnonė gelėta arba su ornamentais skarelė; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailoninių kojinių; gelėta krimpleno medžiaga suknelei.

Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis $160.00

Į šį siuntinį dar galima pridėti prekių 10 svarų. Primename, kad į siuntinį galima dėti tik 12 metrų medžiagų, išskyrus dirbtinį minką, kuris į šį skaičių neįeina.

Siūlome keletą populiaresnių dovanų:

Dirbtinio minko kailis 1 moteriškam apsiaustui	$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	36.00
Vyriškas arba moteriškas nertinis	24.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nailono	2.25
"Tights"	3.50
Krimpleno medžiaga, tinka eilutei arba suknelei; kaina už 1 metrą	9.00
Vilnonė medžiaga suknelei. Kaina už 1 metrą	10.00
Nailono apatinis	9.00
Vyriški nailono marškiniai	10.00
Geresnės rūšies marškiniai	15.00
Lietsargis ("telescopic")	12.00
Vilnonė skarelė	11.00
Angliška, vilnonė, labai gera 1 eilutei medžiaga	50.00

Į šias kainas įeina ir nauji muitai

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

Baltic Stores Ltd.
11 London Lane, Bromley, Kent
Tel. 01 739 8734 arba 01 460 2592

TORONTO MIESTAS
SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI
1976 metų gruodžio 6 dieną

BALSAVIMO PAŽYMĖJIMAI

Jeigu Jūsų pavardė nebuvo įrašyta preliminariniame rinkikų sąraše ir jeigu negalite dalyvauti sąrašo patikrinime, galite gauti, jei turite balsavimo teisę, pažymėjimą, įgalinantį balsuoti miesto rotušėje, raštvedžio įstaigoje (office of the City Clerk), šiomis dienomis:

nuo pirmadienio iki penktadienio 8.30 v.r. — 4.30 v.p.p., ir šeštadienį, gruodžio 4, nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p.

Asmuo turi teisę būti rinkiku, jeigu betkuriuo metu nuo 1976 m. rugsėjo 7 iki 1976 m. spalio 12 d. laikotarpyje buvo:

a. šios savivaldybės gyventoju
b. Kanados piliečiu arba Britanijos valdiniu
c. pilnų aštuoniolikos metų amžiaus arba tą amžių pasieks balsavimo dieną ar prieš ją.

Jei nėra savivaldybės gyventojas:

a. yra savininkas bei nuomininkas žemės toje savivaldybėje arba sutuoktinis tokio savininko bei nuomininko
b. Kanados pilietis arba Britanijos valdinys
c. sulaukęs pilnų aštuoniolikos metų amžiaus arba sulauks aštuoniolika metų balsavimo dieną arba prieš ją.

Jeigu esate Kanados piliečiu nuo 1976 m. spalio 12 d. ir turite minėtas kvalifikacijas, taip pat galite asmeniškai gauti balsavimo pažymėjimą pas miesto raštvedį (City Clerk), jei pristatysite pilietybės pažymėjimą. Jūs betgi negalite užpildyti žemiau minimo pareiškimo pas įgaliotą balsavimo pareigūną rinkimų dieną.

Jeigu turite teisę balsuoti rinkimų dieną ir jeigu Jūsų pavardė nebuvo įrašyta rinkikų sąraše, — vistiek galite balsuoti, jei užpildysite nustatytos formos pareiškimą pas įgaliotą balsavimo pareigūną rinkiminėje būstinėje, kuriai priklausote, ir jei pakankamai įrodysite savo asmens tapatybę balsavimo pareigūnui.

Roy V. Henderson,
City Clerk

1976 m. lapkričio 16

Dabar yra energijos taupymo metas

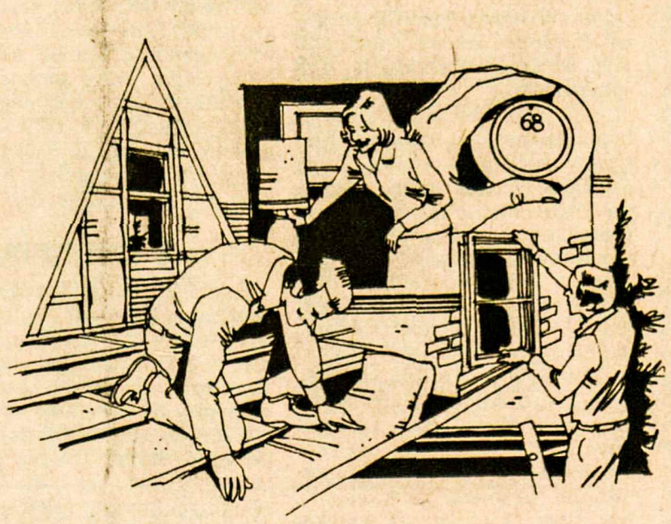

Štai kaip jus galite padėti Ontario provincijai taupyti energiją!

Energija. Ji visos provincijos mastu šiais metais kainuos mums $7.5 bilijono.

Ontario vyriausybė, norėdama sumažinti išlaidas, sudarė energijai tvarkyti programą (Energy Management Program). Jos tikslas — sutaupyti vieną bilijoną dolerių kasmet visoje Ontario provincijoje iki 1990 metų.

Jau paruošti devyniasdešimt penki bandomieji energijos tvarkymo bei demonstravimo projektai, kurie padės jums mažinti energijos suvartojimą namie ir darbe.

Jūs taip pat galite sutaupyti energiją ir lėšas:
- sutvarkydami savo namo izoliaciją ir užkaišydami plyšius
- sumažindami temperatūrą dienos metu iki 68°F (20°C), o nakties metu — iki 63°F (17°)
- nuleisdami visas langų užuolaidas žiemos vakarais
- pakeisdami filtrus šildomo oro sistemoje kartą į mėnesį
- vartodami 40 vatų elektros lemputes vietoje 60 ar 100, kur tai įmanoma
- laikydami uždarytą namų židinio dangtį, kai juo nesinaudojate
- įtaisydami dvigubus langus ir duris
- užgesindami šviesas ir televiziją, kai jų nereikia
- įšildydami automobilio motorą palaipsniui
- užgesindami motorą, kai tenka laukti

Daugiau būdų energijai ir lėšom taupyti sužinosite iš nemokamai gaunamos knygelės "Energy Conservation . . . The Choice is yours".

Rašykite:

Ontario Energy Management Program
Ministry of Energy
56 Wellesley Street West
12th floor
Toronto, Ontario
M7A 2B7

Ministry of Energy
Dennis R. Timbrell,
Minister

William G. Davis,
Premier

Province of Ontario

"Aš juk visuomet esu kelionėje..."

Dailininko Prano Domšaičio monografijos pasirodymo proga

TELESFORAS VALIUS

Yra atvejų mažų tautų gyvenime, kai jos kūrybingas narys praleidžia kone visą gyvenimą už tėviškės ribų, susilaukia pripažinimo ir būna pasisavinamas svetimos tautos ar net kontinento. Gal todėl Klaipėdos krašte gimusio (1880) dailininko Prano Domšaičio kūryba lietuviams, gyvenantiems tėvynėje ar čia, Vakaruose, tebėra taip mažai pažįstama.

Domšaitis tapybą ir architektūrą studijavo Karaliaučiaus meno akademijoje. Pagarsėjo Vokietijoje ir Pietų Afrikoje. Nors dailininkas gyveno svetur, lietuvių liaudies menas buvo jo dvasios gelmėje ir įtaigojo jo kūrybą. Suprastintos formos ir ryškios spalvos Domšaičio buvo pasisavintos iš lietuviškųjų audinių ir medinių liaudies skulptūrėlių.

* * *

I D. karo metu Domšaitis tapė Berlyne ir tėvų ūkyje Lietuvoje. Vėliau daug keliavo. Studijų tikslais lankėsi Paryžiuje, Florencijoje, Londone, Amsterdame, Osle ir kitur, vis rasdamas naujo impulso ir galimybių individualiai reikštis tapyboje ir piešinyje.

1920 m. Domšaitis Berlyne gavo Lietuvos užsienio pasą, kelis kartus lankėsi Vilniuje ir Kaune. Klaipėdą dailininkas pažinojo labai gerai. Jis čia 1929 m. vedė dainininkę (mezzo sopraną) Adelheid Armhold, kuri buvo kilusi iš Danijos. 1919-32 m. laikotarpyje Domšaitis susilaukė pripažinimo Vokietijoje, kur laimėjo keletą meno premijų. Jo darbų įsigijo valstybinis Berlyno meno muzėjus, Berlyno meno akademija, Karaliaučiaus muzėjus, meno galerijos Stettine, Hamburge ir kitur.

Domšaitis dalyvaudavo grupinėse ar vieno asmens parodose suvokietinta pavarde — Franz Domscheit ir ja pasidarė žinomas. Tik po 1944 m. jis pradėjo pasirašyti ant savo darbų "Pranas Domšaitis". Hitlerio režimas Domšaičio kūrybą įtraukė į "išsigimusio meno" (entartete Kunst) sąrašus, ir jo darbai (kaip ir Karl Schmidt-Rottluff, Emil Nolde, Ernst Ludwig Kirchner, Otto Mueller ir kitų) buvo pašalinti iš viešųjų muzėjų bei galerijų. Dėlto jis persikėlė į Voralbergą Austrijoje ir Rothis kaimelyje gyveno pilnas nevilties ir nerimo.

1945 m. jis susitiko su lietuviais karo pabėgėliais. Jo devynios aliejiniais dažais pieštos drobės ir dvi pastelės, daugiausia lietuviškomis temomis, buvo išstatytos šalia kitų lietuvių dailininkų darbų Bregenze užsieniečių dailės parodoje 1946 m. Pranas Domšaitis dabar pasijuto laimingas — pirmą kartą jo darbai atstovavo jo kraštui — Lietuvai.

1949 m. Pr. Domšaičio žmona gavo pasiūlymą dėstyti dainavimo kursą Cape Town universiteto konservatorijoje. Domšaičiai tada išvyko į Pietų Afriką, į kraštą, apie kurį jis dar jaunystėje svajojo.

Ne iškarto Domšaitis perprato naujojo krašto savybes. Keliaudamas po kraštą, ilgainiui įsigyveno į vietovių nuotaikas ir palinko į paprastumą, atremtą į meistrišką techniką. Teigiama, kad jo kūryba P. Afrikokoje, ypač antrojoje šio laikotarpio pusėje, yra pasiekusi viršūnę. 1964 m. jis laimėjo "Fame and Promise" premiją, skirtą visos P. Afrikos dailininkų konkursinei parodai. Šis laimėjimas Domšaičiui buvo jau paskutinis, pasiektas 84-siais amžiaus metais. 1965 m. lapkričio 14 d. mirė Roden-Bosche, Cape Town. Palaidotas lapkričio 17 d. Plumstead kapinėse.

* * *

Mirties dešimtmečio proga Domšaitis buvo sugrąžintas meno pasaulin. Džiugu, kad P. Afrikos meno biblioteka, vadovaujant valstybinei galerijai, paruošė monografiją su Elsa Verloren van Themaat tekstu anglų kalba. Knygoje-monografijoje Domšaičio darbai parinkti iš privačių ir oficialių įstaigų rinkinių, kurių keturiolika paimta iš našlės rinkinio.

Van Themaat savo studiją apie Domšaitį, kaip žmogų ir kūrėją-dailininką, pradeda jo mirties patale tartais žodžiais: "Ich bin doch immer unterwegs." Tai būdingi žodžiai jo ilgo gyvenimo kelyje, nuolat ieškojusiame naujų kūrybinių sprendimų dviejų pasaulinių karų laikotarpyje.

Domšaitis nejieškojo žemiškų turtų ir gerai apmokamų pozicijų, nesirūpino namų ir šeimos idilija. Jis buvo tipiškas šio pasaulio keleivis, kurio gyvenimo filosofija nesiderino su gyventu laikotarpiu. Todėl jo žodžiai gali būti suprasti, kad jo gyvenimas buvo kelionė dvasinio kilimo kryptimi.

* * *

Kadangi Domšaitis mažai tėra savo minčių išreiškęs žodžiu ir raštu, jo tapybos darbai yra tiksliausia informacija apie gyventą laiką bei patirtį. Dėlto jo kūriniai lieka reikšmingi ne tik specialistui-teoretikui, bet ir eiliniam žiūrovui, kuris jieško dvasinių vertybių bei nuotaikų kūryboje.

Autorė rado reikalinga pabrėžti ir dvasinį Domšaičio kūrybos giminingumą su kitais šiaurinės-rytinės Europos dailininkais: Chagalliu, Soutine'u, Čiurlioniu. Atskirame teksto skyriuje autorė pateikia Domšaičio biografiją, kuri daugeliu atvejų siejama su Lietuva. Ji pažymi, kad dailininkas iš motinos pusės yra paveldėjęs meilę Lietuvai, jos liaudies menui. Dėlto, norint geriau įsijausti į Domšaičio kūrybą, reikia susipažinti su lietuvių liaudies menu. Ji teigia, esą Domšaitis pats yra pastebėjęs, kad jo sudvasintas realizmas yra išdava ryšio su gimtuoju kraštu, nes be vidinio dailininko išgyvenimo neįmanoma paveikti žiūrovo.

* * *

Rūpestingai autorė pateikia datas ir faktus, susijusius su dailininko gyvenimu, neslėpdama savo simpatijų jam ir jo gimtajam kraštui. Ji pažymi ir tai, kad 1920 m. Domšaitis oficialiai susigrąžino lietuvišką tautybę dokumentuose.

Kruopščiai autorė aptaria Domšaičio parodas (grupines ir vieno) ir jo užtarnautą pripažinimą.

Straipsnyje iškeliamas ir nacionalsocialistų režimo nusistatymas jo bendralaikių (Munch, Van Gogh, Nolde, Kirchner, Mueller, Dix ir kt.) kūrybos atžvilgiu.

Su dinamiška nuotaika autorė aprašo Domšaičio persikėlimą iš Berlyno į Voralbergą Austrijoje, pažymėdama, kad 1944 m. čia, nors ir praradęs viltį, būdamas didelėje dvasinėje depresijoje, jis suranda paguodos lietuvių pabėgėlių, ypač lietuvių dailininkų (čia ji sumini du mūsų grafikus), draugystėje. Jis čia jautė paskatinančią bei raminančią atmosferą. Autorė mano, kad netikėtas susitikimas su pabėgėliais grąžino Domšaičiui tautinį lietuvio pasididžiavimą ir jo kūrybinės jėgos įgavo naujos prasmės.

* * *

1949 m. Domšaičiai atvyko į Pietų Afriką. Reikėjo laiko, kol Domšaitis perprato naują, neįprastą peizažą, kurio jis ilgėjosi jau nuo mažens. Čia jis rinkosi naujas temas, spalvas ir formas, kurios išreikštų naujojo krašto nuotaikas. Su laiku Domšaitis tai surado ir įsisavino su kaupu. Studijinės kelionės po kraštą (ypač Karoo) įgalino Domšaitį panaudoti europinį liaudies meno pajautimą P. Afrikos scenovaizdyje. Vartodamas stiprų ir dekoratyvų dažą, paremtą gamtovaizdžio sugestija, Domšaitis pasiekė jam būdingą realų spindėjimą.

Elsa Verloren van Themaat, rašydama apie Domšaitį ir jo kūrybą, labai dažnais atvejais savo teigimams paryškinti primena Lietuvą, jos liaudies meno savybes, žmones. Iškeldama dailininko eilę variacijų ta pačia tema (nukryžiavimas, bėgimas, Karoo peizažai, figūrinės grupės, raiteliai), autorė jas sieja su Domšaičio kilme, pažymėdama, kad tai yra būdinga lietuviams, nes pvz. daugelį variacijų jų kalboje turi žodis "motina" (to nėra anglų kalboje).

Pasak autorės, ir kryžiaus motyvas Domšaičio kūryboje nebūtinai yra kančios simbolis. Jam gali būti taikoma ir lietuviškoji interpretacija, siejanti kryžių su padėka. Poetines ir mistines Domšaičio nuotaikas jo kūryboje autorė išveda iš lietuvių liaudies tradicijų ir ekspresionizmo.

* * *

Monografijos formatas yra horizontalinis, albuminis, 12"x 16" dydžio. Joje randame 43 didelio formato dailininko tapybos reprodukcijas, kurių 15 spalvotų, neskaitant aplanke antrą kartą spausdinamo Karoo peizažo. Prieštituliniame lape įdėtas per visą puslapį Domšaičio portretas su natiurmorto objektais.

Labai retas atvejis mūsų dailės žmonių monografijose yra liaudies meno kūrybos pavyzdžių panaudojimas. Domšaičiui skirtoje knygoje randame net du pilnus puslapius, skirtus liaudies dirbiniams: Klaipėdos krašto liaudies tekstilė (siuvinėjimas), liaudies skulptūra (grupinė medžio figūra), Betlėjaus figūrėlės (dažytas medis), lietuvių kryžiai (Domšaičio tapyba) ir skulptūrinė medžio figūra koplytėlėje.

Spausdinamasis tekstas monografijoje iliustruotas šešiomis dailininko piešinių iliustracijomis. Leidinys yra pasigėrėtino tipografijos meno lygio ir vertai įsirikiuoja į mūsų dailininkų monografijų eilę.

PRANAS DOMŠAITIS. Teksto autorė — Elsa Verloren van Themaat. Pietų Afrikos meno bibliotekos ir Pietų Afrikos valstybinės galerijos leidinys. Redaktorius — Charles Du Ry. C. Struik leidykla Cape Town ir Johannesburg, 1976 m. Leidinio grafika — Valerie Phipps-Smith. Spausdinimo ir įrišimo darbai — ABC Press (PTY) Ltd., Cape Town. Kaina nepažymėta. Leidyklos adresas: C. Struik (PTY), 56 Wale Street, Cape Town, South Africa.

DAIL. DAGYS

Mintys apie poetą Janonį

Čikagoje "Naujienų" spaustuvėje atspausdinta monografija apie poetą ir socialinį revoliucionierių Julių Janonį, kuris dėl savo pažiūrų išeivijos lietuviuose nėra populiarus ("Julius Janonis — poetas ir revoliucionierius"). Kadangi sovietinėje Lietuvoje apie J. Janonį yra išleista net keletas stambių monografijų, kurios parašytos tik pagal jų liniją ir net turinčios faktinių klaidų, tai Jurgis Jašinskas parašė knygą apie tą poetą, kurioje energingai kaujasi su sovietiniais autoriais.

Kadangi knygos autorius mažai žinomas, tai pirmiausia supažindinu su juo. Jurgis Jašinskas gimė 1907 m. netoli Biržų. Mokėsi šio miesto gimnazijoje. 1930 m. baigė karo mokyklą aspirantu. 1932-34 m. mokėsi eksperimentinio dramos teatro vaidybos studijoje. 1936 m. baigė augšt. kūno kultūros kursus Kaune ir gavo fizinio auklėjimo ir karinio parengimo mokytojo teises. Mokytojavo, o 1942-44 m. buvo mokyklų inspektoriumi Kūno Kultūros Rūmuose Kaune. Spaudoje pradėjo dalyvauti nuo 1925 m. Į JAV atvyko 1949 m.

J. Jašinsko ir J. Janonio vaikystės turi labai daug panašumo. Jie abu biržiečiai, kaimynai, abu "gritelninkų" vaikai, abu priklausė tai pačiai ev. reformatų parapijai, abu anksti pradėjo piemenauti pas svetimus žmones. (Jašinsko vaikystė net vargingesnė už Janonio, nes anksti neteko tėvo). Po to per vargus veržėsi į mokslą, bet jų dvasios pasauliai kitaip brendo.

J. Jašinskas stengiasi kuo teisingiau supažindinti žmones su Jul. Janoniu, parodyti jo gyvenimą ir paneigti neteisingus sovietinius teigimus.

Jis neįklimpsta į sausą profesinį Jul. Jan. kūrybos nagrinėjimą — pateikia tik įvairiais atvejais reikalingų jos posmų. Jis veda skaitytoją per įvairias aplinkybes, per Lietuvos ir Rusijos miestus, susitinka su žinomais tų laikų lietuviais veikėjais ir nežinomais liudininkais, visus prakalbina ir leidžia pasisakyti.

J. Janonis gana anksti pradėjo sielotis neturtingųjų buities pagerinimu, naiviai susižavėjo socializmo idėjomis. Prieš mirtį įstojo į kovingųjų bolševikų organizaciją. Buvęs gabus ir pavyzdingas mokinys, pradėjo nebelankyti pamokų ir buvo pašalintas iš paskutinės gimnazijos klasės. Kur tik ėjo, ten darbininkams ir kareiviams apie revoliuciją kalbėjo. Už tai caro pareigūnų buvo du kartu suimtas.

Kažkas yra pasakęs: kas jaunystėje nebuvo socialistu (idealistu), tas neturėjo širdies, o kas ir užaugęs tokiu (naiviu) pasiliko, tas neturi proto. Janonis širdį turėjo, bet proto amžiaus nesulaukė, tad nežinoma ką jis būtų kalbėjęs revoliucijos vaisius pamatęs. Nors jis pripažino kerštą, kaip ir jo partija, bet buvo individualistas, o tokius pavydūs kovos draugai greitai išmeta iš kerštaujančio laivo ir paskandina.

Savo eilėse J. Janonis dažnai pabrėžia savo pranašumą, būsimą laisvę. Kaip individualistas, jis ir savo testamentą pradeda: "Esu tos nuomonės" ... ir nusižudo. Už tai partijos draugas V. Kapsukas jau mirusį išbara, esą partiečio gyvenimas priklauso partijai. Taigi, sunku jam būtų buvę paklusti vadams, o patsai tapti vadu vargu ar būtų įstengęs.

Visiems yra žinoma, kad J. Janonis buvo revoliucijos poetas, bet ar davė ką nors visiems lietuviams? Taip, davė, nes jo kūrybos sritys buvo trys: asmeninė, gamtos vaizdavimas ir kovos šauksmai. Atmetus pastarąją rūšį, skirtą tik vienai žmonių srovei, kita kūryba tinka visai tautai. Net ir iš kovingųjų eilių "Neverkit prie kapo" tinka visiems, nes nesiaurai propagandinis, o plačių polėkių kūrinys. Tik gaila, kad jis yra sekimas kito poeto, taigi, neoriginalas...

Pradžioje J. Janonis rūpinosi visų lietuvių kultūra. Jis pvz. rašė spaudoje, kad Šiaulių bibliotekoje yra beveik vien rusiškos knygos, šiek tiek lenkiškų ir tik kelios lietuviškos. O prieš mirtį buvo pradėjęs net rusiškai eiles rašyti. Dėl savo fanatizmo jis buvo bedingstąs lietuvių tautai ir užmirštas, nors jį šelpė lietuvių "Žiburėlis" ir jo konfesijos sinodas.

J. Jašinskas, baigdamas savo didelį, lengvai skaitomą darbą apie Vaidilos Ainį — poetą Janonį, teigia: "Jis tikėjo visiems laimę nešančia socialine revoliucija, po kurios viešpataus taika, lygybė, kurioje nebus rūpesčių, bėdų, kurioje nebus skriaudėjų nei skriaudžiamųjų. Bet jam neteko tatai matyti. Jis išėjo lydimas žavios vizijos, kaip apgaulės nepažįstantis naivus vaikas". Gale autorius prideda scenos vaizdelį, kuriame iš kapų išėjusį J. Janonio šešėlį palydovas supažindina su porevoliuciniais įvykiais ir jos vykdytojais, jų likimu ...

Knyga "Julius Janonis poetas ir revoliucionierius" išleista talkos būdu. Autorius nurodo, kad viršelio aplanką nupiešė dail. Dagys. Gaila, tą vaizdą, kurį aš rūpestingai nupiešiau viršeliui, spaustuvė ("Naujienų") kažkur nudėjo — jo nepanaudojo nuo 1971 iki 1975 m. Knygos autorius, turėdamas to viršelio projekto primityvų apmatą, panaudojo jį aplankui, tuo mane nustebindamas.

Knyga — normalaus dydžio, atspausdinta ant labai gero popieriaus, turi 265 psl. su keletu iliustracijų. Nei knygos kaina, nei kur ji gaunama nenurodyta.

Atsiųsta paminėti

LIETUVA, Filatelistų Draugijos biuletenis, nr. 2 ir nr. 3 — 1976 m. birželis ir rugsėjis. Administracijos adresas: K. Rožanskas, 3450 W. 62nd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kun. dr. K. Sirvaitis, ŽODIS DARBININKUI. Krikščioniškosios viešosios santvarkos gairės Leono XIII ir Pijaus XI darbo enciklikų šviesoje. 168 psl. minkštais viršeliais. Šv. Juozapo Lietuvių R.K. Darbininkų Sąjungos leidinys. Bostonas, 1954 m.

V. Frankienė - Vaitkevičeinė, DU DRAUGAI. JAV LB švietimo tarybos premijuota apysaka jaunimui. Viršelis ir iliustracijos D. Stončiūtės-Kuolienės. 222 psl. minkštais viršeliais. Kaina $4. JAV LB švietimo tarybos leidinys. Čikaga, 1976 m. Gaunamas pas A. Kreivėną, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, USA; Toronte — Anapilio knygyne.

Aliejinis dailininko Prano Domšaičio paveikslas "Bėgimas Egiptan", tapytas 1918 metais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"ATEITIES" ŽURNALO 65 metų sukaktis turėjo dvigubą programą Čikagos Jaunimo Centre: skaidrių, žodžio ir muzikos pynę spalio 15 d. ir premijų įteikimą bei koncertą spalio 16 d. Skaidrės atspindėjo "Ateities" kelią nuo pirmo numerio iki pirmosios sovietinės okupacijos. Padėkos žodį tarė vyr. red. kun. K. Trimakas, žadėdamas pasirūpinti ir antrąja skaidrių dalimi, kuri bus skirta "Ateities" žingsniams išeivijoje. Koncertas buvo pradėtas "Ateities" premijų įteikimu studentams bei moksleiviams už jų rašinius ir nuotraukas. Studentų grupėje premijas laimėjo: L. Sidrys, P. V. Kisielius, J. Malerytė, L. Kojelis, K. Norvilas, J. Kuprys, V. Nakas, V. Keblys, A. Čepas ir A. Pakalniškis; moksleivių grupėje — G. Grušas, G. Zaranka, T. Zarankaitė, R. Kamantas, A. Razgaitis, R. Polikaitis, V. Kuprytė, D. Grigaitytė, K. Veselkaitė, Ž. Idzelytė, R. Narutytė ir A. Astašaitis. Premijas parūpino: Ateitininkų Sendraugių Sąjunga — $200, Romas ir Gražina Kriaučiūnai — $100, J. Švabaitė-Gylienė — $50. Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopa Cicero mieste "Ateičiai" įteikė $500, kad ji galėtų dar geriau ir gražiau gyvuoti po šios sukakties. Laimėtojų vardu padėkos žodį tarė Petras Kisielius. Keliolika lietuvių liaudies dainų bei lietuvių kompozitorių kūrinių padainavo Ritos Čyvaitės vadovaujamas dvylikos Klevelando studenčių ateitininkių ansamblis "Nerija", palydėtas pianistės O. Jatsyshyn. Koncertą užsklendė išradingojo kompoz. Dariaus Lapinsko premjerinės "Vargdienių Mišios", kurias atliko sol. D. Kučėnienė, dūdele grojusi J. McKinley, pianinu skambinęs pats D. Lapinskas ir gitaristas J. Onge. Jų visų pastangas papildė ir magnetofono juostelės įrašai. Tai buvo D. Lapinskui būdingas garsinis ir vaizdinis spektaklis, sudarytas iš lotyniško Mišių teksto, liaudies dainų ir moderniosios muzikos melodijų.

ZANAVYKŲ MONOGRAFIJĄ, atspindinčią to krašto žymiuosius veikėjus, švietimą, ūkines bei visuomenines organizacijas, išleis Lietuvių Istorijos Draugija Čikagoje. Leidėjų komisiją sudaro: pirm. Alicija Rūgytė, nariai — kun. J. Duoba, J. Tamulis, J. Kaunas. Straipsnius monografijai ruošia: dr. J. Puzinas, dr. J. Eretas, dr. J. Jakštas, dr. P. Jonikas, dr. Pr. Jucaitis, kun. V. Bagdanavičius, V. Žemaitis, dr. J. Zubrickas, kun. J. Duoba, J. Tamulis, A. Rūgytė, J. Janušaitis bei kiti bendradarbiai. Leidiniui jau sutelkta nemaža dolerių suma, gauta įvairios medžiagos. Leidėjų komisija prašo zanavykus atsiųsti savo žymesniųjų žmonių biografijų, veiklos apybraižų, nepriklausomybės laikais darytų nuotraukų. Visa medžiaga monografijai siunčiama A. Rūgytei, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARĄ Klevelando lietuviams surengė skautininkių draugovė su pirm. Jadvyga Budriene, pasikvietusi vietinį pianistą Andrių Kuprevičių ir Niujorke gyvenantį Henriką Kačinską, dramos teatro veteraną. Pirmojoje dalyje A. Kuprevičius atliko J. Gaidelio "Lietuvišką šokį", K. V. Banaičio "Sutemos giesmes ir vizijas", Vl. Jakubėno velniuko šokį iš baletinės siuitos "Gintaro pily". H. Kačinskas pateikė V. Mykolaičio-Putino "Būstą", Mindaugo monologą iš J. Marcinkevičiaus to paties pavadinimo dramos ir Pulgio Andriušio nuotaikingą Lietuvos iškarpą "Naktis parugėje". Antrąją dalį A. Kuprevičius pradėjo C. Debussy, F. Liszto, M. Musorgskio kompozicijomis, o H. Kačinskas ją užbaigė bostoniečio Antano Gustaičio specialiai šiai išvykai parašytu feljetonu "Gedimino Trimailos trejybė". Žymusis aktorius ir dailiojo žodžio propaguotojas H. Kačinskas šiandien jau yra pensininkas, užbaigęs 18 metų trukusį darbą "Amerikos Balse".

NIUJORKO BIRUTIETĖS pakvietė šio didmiesčio lietuvius Kultūros Židinin į susitikimą su čikagiete aktore ir rašytoja Birute Pūkelevičiūte. Viešnia iš Čikagos, laimėjusi daug literatūrinių premijų, savo kūrybos vakarą pradėjo eilėmis iš vaikams skirtos knygutės "Rimas pas Kęstutį" ir iš eilėraščių rinkinio "Metūgės". Ji taipgi papasakojo, kaip buvo ruošiamasi romano "Aštuoni lapai" premijai, pateikė vieną ištrauką. Atskleisdama savo kūrybinį kelią, B. Pūkelevičiūtė kalbėjo apie kitus savo romanus, taip pat susilaukusius premijų, vaikams skirtas plokšteles ir filmą "Aukso žąsis". Pastarasis buvo susilaukęs ir nepalankios kritikos, nes iš tikrųjų tai buvo tik filman perkeltas sceninis spektaklis. Geresnių rezultatų B. Pūkelevičiūtė būtų pasiekusi su kuriuo nors kitu lietuvio rašytojo kūriniu, kurio filmavimui nereikia pasakų pasaulio, užtenka natūralios gamtos fono ir jau egzistuojančių pastatų. Taip filmus kuria visi pradedantys režisoriai, neturintys milijoninių Hollywoodo išteklių, ir kartais pasiekia labai didelių laimėjimų. Literatūros vakare ji betgi vėl pažėrė priekaištų kritikams, kurie bandė apipešioti tą jos "Aukso žąsį". Savo literatūros vakarą B. Pūkelevičiūtė užbaigė lyrine Lietuvos laisvės kovotojam skirta "Rauda". Padėkos žodį tarė DLK Birutės Draugijos Niujorko skyriaus pirm. M. Klivečkienė.

ĄŽUOLINĖ POVILO VIŠINSKIO SKULPTŪRĄ sukūrė Vilniaus dailės instituto studentas V. Lukošaitis. Ji pastatyta Šiaulių rajono Kurtuvėnų aštuonmetės mokyklos kieme. Tautosakininkas, žurnalistas ir tautinio Lietuvos atgimimo žadintojas P. Višinskis yra gyvenęs Kurtuvėnuose, kur susitikdavo su rašytoju J. Biliūnu. Netoli nuo Kurtuvėnų yra jo gimtieji Ušnėnai.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS savo buvusio ilgamečio meno vadovo rež. Romualdo Juknevičiaus (1906 - 1963) septyniasdešimtasias gimimo metines paminėjo I. Turgenevo komedija "Mėnuo kaime", paskutiniu režisūriniu velionies darbu. Šiai sukakčiai spektaklį atnaujino rež. S. Nosevičiūtė. Jezavetos Bogdanovos vaidmenį atliko velionies našlė Ona Knapkytė, pensijon išėjusi aktorė. Sekančią dieną Vilniaus menininkų rūmuose įvyko specialus R. Juknevičiaus atminimui skirtas vakaras. Teatro aktoriai suvaidino ištraukas iš I. Turgenevo komedijos "Mėnuo kaime", T. Williams veikalo "Orfėjas nusileidžia pragaran" ir B. Sruogos "Apyaušrio dalios". Prisiminimais dalijosi scenos veteranai K. Kymantaitė ir V. Jurkūnas.

KAUNO DRAMOS TEATRAS savo 56-tojo sezono pradžiai paruošė Z. Chalapiano dramos "Lopšinė" premjerą, režisuotą Jono Vaitkaus, apipavidalintą dail. Janinos Malinauskaitės. Į teatro aktorių eiles įsijungė visa Vilniaus konservatorijos dramos fakulteto laida — 16 jaunųjų aktorių. Pradžioje jiems darbas buvo numatytas muzikiniame Kauno teatre, bet vėliau jie buvo nukreipti į dramos teatrą. "Lopšinėje" debiutavo du trečdaliai šios jaunųjų aktorių grupės. Sukurtų vaidmenų ryškumu išsiskyrė J. Onaitytė, V. Masalskis ir N. Radaitytė. Šį sezoną teatro repertuarą numatoma papildyti lenko E. Brylio pjese "Paveikslėliai ant ledo", kurią režisuos iš Varšuvos teatro aktorius ir rež. V. Semionas. Vyr. rež. V. Čibiras paruoš L. Zorino komediją "Nežinomasis", rež. J. Vaitkus — prancūzo A. Žari dramą "Karalius Ubas". Juozas Grušas šiam sezonui yra pažadėjęs užbaigti savo dramą "Unija". Planuojamas ir B. Sruogos istorinės dramos "Kazimieras Sapiega" pastatymas.

ASTUNTAJAM PABALTIJO IR LENINGRADO filmų festivaliui Vilniuje saviveikininkai pateikė 52 savo bandymus, apimančius vaidybinius, dokumentinius ir pieštus filmus. Vertintojai geriausiu dokumentiniu filmų pripažino Latvijos Mokslų Akademijos studijos kūrinį "Iki aplodismentų". Antroji vieta teko Vilniaus "Precizikos" studijos atstovo D. Veličkos filmui "XV amžiaus meistras". Vaidybinių filmų grupėje geriausio įvertinimo susilaukė Vilniaus "Aušros" klubo "Snaudžiančio vežiko poza", sukurta V. Blinstrubo, ir Talino saviveikininkų filmas "Senasis kelias". Premijos taipgi paskirtos už geriausius eksperimentinius ir pieštus filmus. Festivalio metu aptartos saviveiklinių filmų kūrėjų problemos

SKULPTORIUS PROF. PETRAS ALEKSANDRAVIČIUS savo amžiaus septyniasdešimtmetį spalio 21 d. paminėjo Vilniuje atidaryta paroda, sutelkusia apie 100 jo kūrybinius bruožus atspindinčių skulptūrų, akvarelių ir piešinių. Nuotraukos lankytojus supažindino su jam Sovietų Sąjungos premija 1951 m. laimėjusia Žemaitės skulptūra, šiandien jau tapusia paminklu Vilniuje, ir Kuršėnuose pastatytu paminklu Laurynui Ivinskiui. Prof. P. Aleksandravičius nuo 1940 m. dirba pedagoginį darbą Vilniaus dailės institute.

VILNIAUS "LĖLĖS" TEATRAS pagal S. Maršaką paruošė "Katės namų" premjerą, režisuotą V. Mazūro. Muziką šiam spektakliui sukūrė kompoz. M. Urbaitis. Teatro aktoriai ne tik atlieka lėlių vaidmenis, bet ir patys vaidina. Antrojoje spalio pusėje "Lėlės" teatras gastroliavo Kaune, išvykai pasirinkęs "Lėlių miestą", "Katės namus", lietuvių rašytojų kūrinius "Pasaka apie berniuką Nieką" ir "Pelenų antelę".

PARYŽIAUS FOTOGRAFIJOS MUZĖJUJE buvo surengta amerikiečių ir sovietų fotografų darbų paroda, skirta bendram "Apolono-Sojuzo" erdvėlaivių skrydžiui. Joje dalyvavo ir 16 lietuvių fotografų. Pagrindinį prizą laimėjo maskvietis M. Alpertas. Versalio miesto burmistro medalį gavo lietuviai A. Sutkus ir J. Vaicekauskas, Bjero burmistro prizus — J. Kalvelis ir V. Šonta.

ETNOGRAFINIS KUPIŠKIO LIAUDIES TEATRAS veiklos dešimtmetį paminėjo 328-tuoju "Senovės kupiškėnų vestuvių" spektakliu kultūros namuose. Jo pagrindinių kūrėjų gretoms priklauso rež. Povilas Zulonas, Ona Paulauskienė, Petronelė Zulonienė ir Henrikas Paulauskas. "Senovės kupiškėnų vestuves" įvairiuose Lietuvos kampeliuose jau stebėjo apie 400.000 žiūrovų, jų skaičių keliais milijonais padidino Lietuvos televizijos sukurtas filmas. Teatrą sudaro 39 saviveikliininkai. Dešimtmečiui skirtame spektaklyje vaidino: Kleopas Mickevičius, Petras Vilčinskas, Veronika Baltrūnienė, pradėję devintą savo amžiaus dešimtį, Mykolas Ragauskas, Kostė Jugulienė ir Emilija Žiukienė, peržengę septyniasdešimtmečio ribą. **V. Kst.**

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W.
Tel. 534-9286
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**
AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas
patarnauja visuose nekilnojamo turto reikaluose
Telefonas **533-4414**

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, 2 Carlton St., suite 714
District Manager of Canadian Premier Life
Namai: 766-5857
Raštinė: 363-7881

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

DAUGIAKALBĖ TELEVIZIJA TORONTE

Lapkričio 11 d. "Harbour Castle" viešbutyje naujos televizijos stoties pradininkai sukvietė spaudos konferenciją, kurion susirinko gausus būrys tautinių grupių veikėjų ir spaudos žmonių. Čia pradininkų vardu Dan Ianuzzi, buvęs italų dienraščio "Corriere Canadese" leidėjas ir įsteigėjas, atskleidė savo planus. Paaiškėjo, kad sudaryta nauja bendrovė "Multilingual Television (Toronto) Limited", kuriai pirmininkauja minėtasis Dan Ianuzzi. Be jo, bendrovės vadovybėn įeina Ms. Valerie Elia, Anthony Fusco, Jerry Grafstein, Edward Kane, dr. Joseph Kates, Wilbur Richardson, Allan Scott, Frank Suma, Robert Wong.

Ši bendrovė yra suplanavusi įsteigti atskirą televizijos stotį, kuri transliuotų programas ne tik anglų, bet ir kitomis kalbomis. Pradžioje numatomos programos 10 kalbų, vėliau 20. Šiuo metu bendrovė naudojasi City-TV įrengimais ir transliuoja programas šiomis kalbomis: kiniečių, kroatų, indiečių, vokiečių, graikų, italų, makedoniečių, portugalų, ispanų, ukrainiečių. Vėliau numatomos programos dar šiomis kalbomis: čekų-slovakų, olandų, estų, filipiniečių, hebrajų-žydų, vengrų, japonų, lenkų, serbų, slovėnų. Nei latviai, nei lietuviai neminimi, tačiau privačiai paklaustas D. Ianuzzi pažymėjo, kad visiems bus sudaryta galimybė.

Televizijos siųstuvas numatomas įrengti ant Yonge-Eglinton Centro. Stotis programas numato transliuoti 45-ju UHF kanalu ir apimti plotą nuo Burlingtono iki Ošavos, kur gyvena per milijoną žiūrovų.

Naujoji bendrovė dar neturi valdžios leidimo, bet yra padavusi prašymą ir tikisi jį gauti. Kai tik bus gautas leidimas, daugiakalbės televizijos stotis galės būti įrengta per 6 mėnesius.

Kaip šis naujas projektas bus finansuojamas, jo pradininkai nepaaiškino. Iš anglių kalbos spaudos matyti, kad jis bus akcinės bendrovės žinioje, 52% akcijų turės Dan Ianuzzi. Kol kas jis kvietė įvairių etninių grupių atstovus remti šį projektą morališkai, kad galėtų lengviau įgyvendinti.

Iš lietuvių šioje spaudos konferencijoje dalyvavo kun. Pr. Gaida ir V. Matulaitis.

Ateitininkų žinios

Sekantis jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimas įvyks lapkričio 28, sekmadienį, 2 v.p.p., pas seseles. Kviečiami atvykti ir nauji nariai, kurie norėtų į ateitininkus įsijungti.

Tėvų susirinkimas įvyks tuo pačiu metu, t.y. lapkričio 28 d., 2 v.p.p., seselių namuose. Tėvai, kurie atveš vaikus, prašomi dalyvauti susirinkime. Taip pat prašomi gausiai dalyvauti visų ateitininkų tėvai, ne tik jaunučių, bet ir moksleivių bei studentų. Tėvų komitetas Toronte yra didelė parama ateitininkams, nes visą veiklą remia lėšomis ir įvairiais darbais. Vasaros stovyklų Wasagoje ūkinę naštą neša tėvų komitetas. Būtų gera, kad tėvų susidomėjimas būtų kiek galint didesnis.

Bendros ateitininkų Kūčios bus gruodžio 12 d. Prisikėlimo par. salėje.

Studentai ateitininkai kviečiami dalyvauti seselių rengiamame literatūros vakare lapkričio 24 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo par. salėje. Programą atliks rašytoja B. Pūkelevičiūtė. Dėl bilietų kreiptis pas seseles.

Moksleiviai ir studentai raginami dalyvauti Šv. Rašto popietėje lapkričio 20, šeštadienį, 2 v.p.p., pas seseles. Vadovaus sesuo Onutė Mikailaitė, atvykusi iš Putnamo. Bus rodomos skaidrės. Taip pat kviečiami sendraugiai ir ateitininkų tėvai. Kai Federacijos valdyba ragina visus į dvasinį atsinaujinimą, tai susidomėjimas Šv. Raštu turėtų būti vienas iš pirmųjų žingsnių.

Prof. J. Brazaičio, kuris buvo žymus ateitininkų veikėjas, dvejų metų mirties sukakties minėjimas įvyks Toronte lapkričio 28 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Bus rodomas kun. A. Kezio filmas. Moksleiviai ir studentai kviečiami dalyvauti.

Moksleivių ateitininkų kursai Dainavoje prasidės lapkričio 24 d. ir baigsis lapkričio 28 d. Į juos priimami moksleiviai 9-11 skyrių arba 14-16 m. amžiaus. Kursantai prašomi atsivežti kun. St. Ylos knygą "Ateitininkų vadovas". Į kursus kviečiami ir ateitininkų moksleivių globėjai. Informacijas teikia L. Mikulionis, 4225 Gunther Dr., Sterling Heights, MI, 48077, USA. Tel. 313-978-8259.

Skautų veikla

• Jaun. skaučių "Rūtos" dr-vės iškyloje lapkričio 6 d. sesės galėjo keletą valandų pabendrauti. Draugovė dėkoja ps. G. Tarvydienei už talką.

• Skautininkų-kių ramovės sueigoje lapkričio 6 d. s. archit. dr. A. Kulpavičius rodė Lietuvos vaizdų skaidres, atsakinėjo į klausimus ir papasakojo apie savo keliones. Jam talkino N. Kulpavičienė, taipgi mielai papasakojusi įdomių prisiminimų iš kelionės į Lietuvą. Sueigai vadovavo v.s. V. Skrinskas. Dalyvavo per 10 asmenų. Po sueigos pasivaišinta puikiai paruoštais užkandžiais, pasidalyta mintimis, padiskutuoti ateities sumanymai. Skautiškas ačiū s. archit. dr. A. Kulpavičiui ir N. Kulpavičienei už pašnekesius, o s. L. Gvildienei už patalpas, rūpestį ir vaišingumą.

• Skautų vadovai-vės, tėvai, rėmėjai, bičiuliai, skautiškasis jaunimas bei visi visos lapkričio 20 d. pasimatysime tėvų k-to rengiamame bazare ir šokiuose Prisikėlimo patalpose.

• Gruodžio 4, šeštadienį, 7 v.v., šaukiama skautininkų-kių ramovės šeimų sueiga (40 Burrows Ave., Islington, Ont.). Programoje pašnekesiai apie Kalėdų šventes Lietuvoje ir Sibire, vaišės ir diskusijos. Kviečiame visus ir visas su "antrosiomis pusėmis" dalyvauti. Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos krepšinio rinktinė pirmąsias rungtynes žaidė 1925 m. Iki šiol Lietuvos rinktinė yra sužaidusi 234 tarpvalstybines ir kitokias rungtynes. Laimėjo 144, vienas sužaidė lygiomis ir 89 pralaimėjo. Su JAV Lietuva žaidė du kartus ir abu kartus pralaimėjo. Krepšių santykis 138:172. Su Maskva žaidė 10 rungtynių ir 2 laimėjo, su Ukraina — 10 rungtynių, kurių 6 laimėjo. Tai tik paskutinio laikotarpio pasekmės. Lietuva du kartus buvo Europos meisteriu ir tose rungtynėse nugalėjo visus dalyvius.

Kaunietis R. Plungė pasiekė naują Lietuvos uždarų patalpų rutulio stūmimo rekordą. Naujosios sporto salės atidarymo proga Vilniuje įvyko lengvosios atletikos rungtynės, kuriose jis rutulį nustūmė 20 m 8 cm.

S. Jovaiša žaidė Sov. Sąjungos jaunių krepšinio rinktinėje, kuri Leningrade dalyvavo tarptautiniame turnyre.

Tarptautinėse jaunių bokso rungtynėse R. Vokietijoje dalyvavo Lietuvos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Lenkijos ir R. Vokietijos komandos. Komandinėse varžybose Lietuva laimėjo II v.

VYČIO ŽINIOS

Julija ir Patricija Girčytės, Vyčio plaukikės, pasižymi ne vien tik laimėjimais sporte, bet ir moksle. Abi lanko Toronto universiteto mokyklą UTS, į kurią atrenkami tik labai gabūs mokiniai. Julija iki šiol baigdavo mokslo metus pirmąja mokine.

Jauniai A (18) laimėjo ir antrąsias draugiškas rungtynes. Šį kartą įveikė University Settlement krepšininkus 88:41. Žaidė: Duliūnas 30, Bajorinas, Gataveckas 12, Kaknevičius 17, Stočkus 2, Arlauskas 23, Krawczyk 4, Stauskas.

Jauniai C (14) pralaimėjo St. Chris krepšininkams tik vieno taško skirtumu 22:23. Komanda sužaidė žymiai geriau nei pirmose rungtynėse. Tai teikia daug vilčių pirmenybėms. Žaidė: A. Balsys 2, P. Tutlys, J. Karpis 9, R. Budrys, J. Ažubalis, V. Grabauskas 5, A. Slapšys 4, A. Saplys 2, P. Sukauskas.

Jauniai D (12) pralaimėjo H. Rosary krepšininkams 13:18. Vytiečiai laimėjo pirmą puslaikį 8:7, tačiau neatlaikė spaudimo ir žaidimo pabaigoje pralaimėjo. Šiose rungtynėse labai gerai žaidė G. Grabauskas, įmetęs 12 taškų. Komandoje dar žaidė: R. Marcinkevičius 1, R. ir P. Karpiai, E. ir R. Stanuliai, L. Ažubalis, J. ir P. Aukštaičiai.

Golfo sezonas baigtas tarpusavio turnyro žaidimais. Šio turnyro baigminiame žaidime E. Kuchalskis, antrą kartą nugalėjęs P. Stauską, laimėjo I v. Prieš tai pusbaigmyje P. Stauskas įveikė A. Suproną. Turnyro lamėtojai taip išsirikiavo: 1. E. Kuchalskis, 2. P. Stauskas, 3. A. Supronas, 4 ir 5 dr. S. Pacevičius ir L. Radzevičius. Turnyre iš viso dalyvavo 20 vytiečių, kurie sužaidė 35 rungtynes. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda lapkričio 3 d. žaidė su Falcons Yorko priemiesčio lygoje. Pirmasias rungtynes pralaimėjo 55:63. Kaikurie geriausi žaidėjai dėl darbo negalėjo rungtynėse dalyvauti. V. M.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pašto ministerio pavaduotojas J. A. Mackay pranešė konferencijos dalyviams, kad siuntų pristatymui paspartinti planuojama įvesti valdinę pašto kurjerių sistemą, kuri būtų pajėgi varžytis su privačiomis kurjerių grupėmis. Šiai minčiai įgyvendinti betgi reikės laiškanešių ir paštininkų unijų sutikimo, o jų vadai vis dar kelia triukšmą dėl mašinų laiškams skirstyti įvedimo, nors kiekvienam paštininkui iki amžiaus galo yra užtikrintas darbas. Spaudoje jau buvo pasiūlymų paštą perduoti privačiai bendrovei, kuri, neturėdama valdžios iždo, negalėtų patenkinti besaikių atlyginimo didinimų. Be to, su pašto perdavimu privačiai bendrovei pasibaigtų teisinė laiškanešių ir paštininkų unijų galia. Bendrovė, priimdama darban paštininkus, kaip naujus tarnautojus, galėtų padaryti gerą atranką, atsisakydama dirbti nenorinčio ir tik triukšmą keliančio elemento. Laiškanešių ir paštininkų unijų organizavimą tada tektų pradėti iš naujo su kitais vadais.

Macmillan leidykla išleido buvusio premjero J. Diefenbakerio antrąjį atsiminimų tomą "One Canada" ("Viena Kanada"). Jame senasis politikos vilkas prisimena savo kalbą visuotiniame Jungtinių Tautų posėdyje 1960 m. rugsėjo 26 d., išprovokuotą sovietų kompartijos vado N. Chruščiovo prieš Vakarus nukreiptu puolimu. J. Diefenbakeris cituoja tos savo kalbos ištraukas, priminusias N. Chruščiovui, kad Prancūzija po II D. karo suteikė nepriklausomybę septyniolikai kolonijų su 40 milijonų gyventojų, Britanija — keturiolikai kolonijų bei teritorijų su puse bilijono gyventojų. Po šio įvado J. Diefenbakeris paklausė Chruščiovą: "O kaip su Lietuva, Estija ir Latvija? Kaip su laisvę mylinčiais ukrainiečiais bei kitomis R. Europos tautomis? Tarptautiniuose reikaluose negali būti dvigubo standarto. Aš reikalauju, kad Sovietų Sąjungos ministerių tarybos pirmininkas suteiktų toms tautoms, esančioms jo valdžioje, laisvų rinkimų teisę, kad jos pačios turėtų galimybę laisvai pasirinkti savo valdymosi būdą..." J. Diefenbakeris toliau pasakoja apie susitikimą koridoriuje su N. Chruščiovu. Esą, N. Chruščiovas, praeidamas pro šalį, tyčia užkabino jį savo petimi ir vos neparvertė.

Kanados finansų ministerija, prisitaikydama prie pragyvenimo išlaidų padidėjimo, 1977 m. pajamų mokesčio neapmokestinamas sumas padidino 8,6%. Pagrindinis kiekvieno dirbančio asmens neapmokestinamas 1976 m. $2.090 atskaitymas padidinamas iki $2.270, nedirbančios žmonos—nuo $1.830 iki $1.990, vaikų ligi 16 metų amžiaus — nuo $390 iki $430, vaikų virš 16 metų — nuo $720 iki $780. Invalidai ir 65 metų amžiaus sulaukę asmenys papildomai galės atskaityti ne $1.310, bet $1.420.

Premjeras P. E. Trudeau vėl šaukia provincinių premjerų konferenciją gruodžio 13-15 d.d. Otavoje aptarti konstitucijos perkėlimo klausimui. Ja yra laikomas Britų Š. Amerikos Aktas, esantis Britanijos parlamento žinioje. Lig šiol visi bandymai susitarti buvo nesėkmingi, nes provincijų premjerai iš anksto nori pakeitimų, kurie sustiprintų bei užtikrintų provincijų teises. Premjeras P. E. Trudeau pirmiausia siūlo konstituciją perkelti Otavon ir tik po to sutarti jos pakeitimus. Priešingu atveju jis žada konstitucijos perkėlimą atlikti federacinio parlamento sprendimu.

Parlamento atstovas dr. St. Haidasz spalio 28 d. Otavoje parlamento posėdyje pasakė kalbą, išreikšdamas pageidavimą vyriausybei atleisti nuo muito mokesčių importuojamus tautinius drabužius, skirtus įvairių tautybių ansambliams. Pagal dabartines taisykles, už juos imamas muitas 22,5% iki 25% nuo jų vertės. Tautiniai drabužiai esą turi specifinį charakterį ir nevisuomet gali būti pagaminami Kanadoje. Tautinių drabužių kaina siekianti iki $500. Kai reikia juos įsigyti ištisam ansambliui, susidaro didelės sumos.

ŠYPSENOS

Berniuko atsakymas

— Sakyk man tiesą, berniuk. Ar tave šiandien nuplakė?

— Ak, aš iš principo nekreipiu dėmesio į tai, kas dedasi už mano nugaros!

Pas darbdavį

— Pageidaujate, kad jums padidinčiau atlyginimą, o pats dar beveik jokio patyrimo šiame darbe neturite!

— Bet juk nepatyrusiam dirbti kur kas sunkiau!

Plaukai

— Jūsų vaistai nieko nepadeda — plaukai nė nebando ataugti. Baigia nuslinkti.

— Tai ir gerai. Bus vietos naujiems. Parinko **Pr. Alš.**

Alfonsas A. Garbenis

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

INDIAN GROVE, 2-jų miegamųjų vienaaugštis, nauja šildymo sistema, geras sklypas, garažas, nepertoli nuo Bloor gatvės; palikimas; reikia sumokėti grynais.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

WESTMINSTER G-VĖ, atskiras 11 kambarių pajamų namas ($131 į savaitę), be to, savininkui butas; parduodama su visais baldais; vienas atviras mortgičius 10%; geras investavimas.

BOUSTEAD, atskiras tributis, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras plytų namas, 10 kambarių; visas namas naujai atremontuotas, naujas tinkas, nauji elektros laidai, nauji variniai vandens vamzdžiai, 3 modernios prausyklos ir 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, platus privatus įvažiavimas, dvigubas plytų garažas; labai tinkamas 3 šeimom; kaina $79.000.

HIGH PARK GATVĖ, atskiras, 7 kambarių namas, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, nauji kilimai, užbaigtas rūsys, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas — garažas.

MARGARETA GATVĖ, atskiras pilnai modernintas 6 kambarių namas; 2 virtuvės, garažas; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės. **PARDUOTAS**

BLOOR — DUNDAS. Krautuvė — nuosavybė ir "Laundromat" verslas, dviejų miegamųjų butas viršuje; pajamos virš $16.000 į metus; prašoma kaina — $95.000, įmokėti $40.000.

DUNDAS — DOVERCOURT, pusiau atskiras namas, 3 augštų, "auksiniame" stovyje; 3 virtuvės; vienas atviras mortgičius; nebrangi kaina.

HOLLAND LANDING, tik 35 mylios iš Toronto; naujas 3-jų miegamųjų vienaaugštis, ramioj ir augštoj vietoj; savininkai išsikelia ir sutiktų keisti į namą vakariniame Toronte. Prašo tik $53.000. Puiki proga išeinantiems į pensiją.

WASAGA BEACH (PASONĖJE), naujas, vienaaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A.	Alfonsas Wm.	Stasys
GARBENIS	GARBENIS	DARGIS
489-1543	769-0656	766-3925

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	
9% už 1 m. term .dep.	9½% už asm. paskolas
8¼% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais—nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

BLOOR — DOVERCOURT, atskiras 10 kambarių namas; 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte; didelis mūrinis garažas su labai plačiu įvažiavimu; ekstra sklypas daržovėm pasisodinti; netoli Bloor; apie $15.000 įmokėti ir viena skola; neaugšta kaina dėl skubaus pardavimo.

JANE — BLOOR, gražus 6 kambarių "English Tudor" atskiras namas; didžiulis židinys salone, moderni virtuvė su pusryčių kambariu; garažas su privačiu įvažiavmu; puikioje gatvelėje, netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 7 didelių kambarių rupių plytų atskiras namas; kvadratinis planas; 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; didelis kiemas, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu; netoli požeminio traukinio stoties; viena skola.

SWANSEA, atskiras 5 kambarių mūrinis vienaaugštis (bungalow); didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; reikalingas remonto; prašoma kaina $63.900.

BLOOR — PRINCE EDWARD DR., apie $15.000 įmokėti; 6 kambarių vienaaugštis (bungalow); užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; arti susisiekimo.

JANE — RUNNYMEDE, visai naujas 6 kambarių atskiras namas, gerai pastatytas bei įrengtas; garažas; atviras židinys rūsyje; apie $12.000 įmokėti; greitas užemimas.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- ☆ rezidenciniai
- ☆ komerciniai
- ☆ investacijos
- ☆ mortgičiai
- ☆ įkainojimas
- ☆ namų drauda

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

TORONTO MIESTAS
SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI
1976 m. gruodžio 6
Balsavimas per įgaliotinius (proxy voting)

Remiantis 1972 metų savivaldybinių rinkimų įstatymo pakeista 39 sekcija, šiuo skelbiama, kad paskutinė diena paduoti prašymą miesto raštvedžiui dėl balsavimo per įgaliotinius yra 1976 m. lapkričio 30.

Prašymas tokiam pažymėjimui gauti gali būti įteiktas miesto raštvedžio (City Clerk) įstaigoje reguliariomis darbo valandomis nuo 8.30 v.r. iki 4.30 v.p.p. ir iki 5 v.p.p: antradienį, t.y. 1976 m. lapkričio 30.

Žmonių patogumui miesto raštvedžio (City Clerk) įstaiga bus atidaryta pažymėjimui gauti 1976 m. lapkričio 20, šeštadienį, ir 1976 m. lapkričio 27, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p.

Roy V. Henderson,
City Clerk 1976 m. lapkričio 17 d.

TORONTO MIESTAS
SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI
Išankstinis balsavimas

Remiantis savivaldybės rinkimų įstatymu, išankstinis balsavimas bus:

1976 m. lapkričio 27, šeštadienį
1976 m. gruodžio 2, ketvirtadienį
1976 m. gruodžio 4, šeštadienį

nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro šiose vietose:

apylinkės 1, 2 ir 3 — **St. Joan of Arc Church, 1701 Bloor St. West**

apylinkės 4, 5, 6 ir 7 — **CITY HALL, 100 Queen St. West**

apylinkės 8 ir 9 — **St. Matthews Presbyterian Church, 31 Eatswood Road**

apylinkės 10 ir 11 — **Yonge-Eglinton Centre, 2300 Yonge Street**

Tiktai asmenys, kurie turi teisę balsuoti savivaldybės rinkimuose ir numato, kad negalės balsuoti rinkimų dieną savo rinkiminėse būstinėse, — gali įregistruoti savo balsą išankstiniame balsavime.

Invalidams rinkikams išankstiniame balsavime numatyta speciali pagalba.

Roy V. Henderson,
City Clerk 1976 m. lapkričio 17

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 **Telefonas 531-3098** **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

Ottawa, Ontario

NAUJA IR JAUNA VALDYBA. Spalio 31 d. Otavos lietuviai susirinko pirmą kartą po vasaros atostogų šv. Mišiom Our Lady of Perpetual Help šventovėje. Po pamaldų šventovės salėje įvyko susirinkimas. 1975-76 m. Otavos apylinkės valdyba padarė pranešimą apie savo veiklą. Svarbiausias punktas buvo naujos apylinkės valdybos rinkimas. Aklamacijos būdu išrinkta ši valdyba 1976-77 metams: pirm. Ladas Giriūnas, ižd. Regina Aulinskaitė, sekr. Aldona Šimonėlienė, parengimų vadovu Kazimieras Satkevičius, korespondente ir jaunimo reikalų vadove Rūta Šiūlytė. Taip pat valdyba turi du narius — Juozą Daną ir Vytą Radžių, kurie talkins kaip patarėjai reikalui esant.

Nauja valdyba turėjo pirmą posėdį lapkričio 3 d., kuriame buvo aptarta metinė veikla.

Rūta-Ona Šiūlytė

St. Catharines, Ont.

VISUOTINIS KLB St. Catharines apylinkės susirinkimas įvyko lapkričio 7 d. tuoj po pamaldų. Dalyvavo, palyginti, nemažas skaičius tautiečių. Pirmininkavo V. Zubas. Pranešimą padarė valdybos pirm. Anelė Ališauskienė, trumpai suminėdama nuveiktus darbus, kurių buvo daug. Visi atlikti sėkmingai. Paminėjo ir KLB krašto tarybos suvažiavimą Montrealyje, kuriame ji atstovavo mūsų bendruomenei. Po to valdyba, kaip baigusi kadenciją, atsistatydino — nepriėmė susirinkimo prašymo likti dar sekantiems metams.

Naujos valdybos rinkimų metu pasireiškė bendras nenoras įeiti į valdybą. Vieni jau dirba įvairių organizacijų valdybose, kiti žada padėti ir padeda, bet pareigų nenori imtis. Galų gale padėtį pasiėmė gelbėti niekad nepailstantis veikėjas Adolfas Šetikas. Sutiko pamėginti surasti žmones.

Padėtis suprantama: St. Catharines ir apylinkėje veikia organizacijos — skautai, ramovėnai, vilniečiai, šauliai, "Nemuno" ansamblis, pavergtų tautų organizacija, Folk Art Council. Lietuviai taip pat talkina miesto šventėse, paraduose, parodose. Jaunimas išauga ir išvyksta, senimas linksta prie žemės. Be to, veikėjams tenka dar pakeltį priekaištų bei priekaištėlių.

Atsisveikindama valdyba paaukojo spaudai $60 ir Tautos Fondui — $100. Šiam Fondui jo atstovas J. Paukštys surinko apie $600. B-nės žmonės suaukojo stambias sumas įvairiem kitiem lietuvybės reikalam. Pasirodo, esama tikrai nuoširdžių aukotojų eilinių pajamų žmonių tarpe.

Susirinkimas praėjo darbingai. Visi stipriai plojo atsistatydinusiai valdybai, ypač gražiai sugebėjusiai dirbti tautinį darbą pirmininkei Anelei Ališauskienei. **Kor.**

Delhi - Tillsonburg, Ontario

LIETUVOS KARIUOMENĖS sukakties minėjimas rengiamas lapkričio 20, šeštadienį, 7 v.v., Delhi lenkų salėje (234 Main St.). Programoje — žuvusių pagerbimas, trumpa paskaita ir koncertas, kurio programą atliks: sol. J. Sriubiškienė, akompanuojama E. Krikščiūno, ir Delhi jaunimo tautinių šokių grupė. Po to — muzika, šokiai, užkandžiai, bufetas. Šventę rengia vietinė šaulių kuopa ir visus tautiečius kviečia dalyvauti.

Lapkričio 21, sekmadienį, šauliai su vėliavomis dalyvaus 10 v. pamaldose Delhi lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje. **S. J.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems mane lankiusiems po operacijos ligoninėje ar namuose, taip pat — už gėles ir kitokias man atneštas dovanas. Ačiū labai. **Monika Povilaitienė**

WELLAND, ONT.

TRAGIŠKA MIRTIS. KLB Wellando apylinkė trijų mėnesių laikotarpyje neteko dviejų savo narių. Šį kartą toji mažytė apylinkė neteko vienos iš sąmoningiausių, pareigingiausių bei darbščiausių narių — **Marytės Jasiulionienės.** Marytė buvo apylinkės valdybos iždininkė. Ji, lyg jausdama savo artėjančią mirtį, skubino atlikti tai, ką valdybos iždininkei reikėjo. Ji savo automobiliu, J. Tamulėnienei padedant, aplankė visus apylinkės narius ir surinko gražią sumą Tautos Fondui bei solidarumo įnašus.

Š.m. spalio 22 d. ji nešė siuntinėlius į paštą pasiųsti į Lietuvą ir gatvėje buvo parblokšta pralekiančio motociklo. Tris dienas be sąmonės išgulėjo Hamiltono ligoninėje, kur ir mirė. Wellando apylinkė liūdi netekusi taip visiems brangios narės.

Suprantama, tą baisią tragediją sunkiausiai pergyvena jos vyras Valentinas Jasiulionis.

Linkime Valentinui sveikatos ir ištvermės tą skaudžią nelaimę pergyventi.

KLB Wellando apylinkės valdyba

Nuoširdžiai dėkoju

mano išleistuvių rengėjoms bei rengėjams, visiems dalyviams, linkėjusiems sėkmės naujose pareigose bei palydėjusiems vertingomis dovanomis. Tikiuosi, kad Viešpats laimins pradėtąją mano tarnybą Delhi ir Londono tautiečiams.

Jūsų kunigas JONAS

A†A
Gražinai Linkevičienei

Lietuvoje mirus, jos vyrui PETRUI skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą —

O. K. Kudukiai
E. Br. Keburiai

TORONTO ONT

Apylinkės valdyba savo posėdyje lapkričio 9 d. L. Namuose svarstė Vasario 16 minėjimo, solidarumo įnašų vajaus ir eilę kitų klausimų. Vasario 16 bus minima vasario 20 d. Anapilio salėje. Numatytas lietuviškosios programos dalies kalbėtojas. Meninę minėjimo dalį numatyta sudaryti iš meninių vienetų. Sausis numatytas skelbti solidarumo įnašų vajaus mėnesiu. Tuo rūpinsis valdybos narys adv. H. Steponaitis. Nutarta įsijungti į Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimą, kur sveikinimo žodį tars naujasis valdybos pirm. Petras Šturmas. Sekantis valdybos posėdis — lapkričio 30, antradienį, Prisikėlimo par. patalpose.

Tautinių šokių grupė "Atžalynas", vadovaujama Silvijos Martinkutės-Leparskienės, lapkričio 6 d. atliko meninę programą Kultūros Židinyje Brooklyne, kur metinį savo vakarą surengė radijo programa "Laisvės Žiburys" (vedėjas — R. Kezys). Išvykoje dalyvavo 48 atžalyniečiai, užpildę visą autobusą. Jų tarpe buvo ir Londono jaunimo orkestro "Atspindžiai" nariai, kurie talkino programoje. Atžalyniečiai, be įprastinių tautinių šokių, suvaidino Ant. Gustaičio "Sekminių vainiką", kuriame įpinta šokių ir dainų (paruošė Ž. Šilininkaitė). Programą sekė apie 500 žiūrovų, kurių tarpe buvo Simas Kudirka ir abu Brazinskai. Petras Šturmas, KLB Toronto apyl. valdybos pirm., pasveikino Niujorko lietuvius ir "Atžalyno" vardu įteikė Brazinskams $50 auką. "Laisvės Žiburio" vedėjas padėkojo "Atžalynui", jo vadovei S. Leparskienei ir "Sekminių vainiko" režisorei A. Byskevičienei. Atžalyniečiai turėjo progą atskiru autobusu aplankyti Niujorko įdomybes. Išvykoje dalyvavo atžalyniečių tėvų komiteto pirm. J. Bubulienė, jo narys S. Macijauskas, p.p. Bubulis, Brakas, Baubinas, p. Šturmienė (rūpinosi grimu). Atžalyniečiai grįžo iš ilgos kelionės pavargę (išvyko lapkričio 5, grįžo lapkričio 8 d. rytą), bet patenkinti įdomia išvyka.

Laimingai grįžęs iš gastrolių Niujorke, "Atžalynas" nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams, prisidėjusiems prie kelionės išlaidų. Taip pat jis reiškia nuoširdžią padėką Niujorko lietuviams už šiltą sutikimą ir sudarytą progą pabendrauti. Ypač malonu buvo atžalyniečiams susipažinti su Pranu ir Algiu Brazinskais. Nuoširdi padėka priklauso: kun. Pauliui Baltakiui, OFM, "Laisvės Žiburiui", kurie padėjo atlikti šią kelionę; J. Matulaitienei, "Tryptinio" vadovei, už netikėtą staigmeną — didžiulį lietuviškų gėlių krepšį bei sveikinimą.

Romualdas Dūda įstojo į policijos mokyklą Toronte.

Jau renkami kalėdiniai sveikinimai į kalėdinį "TŽ" nr. Ir šiemet vietoje kalėdinių atvirukų bus specialus, didelio formato sveikinimas, kurin bus įjungti visi, norintieji juo pasinaudoti. Tuo reikalu prašoma kreiptis į "TŽ" administraciją.

Ansamblio "Gintaras" metinis koncertas įvyks vasario 26 d. Anapilio salėje. Programoje talkins sol. Vanda Panavaitė-Stankienė ir Ąžuolo Stelmoko vadovaujamas orkestras iš Čikagos. — Lapkričio 20 d. "Gintaras koncertuos Baltimorėje, JAV. — Lapkričio 28, sekmadienį, 2 v.p.p., vidurinioji "Gintaro" grupė šoks Science Centre prieškalėdiniame aštuonių tautybių festivalyje. — Ansamblis yra pakviestas dalyvauti "Baltic Nights" koncerte vasario 26 d., tačiau dėl savo metinio koncerto tą pačią dieną dalyvauti negalės. — Ačiū Prisikėlimo par. bankui už $150 paramą gintariečiams. **k.r.**

Į Wasaga Beach miesto tarybą kandidatuoja ir vienas lietuvis, būtent, **Ray Mickevičius,** Stayner gimnazijos mokytojas, gyvenąs Wasagos rajone su 4 asmenų šeima. Kadangi tame rajone daugelis lietuvių turi teisę balsuoti, prašoma palaikyti savo tautietį. Išankstinis balsavimas Wasagoje bus lapkričio 27, šeštadienį. Tai patogi diena tiems, kurie gyvena Toronte. Rinkimai bus gruodžio 6, pirmadienį.

Italų bendruomenės vadovybė ir B'nai B'rith žmogaus Teisių Lyga organizuoja seminarą, kuriame supažindins įvairių tautybių veikėjus su italų ir žydų veikla Toronte. Pirmasis seminaras gruodžio 1 d. skirtas italams, antrasis — gruodžio 8 — žydams. Kiti du seminarai numatyti kiniečiams ir vokiečiams. Informacijas teikia "League for Human Rigts of B'nai Brith" tel. 787-1259.

"Atžalyno" tėvų komitetas, įvertindamas "TŽ" paslaugas šios grupės veiklai, paskyrė $100 auką. "TŽ" reiškia nuoširdžią padėką ir linki geriausios sėkmės.

PADĖKA

Su žmonių sveikatos priešu — liga besigalinėdamas, kuriam laikui buvau jos nugalėtas ir paguldytas daugiau kaip trim savaitėm į Šv. Juozapo ligoninę. Ligos metu nuoširdžiai mane lankė daug gerų bičiulių: dr. J. Yčas (net 8 kartus!), A. Piragis (3 kartus), St. Jagėla (2 kartu), J. Staškevičius, Kazimieras Otto, pranciškonas Tėvas Bacevičius, OFM, J. Dambaras, Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius ir St. Jokūbaitis.

Operaciją labai sėkmingai atliko dr. John H. Wait (jo adresas: 2140 Bloor St. W., Ont.).

Tuo metu mano žilą galvą pasiekė ir "senatvė" (65 m. amžiaus sukaktis). Ta proga nuoširdžiai dėkoju už prisiminimą "Tėviškės Žiburiams", "Draugui" ir "Nepr. Lietuvai" savo skiltyse, LŽS Toronto skyriaus v-bai, taip pat — inž. Leopoldui ir Sofijai Balsiams ir p.p. Karkų šeimai.

Ačiū visiems labai, o labai!

Visa širdimi Jūsų —

Pranys Alšėnas

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Keliausite?
Visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys MARIUS RUSINAS, Hetherington kelionių agentūra 1651 Bloor Street W., Toronto, Ont. Telefonas 531-4674

Dėmesio!
Parduodami tikrų emeraldų, safirų, rubinų ir topazų žiedai bei kitokie papuošalai. skambinti 422-0767 Toronte

PARDUODU
vyriškų drabužių siuvyklos įrengimus:

tris siuvamąsias mašinas su motorais, vieną "Zig-zag" nematomais ir vieną normaliais dygsniais, lyginamąją mašiną su lygintuvu, specialų kirpimo stalą nuleidžiamais galais ir stalčiais, įvairių stilių eilutėm (kostiumam) iškarpas nuo 34 iki 53 dydžio, apsiaustam nuo 38-45 ir moteriškom eilutėm. Pirkėjui pridėsiu klientų pavardes, adresus ir rekomendacijas. PRANAS GAIŽAUSKAS

161 Parkhurst Blvd. Toronto, Ontario. Telefonas 421-8565

Atostogos Floridoje

The Colonial
Resort Apartments
3226 N.E. 12th STREET
POMPANO BEACH, FLA. 33062

Naujas lietuvių verslas - motelis. Jau priimame užsakymus žiemos atostogų sezonui. Arti jūros ir kanalo (Intercoastal). Vėsinami ir šildomi butai bei kambariai, pilnai apstatyti, moderniai įrengtos virtuvės. Televizijos priimtuvai. Šildomas maudymosi baseinas (pool). Arti apsipirkimo centro, šventovės, golfo, žuvavimo tilto ir uosto. Galima išsinuomoti laivą žvejoti jūroje (deep sea fishing).

Rašyti ar skambinti:
Antanas ir Birutė Matulaičiai ***Telef. (305) 942-5550***

Kražiškių sambūris Čikagoje

kviečia visus buvusius Kražių "Žiburio" gimnazijos auklėtinius, mokytojus ir visus kražiškius atvykti į

suvažiavimą-pobūvį,

kuris įvyks **š. m. lapkričio 27 d. vakare Jaunimo Centro kavinėje.** Registruotis tuojau pat, skambinant šiuo telefonu: **312-925-5396.** Rytojaus dieną, **lapkričio 28, sekmadienį,** įvyks Kražių skerdynių minėjimas.

SPECIALUS ŽIEMOS SEZONO
išpardavimas
Naujai atvežti baldai

Miegamosios sofos — nuo	**$319.50**
Sustatomos sofos — nuo	**$399.50**
Miegamųjų kambarių tiko ("teak") baldai nuo	**$399.50**
96" tiko ("teak") sieninės lentynos — nuo	**$399.50**

ir kiti . . .

HOUSE OF DENMARK

1942 Avenue Road Toronto, 787-5767

Atidaryta
kiekvieną dieną 10-9
šeštadieniais 10-6

Telefonai:
743-0100 arba 233-3323
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos
FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

Florida: West Palm Beach, Singer Island, Juno Beach
NAMAI, DVIBUČIAI, DAUGIABUČIAI (condominiums)
ROBERT DATZ, Associate of GE. Richman Realty
Raštinės telefonas 305/844-5500, namų: 305/848-3606
(su Prano Barausko rekomendacijomis)

W. G. **DRESHER**
BARAUSKAS INS. AGENCY LTD.
REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — **V. Drešeris ir A. Mikšienė**
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v, šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Kovojančios Lietuvos diena — Kariuomenės šventė — šį sekmadienį. 11 v.r. pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvaus Toronto sausumos ir jūros šaulių kuopos.

— Tikybos pamokos vaikams, besiruošiantiems pirmajai Komunijai, vyksta sekmadieniais 11 v.r. klebonijos patalpose. Šiuo metu mokoma lietuvių kalba. Jei atsiras vaikų, sunkiau kalbančių lietuviškai, bus sugaryta antra grupė, kuri bus mokoma abiem kalbom arba vien angliškai.

— Lietuvių kat. moterų draugijos susirinkimas lapkričio 7 d. su įdomia Vandos Garnelienės paskaita praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo gausus būrys narių ir viešnių. Skyriui vadovauja pirm. Stp. Petraitienė. Numatyta atšvęsti gruodžio 8 d. draugijos Globėjos Marijos, Dievo Motinos, šventė.

— Parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus, ruošia naujų giesmių repertuarą. Giesmės paimtos iš maestro Gailevičiaus kompozicijų, kurias jis parašė praėjusios vasaros atostogų metu.

— Sveikinimai visuomenininkui Jurgiui Strazdui jo 70 m. amžiaus sukakties proga.

— Nuoširdūs sveikinimai Reginai ir Antanui Siručiams 25 metų vedybinės sukakties proga.

— Ruošiasi tuoktis Andrius Zaleckis su Margarita Nacevičiūte.

— Prisikėlimo parapija Anapilio salėje ketvirtadieniais turės bingo *lošimus.*

— Pamaldos: šį šeštadienį, 8 v.r., už a.a. dr. Algirdą Ramoną; sekmadienį, 10 v.r., padėkos pamaldos, užprašytos Marijos Beraitienės jos 80 m. amžiaus sukakties proga (geriausi sveikinimai!), 11 v.r., už a.a. Rozaliją Jokūbaitienę ir a.a. Mykolą Gvildį. Lapkričio 24 d., 8 v.r., Mišios Juozo ir Janinos Zenkevičių intencija.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, 9.30 v. ryto, mirusiųjų minėjimo pamaldos. Visi, kurie nori savo artimuosius mirusius prisiminti, prašomi susisiekti su klebonu kuo anksčiau šiuo telefonu 277-2148.

— Po pamaldų — Šv. Jono lietuvių kapinių lankymas bei paminklų šventinimas.

Lietuvių Namų žinios

— LN vajaus komitetas lapkričio 10, antradienį, 7.30 v.v., kviečia narių posėdį. Prašomi dalyvauti ir organizacijų atstovai.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo apie 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: L. Ciplijauskienė ir M. Bitkauskienė iš Maine, JAV, Juozas Bubelis iš Filadelfijos, J. Stonkus iš Čikagos, B. Simanavičienė iš Winnipego, P. Ancevičienė iš Otavos.

— LN valdybos nutarimu, lietuvaičių mergvakariams LN salės labai *atpiginamos.*

— LN Moterų Būrelis dėkoja Gražinai Balsienei už gražią dovaną — savo darbo peleninę.

— Š.m. pradžioje LN turėjo $630.000 skolos. Spalio 31 d. skolos siekė $500.000. Vadinasi, per 10 mėnesių LN savo skolas sumažino $130.000.

— Pr. sekmadienį LN popietėje svečiai valgė skanų pyragą — p. Dvi*laitienės dovaną.* LN jai dėkoja.

— Š.m. lapkričio 20 ir 21 d.d. LN posėdžiaus Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos atstovai.

— Svetainėje "Lokys" galima gauti lietuviškų valgių kasdien.

Buvęs vyr. skautininkas P. Molis iš JAV, lydimas J. Mačiulio, aplankė Anapilio sodybą, "*T2*" redakciją ir painformavo apie naujas galimybes lietuviams skautams iškovoti oficialų pripažinimą tarptautinėje plotmėje. Ta proga jis pratęsė savo prenumeratą ir paliko auką "T2" paremti.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS Dundas ir Bloor rajone su bendra virtuve. Skambinti tel. 533-4173.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, *sienų ir grindų* darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal *susitarimą*), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

JIEŠKOMA LIETUVĖ MOTERIS prižiūrėti 7 mėnesių kūdikiui. Yra galimybė gyventi vietoje. Skambinti po 7 v.v. tel. 277-1128 Mississauga, *Ontario.*

Prisikėlimo parapijos žinios

— Onai Stonkienei mirus Hamiltone, jos vyrui Juozui ir giminėms Matulionių, Čuplinskų ir Jonių šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

— Oną Indrelienę, ilgametę Toronto visuomenininkę, atšventusią savo deimantinę amžiaus sukaktį, nuoširdžiai sveikiname.

— Pirmosios Komunijos pamokos — po 10 v. Mišių sekmadieniais pas seseles.

— Vaikučių priežiūra per 10 val. Mišias — seselių namuose kiekvieną sekmadienį.

— Vėlinių Novenos Mišios — kasdien 8 v.r., sekmadieniais ir šeštadieniais 9 v.r. per visą lapkričio mėnesį.

— Berniukų choras gieda per 10 v. Mišias. Repeticijos — muzikos studijoj 9 v.r. kiekvieną sekmadienį. Vadovas sol. V. Verikaitis kviečia daugiau berniukų įsijungti į chorą. Šiuo metu dalyvauja 20.

— Religiniai pokalbiai bus lapkričio 17 d., 7.30 v.v., Parodų salėje.

— Šv. Rašto popietė, kurią organizuoja parapijos tarybos religinė sekcija, įvyks lapkričio 20 d., 2 v. p.p., seselių namuose.

— Aušros sporto klubo vakaras — lapkričio 27 d. mūsų salėse.

— KLK Moterų Dr-jos parapijos skyriaus organizuojamos uždaros rekolekcijos lapkričio 26-28 d.d. Ves T. Justinas Vaškys, OFM. Registruotis klebonijoj arba pas A. Kuolienę tel. 769-7051.

— Uždaros rekolekcijos vyrams — King City gruodžio 10-12 d.d. Registruotis pas A. Bumbulį tel. *769-6038* arba pas E. Abromaitį tel. 767-0867.

— Parapijos choras šį ketvirtadienį, 7.30 v.v., pradeda ruoštis Kalėdų šventėms. Vyrai renkasi 7 v.v

— Sūrio ir vyno vakaras jaunoms poroms — gruodžio 3 d, 8 v.v., parapijos salėje.

— Dėkojame Monikai Jurkšienei už padovanotą gražią lietuvišką staltiesę atloriui.

— N. Metų sutikimą rengia visuomeninė par. tarybos sekcija.

— Mišios: šeštad., 8 v.r., už Viktoriją ir Sergiejų Paulionius, užpr. S. V. Paulioniai; 8.30 už Ireną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičius; 9 v. Novenos Mišios; 9.30 už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienė; sekmadienį 8 v. už Antaną Sapijonį, užpr. G. E. Kuchalskiai; 9 v. Novenos Mišios; 10 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. J. Smolskienė; 11.30 už parapiją; 7 v. v. už Antaną Sapijonį, užpr. B. Sapijonienė.

— Pakrikštyta: Linas-Jonas, Ramūno ir Laimos Underių sūnus; Kristina-Magdalena-Marija, Normano ir Guntos Walters dukrelė; Stefanija-Aldona, Stepono ir Jozefinos Macerinskų dukrelė.

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką visoms rengėjoms ir viešnioms už sunešimą man kraičio mergvakario proga. Buvo labai malonu praleisti porą valandų su jumis prieš mano žingsnį į vedybinį gyvenimą.

Taip pat dėkoju visam "Varpo" chorui ir "Vyčio" klubui už vertingas dovanas ir gražius žodžius.

Dar kartą visiems nuoširdus ačiū. Jūsų nuoširdumo niekad neužmiršiu. Vietoj asmeninių padėkos kortelių skiriu auką "Varpo" chorui.

Margarita Nacevičiūtė

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už man suruoštą pobūvį gimtadienio proga. Ypatingą padėką reiškiu pobūvio ruošėjoms, ruošėjams bei tvarkytojams ir p. Kvedarienei už gimtadienio tortą. Nuoširdžiai dėkoju už dovaną visiem pobūvyje dalyvavusiem bei prie jo prisidėjusiem. Su jumis praleistas vakaras pasiliks man neužmirštamas.

Su nuoširdumu —

Juozas Tamošiūnas

Toronto Maironio mokyklos vadovybė nuoširdžiai dėkoja Birutei ir Jonui Danaičiams, "Time Press" savininkams, už spaustuvės patarnavimą mokyklai be atlyginimo.

"N. Lietuvos" savaitraščio rėmėjų rengtas spaudos vakaras lapkričio 13 d. L. Namuose praėjo sėkmingai. Dalyvavo per 300 tautiečių, kuriems humoristas rašytojas Ant. Gustaitis paskaitė linksmosios savo kūrybos, o "Atžalynas" pašoko tautinių šokių. Vakaro karalaite dalyvių buvo išrinkta Loreta Delkutė, princese — Jūratė Lukošiūtė.

Kalėdinių sveikinimų

su lietuviškais kun. Jono Staškaus išrašytais tekstais šiemet išleido Anapilio knygynas.

Toronte jų galima įsigyti Prisikėlimo par. knygyne, Margio vaistinėje ir pačiame Anapilio knygyne. Galima užsakyti ir paštu, už 10 kortelių su vokais iš anksto sumokant $2.50. Rašyti: Anapilio knygynas, 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5

TORONTO "ŠATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 20, šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėse rengia TRADICINIUS

šokius-BAZARĄ

Bazaro pradžia — **12** v., šokių — **7** v.v.

- Bufetas veiks nuo 12 valandos
- Bus šiltų valgių ir įvairių gėrimų
- Programą atliks Stepo Kairio muzikinis vienetas

ĮĖJIMAS Į ŠOKIUS: suaugusiems — $3.50, studentams — $2.00

Skautų tėvų komitetas

Maloniai kviečiame atsilankyti į

Lietuvos kariuomenės šventės

minėjimą ir Vl. Pūtvio šaulių kuopos metinį POBŪVĮ

lapkričio 20, šeštadienį, 7 val. vakaro Toronto Lietuvių Namuose, *Mindaugo menėje*

PROGRAMOJE: oficialioji dalis ir poeto dr. H. Nagio paskaita; meninę dalį atliks naujai susiorganizavęs dar negirdėtas Toronto lietuvaičių dainos vienetas "Volungė" ir tautinių šokių ansamblis "Atžalynas". Turtingas valgių ir *gėrimų bufetas. Vertingų laimikių loterija. Šokiams gros populiarus 5 asmenų orkestras.* Įėjimas — $4, studentams ir pensininkams — $2. Visus dalyvauti nuoširdžiai kviečia — Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys ir rėmėjų būrelis visus kviečia į

Birutės Pūkelevičiūtės

literatūros vakarą-vakarienę

1976 m. lapkričio 21, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje

Įėjimas — $10 asmeniui, $6.00 pensininkam ir studentam. Bilietai gaunami parapijos raštinėje ir pas seseles.

Lapkričio 27, šeštadienį, Toronto sporto klubas "Aušra" rengia

ŠOKIUS vakarą

- *Įvairus bufetas,*
- *geras orkestras*

Įėjimas suaugusiems — $3.50, sportininkams ir studentams — $2.50

Sporto klubas "Aušra"

Prisikėlimo parapijos salėje

Šokių pradžia — 7 valandą vakaro

Lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje rengiama

AKADEMIJA -

pagerbti didžiajam rezistentui, buvusiam Lietuvos laikinosios vyriausybės ministeriui pirmininkui **prof. Juozui Brazaičiui - Ambrazevičiui**

Pirmą kartą Toronte bus rodomas Alg. Kezio paruoštas filmas **"Su gyvuoju Brazaičiu".** Kalbės: Vincas Ignaitis ir dr. Vyt. Majauskas

Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas nemokamas. **Rengėjai**

Literatūros vakarą su vakariene lapkričio 21, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje rengia N. Pr. Marijos seserų veiklos rėmėjai. Literatūrinę programos dalį atliks Birutė Pūkelevičiūtė iš Čikagos. Ji už savo *kūrinius* yra *laimėjusi* keletą premijų ir su dailiojo žodžio rečitaliais aplankiusi daugelį lietuvių kolonijų. Rengėjai kviečia visuomenę gausiai dalyvauti.

Vl. Pūtvio kuopos šauliai lapkričio 21, sekmadienį, 11 v.r., kariuomenės šventės pamaldose dalyvaus su kuopos vėliava Lietuvos Kankinių parapijoje. Šauliai ir šaulės, uniformuoti ir neuniformuoti, renkasi Anapilio priesalyje 10.40 v.r. Kuopos šauliams dalyvavimas privalomas. **Valdyba**

Toronto Maironio mokyklos mokinių tėvų metinis susirinkimas ir Tėvų Diena bus lapkričio 27, šeštadienį, 9 v.r., Šv. Vincento mokyklos patalpose; baigsis 11 v.r. Bus išklausyti pranešimai, diskutuojami mokyklos reikalai ir renkamas naujas tėvų komitetas. Po to tėvai aplankys klases ir su mokytojais išsiaiškins rūpimus klausimus. Klasių auklėtojai pageidauja ir prašo, kad visi tėvai be išimčių ateitų į klasę ir pasikalbėtų. Po pasikalbėjimo tuoj pat tėvai su vaikais vyks namo. Laukiame visų tėvų atsilankymo. **Vedėjas**

LK Mokslo Akademijos suvažiavimas rengiamas Detroite š. m. lapkričio 24-28 d.d. Architektūros sekcijai vadovauja archit. dr. A. Kulpa, medicinos — dr. J. Sungaila. Dail. A. Tamošaitis skaitys paskaitą architektūros sekcijoje tema "Kryžmos, jų formos, ornamentika ir jų simboliai". Per klaidą ši paskaita rengėjų programoje praleista. Suvažiavime dalyvaus visa eilė kanadiečių.

Visuotinis LŽS Toronto skyriaus narių susirinkimas šaukiamas lapkričio 25, ketvirtadienį, 8 v.v., L. Namuose, pensininkų svetainėje. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Lietuvių Profesijonalų ir Verslininkų Sąjunga š. m. lapkričio 27, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose ruošia vakarienę savo nariams ir prijaučiantiems. Kokteiliai prasidės 6 v.v., o vakarienė — 7.15 v.v. Garbės svečiu ir pagrindiniu kalbėtoju bus Ontario sveikatos min. Frank Miller. Sąjungos veikla pastaruoju metu labai pagyvėjo. Spalio 29 d. P. Raudžio namuose buvo surengtas seminaras nariams investacijų klausimu. Seminarui vadovavo S. Masionis, dirbąs šioje srityje. Sąjungai vadovauja adv. G. Balčiūnas. Bilietai į minėtą vakarienę gaunami pas p. Janušauską tel. 763-2395.

"Atžalynas" rengia metinę popietę lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., L. Namuose. Bus vaišės ir meninė programa. Atžalyniečiai kviečia visuomenę dalyvauti.

Kanados Lietuvių Fondo narių specialus visuotinis susirinkimas šaukiamas š.m. gruodžio 4, šeštadienį, 10.30 v.r., Toronto Lietuvių Namuose. Bus svarstomi statuto pakeitimai.

Trijų didžiųjų koncertą gruodžio 5, sekmadienį, 4 v.p.p., L. Namuose rengia Kanados Lietuvių Fondas. Programą atliks čikagiečių solistų trijulė — Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Jonas Vaznelis, akompanuojami Alvydo Vasaičio. Jie labai sėkmingai yra koncertavę įvairiose JAV lietuvių kolonijose. Šiuo metu jie rengiasi įdainuoti plokštelę ir ją išleisdinti. Bilietai gaunami parapijose, lietuvių bankuose, Margio vaistinėje ir L. Namuose.

VLIKo seimo posėdžiai įvyks gruodžio 4-5 d.d. Vašingtone, Shoreham Americana viešbutyje. Iš Kanados dalyvaus: KLB pirm. J. R. Simanavičius, Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. J. Vaičeliūnas, TF atstovybės Toronte pirm. A. Firavičius ir kt. Seimo programoje — pareigūnų pranešimai, Aušros ir Jono Jurašų paskaita apie Lietuvos rusinimą, dr. D. Krivicko — apie tarptautinę būklę ir Lietuvą, simpoziumas — apie VLIKo *uždavinius ir ateities* perspektyvas.

"Aitvaro" teatras lapkričio 14 d. pirmą kartą dalyvavo daugiakultūriame teatrų festivalyje St. Lawrence Centre salėje, kur suvaidino A. Rūko 3 v. komediją "Slidus pusmilijonis". Vaidino: Lilija Nakrošienė, Vita Balčiūnaitė, Darius Vaičiūnas, Steponas Ramanauskas, Petras Šturmas, Regina Giniotienė, Mečys Abromaitis, Vaida Kuprevičiūtė - Jay, Asevičius, jn. Režisorė — Aldona Dargytė-Byskiewicz, scenos tvarkytojas — Antanas Giniotis, dekoracijų — Kristina Imbrasaitė, garsų — Alex Byskiewicz. Vaidinimą sekė arti 200 žiūrovų (salėje — 600 vietų). Jų tarpe buvo daugiakultūrio teatro draugijos pareigūnai — pirmininkė Inta Purvs, latvė, direktorė V. Andre ir kt. Spektaklis, palyginti, gražiai pavyko. Jam pasibaigus "Aitvaro" vadovė rež. A. Byskiewicz tarė padėkos žodį susirinkusiems žiūrovams, kurie iš savo pusės padėką išreiškė katutėmis.

Naujų kalėdinių atvirukų šiais metais yra išleidę Vytautas Aušrotas, Anapilio knygyno vedėjas, ir P. Enskaitis Hamiltone (373 Charlton Ave. W.). Visi tie atvirukai yra spalvoti, su lietuviškais įrašais.

MONTREALQUE

Gausus pensininkų susirinkimas nutarė pasivadinti "Auksinio Amžiaus Rūtos Klubu". Nuo lapkričio 14 d. seselių patalpose šis klubas atidarė *kavinę, kuri veikia* kiekvieną sekmadienį po 10 ir 11 v. pamaldų.

Televizijos programoje (X kanalas), kuriai vadovauja Alain Stanké (Stankevičius) lapkričio 7 d., 4 v.p.p., buvo rodomi lietuvių renginiai — Kanados Lietuvių Diena, lietuvių mokykla, pokalbis su G. Čapkauskiene, R. Otto, Irena Lukoševičiene, Rasa Lukoševičiūte.

Šv. Kazimiero parapijos salėje lapkričio 12-14 dienomis buvo suruoštas bazaras, kuris buvo baigtas pietumis.

Sol. G. Čapkauskienė koncertavo Klevelande, kur lapkričio 6 d. buvo surengtas vaikų laikraščio "Eglutė" 25 metų sukakties paminėjimas. Koncerte dalyvavo apie 200 tautiečių.

Alain Stanké-Stankevičius *garsėja* Kvebeko prancūzų gyvenime kaip žurnalistas, leidėjas, knygų autorius, televizijos programų vedėjas. Kataloginiame leidinyje "tv hebdo" lapkričio 6-12 laidoje buvo išspausdintas gana ilgas rašinys apie jį. Ten A. Stanké *pasisakė įvairiais klausimais.* Įdėtos ir jo nuotraukos. Plačiau apie šį rašinį — kitame "T2" numeryje.

A.a. kun. Kazimieras Pečkys, SJ, mirė Čikagos Šv. Kryžiaus ligoninėje nuo vėžio ligos. Palaidotas lapkričio 15 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Montrealiečiai jį prisimena kaip AV par. kleboną, dirbusį čia 1963-*1968 m. Velionis buvo gimęs 1918 m.* Ostrove, Rusijoje. Baigęs Kybartų gimnaziją, įstojo į jėzuitų ordiną. Filosofijos ir teologijos studijas baigė Olandijoje. Kunigu įšventintas 1945 m. Prancūzijoje buvo lietuvių katalikų misijos vedėju 1950-1952 m. Pastaruoju metu gyveno Čikagoje ir ėjo lietuvių jėzuitų vienuolyno ekonomo pareigas. Buvo žymus pamoks*lininkas, rekolekcijų vedėjas,* administratorius, linkęs į tylų, bet pozityvų darbą.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	*Investacines nuo*	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

PRIEŠKALĖDINIS FESTIVALIS

Tautinių grupių parodos "Ontario Science Centre"

Pirmą kartą platesnio masto kalėdinės nuotaikos festivalis rengiamas "Ontario Science Centre". Jame pasireikš estai latviai, lietuviai, olandai, lenkai, italai, armėnai.

Rodiniai bus išstatyti nuo lapkričio 24 iki sausio 4 d. Kiekviena savaitė pavadinta kitos tautybės vardu: lapkričio 24-30 baltiečių, gruodžio 1-7 olandų, gruodžio 8-14 lenkų, *gruodžio 15-21 italų,* gruodžio 22-28 armėnų, gruodžio 29 — sausio 4 korėjiečių.

Baltiečių savaitės metu šiokiadieniais bus rodomas filmas "Lietuviškos Kalėdos" ir skaidrės iš lietuvių gyvenimo. Greta Baltaduonienė kiekną dieną, išskyrus savaitgalį, demonstruos audimą, penktadienį — Žibutė Šilininkaitė kankliuos.

Numatyta speciali savaitgalio programa.

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 27

Lietuvių skyriuje

11.30 — juostų audimas
12.30 — grybų dekoravimas
1.30 — grybų dekoravimas
2.30 — juostų audimas
3.30 — Kalėdų eglutės papuošalų — šiaudinukų gaminimas
4.30 — juostų audimas
5.00 — Kalėdų eglutės papuošalų — šiaudinukų gaminimas

Sceninė programa

12.00 — estų filmas
1.00 — ritminė estų gimnastika
2.00 — lietuvių tautinių šokių grupė "Atžalynas"
3.00 — latvių liaudies instrumentų ansamblis
4.00 — estų tautinių šokių grupė

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 28

Lietuvių skyriuje

11.30 — grybų dekoravimas
12.30 — Kalėdų eglutės papuošalų — šiaudinukų gaminimas
1.30 — juostų audimas
2.30 — Kalėdų eglutės papuošalų — šiaudinukų gaminimas
3.30 — juostų audimas
4.30 — kankliavimas
5.30 — medžio drožinėjimas — kryžiai, koplytėlės ir t.t.
6.30 — kankliavimas
8.00 — medžio drožinėjimas — kryžiai, koplytėlės ir t.t.

Sceninė programa

11.00 — estaičių choras
12.00 — lietuvių filmas ir skaidrės
1.00 — *ritminė estaičių gimnastika*
2.00 — lietuvių tautinių šokių ansamblis "Gintaras"
3.00 — latvių liaudies instrumentų ansamblis
4.00 — latvių tautinių šokių grupė
5.00 — Stepo Kairio muzikinis vienetas
6.00 — latvių taut. šokių grupė ir latvių vyrų choras "Kalvis"
7.00 — lietuvaičių oktetas "Volungė"
7.30 — estų ir lietuvių filmai

Daugumą lietuvių rodinių demonstravimu ir visą sceninę programą atliks jaunimas.

Visi lietuviai raginami šį užmojį paremti ypač lietuvių pasirodymų metu. **Inf.**